



Den med paragrafferne

Håndbog om regler vedrørende flygtninge, familiesammenførte
og indvandrere med behov for støtte

Udgivet af

Integrationsafdelingen
DRC Dansk Flygtningehjælp
Borgergade 10, 3. sal.
1300 København K.

Telefon 33 73 50 00
E-mail drc@drc.ngo
www.flygtning.dk

Denne håndbog er udarbejdet i samarbejde med cand.jur. Susanne Wiederquist med speciale inden for forvaltning-, social- og beskæftigelsesområdet og socialrådgiver Ea Lundsteen Olsen med speciale inden for integrations- og beskæftigelsesområdet. Håndbogen bliver opdateret efter behov.

Tekst

DRC Dansk Flygtningehjælp

Udgivet

Februar 2020

© 2020

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk, elektronisk eller anden gengivelse af denne manual eller dele heraf er tilladt med gengivelse af kilde.

Oplag

Elektronisk tilgængelig på www.altomintegration.dk/paragrafferne

INDHOLD

TEMA 1 - FORSØRGELSE, UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE	6
Integrationsloven.....	6
Boligplacering af flygtninge	7
Visitation	7
Midlertidigt opholdssted og permanent bolig.....	9
Helbredsmæssig vurdering	10
Kontrakt.....	11
Visitation og opfølgning	13
Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram	14
Varighed, indhold og omfang af selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram	15
Danskuddannelse	17
Fritagelse for selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram	18
Et mindre intensivt selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram	19
Uddannelsespålæg til unge.....	19
Introduktionsforløb til indvandrere.....	19
Beskæftigelsesrettede tilbud efter integrationsloven	20
Vejledning og opkvalificering.....	21
Virksomhedspraktik	22
Ansættelse med løntilskud.....	23
Mentorfunktion	23
Særligt højskoleophold	24
Integrationsgrunduddannelse (IGU)	24
Aktivloven og beskæftigelsesindsatsloven.....	25
Målgrupper i beskæftigelsesindsatsloven	26
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp	27
Opholdskrav og beskæftigelseskrav	27
Skærpet rådighedskrav – 225-timersreglen	28
Kontanthjælpsloft	30
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse og danskbonus	31
Uddannelseshjælp.....	33
Kontanthjælp	35
Uddannelsespålæg.....	37
Mentorstøtte	38
Tilbud efter LAB	39
Vejledning og opkvalificering.....	40
Virksomhedspraktik	41
Nytteindsats.....	42
Ansættelse med løntilskud	42
Ret og pligt samt rådighed og sanktioner.....	44
Ret og pligt	44
Rådighed	44
Sanktioner.....	47
Sygedagpenge.....	51
Jobafklaringsforløb.....	53
Ressourceforløbsydelse	55
Ressourceforløb	57
Revalidering	58
Fleksjob	60

Førtidspension	62
Folkepension.....	64
TEMA 2 - HJÆLP I SÆRLIGE TILFÆLDE	65
Hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter.....	65
Hjælp til sygebehandling m.v.	66
Hjælp til flytning.....	66
Midlertidig huslejhjælp.....	67
Tilskud til tandpleje	68
Egenbetaling for tolkebistand i sundhedsvæsenet	69
TEMA 3 - SÆRLIG STØTTE TIL BØRN, UNGE OG VOKSNE	71
Optjening af ret til børnetilskud og børne- og ungedydelse.....	71
Optjening af ret til børnetilskud.....	71
Optjening af ret til børne- og ungedydelse	72
Midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere	73
Rådgivning af børn, unge og voksne	75
Forebyggende indsatser.....	75
Økonomisk støtte til forebyggende indsatser	77
Særlig støtte til børn, unge og deres familier	77
Formål, børnefaglig undersøgelse, foranstaltninger og økonomisk støtte.....	77
Tilbud til unge fra 18 til 22 år (efterværn)	80
Særlig støtte til voksne	83
Personlig og praktisk hjælp.....	83
Ledsagelse	85
Støtte- og kontaktperson.....	86
TEMA 4 - ULEDSAGEDE MINDREÅRIGE FLYGTNINGE	88
Integrationsloven.....	88
Forældreansvarsloven.....	88
Servicebogen	89
TEMA 5 - REPATRIERING	91
LOVTEKSTER MED MERE.....	93
Lovtekster.....	93
Bekendtgørelser.....	94
Vejledninger	95
Andet.....	96

INDLEDNING

Retsgrundlaget for flygtninge, familiesammenførte udlændinge og indvandreres forhold i Danmark er både omfattende og komplekst. Det er derfor væsentligt at kende såvel betingelser som vilkår i de relevante love med henblik på at søge at etablere det bedst mulige tilbud inden for lovgivningens rammer.

I denne håndbog får du et overblik over en række af de betingelser og vilkår, der er fastsat i lovgivningen, der vedrører flygtninge, familiesammenførte og indvandrere inden for nedenstående fem temaer:

- ➔ Forsørgelse, uddannelse og beskæftigelse, herunder bl.a. integrationsloven, aktivloven og beskæftigelsesindsatsloven.
- ➔ Hjælp i særlige tilfælde, herunder integrationsloven og aktivloven.
- ➔ Særlig støtte til børn, unge og voksne, herunder integrationsloven og serviceloven.
- ➔ Uledsagede mindreårige flygtninge, herunder integrationsloven, forældreansvarsloven og serviceloven.
- ➔ Repatriering til hjemlandet eller tidligere opholdsland

Under ovennævnte fem temaers enkelte afsnit beskrives grundlaget for kommunernes adgang til statsrefusion kort, hvor dette er relevant. Disse refusionsregler skal ses i sammenhæng med det grund- og resultattilskud, som kommunerne modtager fra staten i henhold til integrationsloven.

Hvor grundtilskuddet ydes, uanset om den pågældende udlænding er aktiv eller passiv, ydes resultattilskuddet alene, hvis den pågældende udlænding f.eks. er kommet i ordinær beskæftigelse eller har bestået en danskprøve. Håndbogen dækker dermed ikke hele finansieringsområdet, idet de statslige bloktilskud til kommunerne f.eks. ikke er medtaget.

Det retlige grundlag inden for de temaer, som belyses i denne håndbog, bliver jævnlige ændret. Denne udgave af håndbogen er derfor udarbejdet på grundlag af lovgivning, som var vedtaget af Folketinget ved udgangen af december 2019, hvilket tilsvarende gør sig gældende for bekendtgørelser udstedt i henhold hertil. Dette indebærer, at behandlingen af nogle af temaerne i håndbogen har en vis foreløbig karakter, da en række bemyndigelsesbestemmelser endnu ikke er blevet udmøntet i bekendtgørelser.

Herudover har denne udgave af håndbogen fået tilføjet nogle af de væsentligste principafgørelser under de enkelte afsnit.

I håndbogen bliver følgende forkortelser anvendt for de love, som anvendes mest:

- ➔ Integrationsloven (INL) – LBK nr. 1 af 01/01/2020 om integration af udlændinge i Danmark
- ➔ Danskuddannelsesloven (DUL) – LBK nr. 901 af 19/08/2019 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

- ➔ Integrationsgrunduddannelsesloven (IGUL) – lov nr. 623 af 08/06/2016 & lov nr. 562 af 07/05/2019 om integrationsgrunduddannelsen
- ➔ Aktivloven (AKL) – LBK nr. 981 af 23/09/2019 om aktiv socialpolitik.
- ➔ Beskæftigelsesindsatsloven (LAB) – LBK nr. 548 af 07/05/2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats
- ➔ Serviceloven (SEL) – LBK nr. 798 af 07/08/2019 om social service
- ➔ Kommunefinansieringsloven (KFL) – LBK nr. 1086 af 19/09/2017 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløsheds-kasserne
- ➔ Repatrieringsloven (REP) - LBK nr. 1023 af 02/10/2019 om repatriering
- ➔ Sygedagpengeloven (SDP) – LBK nr. 68 af 25/01/2019 om sygedagpenge
- ➔ Social pensionslov (LSP) – LBK nr. 983 af 23/09/2019 om social pension

TEMA 1 - FORSØRGELSE, UDDANNELSE OG BESKÆFTIGELSE

I 2019 blev der med lov nr. 174 af 27. februar 2019 vedtaget en ændring af udlændingeloven, så alle typer opholdstilladelse til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge pr. 1. marts 2019 og fremadrettet gives med henblik på midlertidigt ophold. Derudover blev alle opholdstilladelser, der er givet til flygtninge og familiesammenførte til flygtninge før den 1. marts 2019, ændret til med henblik på midlertidigt ophold pr. 1. juli 2019. Dette gælder ikke flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse (permanent opholdstilladelse).

Denne ændring med mere fokus på, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge som udgangspunkt skal være midlertidigt i Danmark, har bl.a. også medført en ændring af begreber i INL og AKL. Integrationskontrakt har ændret navn til kontrakt pr. 1. marts 2019, og erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund har ændret navn til opholds- og selvforsørgelseserklæring pr. 1. marts 2019. Integrationsprogram har ændret navn til selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram pr. 1. juli 2019. Integrationsydelse har ændret navn til selvforsørgelses- og hjemsendelsesydelse eller overgangsydelse pr. 1. januar 2020.

Formålet med integrationsloven (INL) er fortsat, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende, selverhvervende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere.

For at understøtte dette formål indeholder INL en række bestemmelser om integrationsindsatsen for flygtninge, familiesammenførte og indvandrere. Bestemmelserne i INL skal ses i sammenhæng med reglerne om forsørgelse, uddannelse og beskæftigelse i bl.a. IGUL, AKL og LAB. Samlet giver disse love en ramme for kommunernes tilrettelæggelse af deres integrationsindsats i forhold til målgruppens forudsætninger og behov.

Under temaet om forsørgelse, uddannelse og beskæftigelse belyses indledningsvist betingelser og vilkår i INL og IGUL, hvorefter nogle af de centrale bestemmelser om ydelser og indsatser i AKL og LAB bliver præsenteret. Herefter følger afsnit om sygedagpenge og jobafklaringsforløb, ressourceforløb, revalidering, fleksjob, førtidspension og folkepension, som hver især belyser disse områders betingelser og vilkår.

Integrationsloven

Ifølge INL har kommunerne ansvar for en række integrationsopgaver herunder ansvaret for boligplacering af flygtninge jf. INL kap. 3, Kommunerne har også ansvaret for at tilbyde et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram for flygtninge og familiesammenførte jf. INL kap. 4 og et introduktionsforløb for

indvandrere jf. INL kap. 4 a. Kommunerne har også ansvar for udbetaling af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse til udlændinge omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram jf. INL kap. 5 og AKL. Ligesom de har ansvar for udbetaling af hjælp i særlige tilfælde jf. INL kap. 6 og AKL, og samordning heraf med den øvrige integrationsindsats i kommunen jf. INL § 4.

Pr. 1. juli 2019 er personkredsen i INL blevet opdelt i fire målgrupper: 1) flygtninge, 2) familiesammenførte til flygtninge, 3) familiesammenførte til andre og 4) indvandrere jf. INL § 2. De to første målgrupper bliver ved ankomst til kommunen tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, den tredje målgruppe bliver tilbudt et introduktionsprogram og den fjerde målgruppe et introduktionsforløb jf. INL § 4.

Boligplacering af flygtninge

Kommunen har ansvaret for boligplacering af flygtninge, der er visiteret til den pågældende kommune jf. INL kap. 3. Det fremgår, at ansvaret for en flygtning påhviler kommunen fra udgangen af den første hele måned fra Udlændingestyrelsens visitationsafgørelse efter INL § 10 stk. 1. Hvis den 1. i en måned falder i en weekend eller på en helligdag, overgår ansvaret for den pågældende flygtning til kommunen den førstkommande hverdag jf. INL § 4 stk. 2 pkt. 2. Kommunen kan overtage ansvaret for en flygtning før udgangen af den første hele måned efter visitationsafgørelsen med den pågældende flygtnings samtykke jf. INL § 4 stk. 2 pkt. 3. Yderligere regler om boligplacering af flygtninge er fastsat i BEK nr. 912 af 30. august 2019.

Udlændingestyrelsen skal hvert år senest den 1. maj udmelde et landstal, som er styrelsens skøn over, hvor mange flygtninge, der samlet set skal modtages og boligplaceres i kommunerne det kommende år jf. INL kap. 3. Samtidig fastsætter styrelsen, hvor mange flygtninge der forventes boligplaceret inden for de enkelte regioner i det kommende år jf. INL § 7. Kommunerne i de enkelte regioner skal dernæst søge at aftale, i hvilke kommuner de pågældende flygtninge skal boligplaceres. Hvis ikke kommunerne inden for en region ikke har meddelt en aftale om fordeling, så fastsætter Udlændingestyrelsen for hver kommune i regionen det antal flygtninge, der forventes boligplaceret i det kommende år jf. INL § 8.

Udlændingestyrelsen meddeler den integrationsansvarlige kommune oplysninger om den pågældende udlændings navn, personlige data og opholdsgrundlag uden den pågældende udlændings samtykke i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse jf. INL § 51 stk. 1. Herudover kan Udlændingestyrelsen med eller uden samtykke videregive andre oplysninger om udlændingen, herunder om private forhold og andre fortrolige oplysninger, til den integrationsansvarlige kommune, når det er af betydning for kommunens integrationsansvar jf. INL § 51 stk. 2. Hvis det drejer sig om videregivelse af oplysninger om private forhold, skal dette ske i overensstemmelse med forvaltningslovens § 28 stk. 1.

Visitation

Udlændingestyrelsen træffer i forbindelse med meddelelse om opholdstilladelse afgørelse om, hvilken kommune en flygtning skal tage bopæl i jf. INL § 10 stk. 1 & jf. BEK

912 § 9 stk. 1. I forhold til uledsagede mindreårige asylansøgere kan denne visitation ske op til to uger efter meddelelse af opholdstilladelse, hvis dette er påkrævet for at inddrage den mindreårige i visitationen jf. lovens § 10 stk. 2 & jf. BEK 912 § 9 stk. 2.

Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om visitation på grundlag af kommunevoter, den pågældende flygtnings personlige forhold samt forholdene i kommunen jf. INL § 11. En flygtning skal visiteres til en kommune, som efter kommunevoterne skal modtage og boligplacere flygtninge jf. BEK 912 § 11 stk. 1. I denne sammenhæng kan flygtningen dog visiteres til en kommune, som ikke skal modtage flygtninge, hvis dette er begrundet i flygtningens særlige tilknytning til den pågældende kommune, herunder hvis flygtningen har været anbragt på institution eller i familiepleje i kommunen, har nærtstående familiemedlemmer bosat i kommunen, eller der foreligger andre ganske særlige forhold jf. BEK 912 § 11 stk. 2.

En flygtning, der kan godtgøre at have et faktisk og reelt jobtilbud, hvor den daglige transporttid mellem arbejde og bopæl vil udgøre mere end to timer med offentlige transportmidler, kan blive visiteret til den kommune, hvori arbejdspladsen er beliggende eller en nærliggende kommune jf. BEK 912 § 11 stk. 3.

Det fremgår også, at jobtilbuddet skal have et omfang på mindst 15 timer ugentligt og ikke må være tidsbegrænset, medmindre der er tale om et IGU-forløb. Flygtningen skal skriftligt kunne dokumentere jobtilbuddet eller IGU-forløbet.

Ved visitationen skal Udlændingestyrelsen lægge vægt på den pågældende flygtnings mulighed for at komme i beskæftigelse jf. BEK 912 § 12 stk. 1. I denne forbindelse kan flygtningens uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer samt erhvervs erfaring tillægges betydning sammenholdt med kommunernes indberettede oplysninger, herunder om deres arbejdsmarkeds- og uddannelsesforhold. Hensynet til flygtningens beskæftigelsesmuligheder ved visitationen skal dog fraviges, når der for den pågældende flygtning foreligger ganske særlige personlige forhold, herunder den pågældendes nærtstående familiemæssige tilknytning, eller hvis den pågældende har behov for speciel behandling m.v. jf. BEK 912 § 12 stk. 2. Herudover kan der lægges vægt på den pågældende flygtnings seneste opholdssted jf. BEK 912 § 12 stk. 3.

En flygtning, som i asylfasen er flyttet i egen bolig eller er privat indkvarteret, skal som udgangspunkt visiteres til den kommune, hvortil flygtningen er flyttet eller er indkvarteret jf. INL § 11a stk. 1. Hvis den pågældende kommunevoter er opbrugt, skal Udlændingestyrelsen indhente en udtalelse fra kommunen om, hvorvidt der foreligger særlige grunde til, at den pågældende og dennes familie ikke kan boligplaceres i kommunen. Ved ganske særlige forhold hos flygtningen eller kommunen kan Udlændingestyrelsen visiteres til en anden kommune end den kommune, hvortil flygtningen er flyttet eller indkvarteret jf. lovens § 11a stk. 2.

Udlændingestyrelsens afgørelser om visitation kan ikke påklages jf. INL § 53 stk. 1 & jf. BEK 912 § 14.

Midlertidigt opholdssted og permanent bolig

Pr. 1. marts 2019 skal kommunerne ikke anviser en permanent bolig til flygtninge, som Udlændingestyrelsen visiterer til kommunen pr. 1. marts 2019 og derefter jf. Lov nr. 174 af 27/02/2019.

Kommunen skal derimod anviser et midlertidigt opholdssted til en flygtning, som Udlændingestyrelsen visiterer til kommunen jf. INL § 12 stk. 1 pkt. 1 & jf. BEK 912 § 17. Kommunen kan dog fortsat anviser en permanent bolig til en flygtning jf. INL § 12 & BEK 912 § 17.

Lejelovens regler finder ikke anvendelse ved midlertidige opholdssteder jf. INL § 12 stk. 6, hvoraf det også fremgår, at indkvartering i midlertidige opholdssteder i en anden kommune alene kan ske efter aftale mellem kommunerne. Anvisning af såvel et midlertidigt opholdssted som en permanent bolig kan ikke ske til et udsat boligområde m.v. jf. INL § 12 stk. 2 & jf. BEK 912 § 19.

Som midlertidigt opholdssted kan kommunen anviser en enlig flygtning et beboelsesrum, som skal deles med en eller flere andre enlige flygtninge jf. BEK 912 § 18 stk. 1. I denne sammenhæng skal kommunen tage hensyn til den pågældende flygtnings personlige forhold, herunder alder, køn og særlig psykisk sårbarhed sammenholdt med opholdsstedets beskaffenhed, herunder rummets størrelse og egnethed til at deles mellem flere personer jf. BEK 912 § 18 stk. 2.

Midlertidige opholdssteder for flygtninge kan etableres på støjbelastede arealer, og kommunen vil have mulighed for at stille krav om afskærmningsforanstaltninger jf. lov om planlægning § 5u stk. 4.

Der er faste regler for den maksimale betaling for ophold i midlertidige indkvarterings- og opholdssteder for flygtninge. Den maksimale månedlige betaling kan i perioden fra den 1. januar 2020 til den 31. december 2020 højst udgøre: 1) Enlige med og uden børn 2.327 kr., 2) Par uden børn 4.264 kr., 3) Par med et, to eller tre børn 4.652 kr. og 4) Par med fire eller flere børn 5.040 kr. jf. BEK 1524 af 16/12/2019. Der kan ikke ydes boligstøtte til midlertidige opholdssteder efter lov om individuel boligstøtte.

Der kan ydes fuld boligstøtte til permanente boliger efter lov om individuel boligstøtte § 15, hvis lejen overstiger halvdelen af husstandsindkomsten jf. INL § 12 stk. 1 pkt. 2.

Kommunen kan erhverve, indrette eller leje ejendomme i kommunen med henblik på, gennem udlejning til beboelse, at medvirke til en bedre fordeling af udlændinges bosætningsmuligheder på landsplan, regionalt plan og lokalt i kommunen jf. INL § 13 stk. 1. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår videre, at kommunen kan tillægge både danske og udenlandske statsborgere en fortrinnsret i forhold til andre boligsøgende af hensyn til udlændinges mulighed for integration.

Herudover fremgår det af lov om almene boliger § 51a stk. 4, at kommunen kan beslutte, at almene familieboliger, der indrettes som kollektive bofællesskaber, skal udlejes til flygtninge, ligesom kommunen skal anviser til alle ledige værelser i disse bofællesskaber efter bestemmelsens stk. 5. Sidstnævnte indebærer, at kommunen skal dække lejetab og garantere for istandsættelse af værelset ved fraflytning. I henhold til lovens § 62 stk. 3

refunderer staten kommunen 100 pct. af udgifterne til lejetab og istandsættelse ved fraflytning. Den fraflyttede flygtning skal tilbagebetale kommunens udgifter til istandsættelse i løbet af højst 5 år jf. lovens § 62 stk. 4.

Hvis en tilflytningskommune overtager ansvaret for en udlændings selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram fra en fraflytningskommune i henhold til INL § 18 stk. 1-2, omfatter overtagelsen af ansvaret ikke pligt til anvisning af en bolig efter INL § 12, medmindre flytningen skyldes ganske særlige personlige forhold hos den pågældende udlænding, herunder hvis flytningen er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom jf. INL § 18 stk. 3.

Tilsvarende skal der ikke anvises en bolig til en udlænding efter INL § 12, hvis den pågældende udlænding skifter opholdsgrundlag jf. INL § 57 stk. 3, medmindre den pågældende på tidspunktet for meddelelse af den seneste opholdstilladelse er indkvarteret på et indkvarteringssted. I forbindelse med en afgørelse efter INL § 57 stk. 3 om at lade en udlænding være omfattet af reglerne om boligplacering af flygtninge, skal der ikke anvises en bolig efter INL § 12, hvis udlændingens tidligere opholdstilladelse er mistet eller nægtet forlænget på grund af kriminalitet eller svig jf. INL § 57 stk. 4.

Kommunen afholder de udgifter, der er forbundet med en flygtning flytning til kommunen, herunder hvis flytningen sker til en højskole jf. INL § 12 stk. 5.

Helbredsmæssig vurdering

Kommunen skal tilbyde en flygtning, som er visiteret til kommunen, en helbredsmæssig vurdering, hvis kommunen efter en konkret vurdering skønner, at der er behov for en nærmere afklaring af den pågældendes fysiske og psykiske helbredsforhold jf. INL § 15d stk. 1.

Ved vurderingen af behovet for en helbredsmæssig vurdering skal kommunen inddrage allerede foreliggende helbredsmæssige oplysninger om den pågældende flygtning. Hvis det drejer sig om en flygtning med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8 (kvoteflygtning), så skal den pågældende altid tilbydes en helbredsmæssig vurdering jf. INL § 15d stk. 2.

Kommunen kan herudover beslutte at tilbyde en familiesammenført til en flygtning en helbredsmæssig vurdering jf. INL § 15d stk. 3.

Tilbud om en helbredsmæssig vurdering omfatter både udlændinge under og over 18 år jf. BEK 979 af 28. juni 2016 § 3 stk. 4. Børn på 15 år og derover træffer som udgangspunkt selv beslutning om helbredsmæssig vurdering, og kommunen skal informere forældremyndighedsindehavere herom jf. BEK 979 § 7 stk. 1.

Er barnet under 15 år, skal beslutningen om en helbredsmæssig vurdering træffes af forældremyndighedsindehavere jf. BEK 979 § 7 stk. 2.

Er der tale om en uledsaget mindreårig udlænding skal beslutningen træffes af den midlertidige forældremyndighedsindehaver, som er udpeget i henhold til forældreansvarslovens § 28 jf. BEK 979 § 7 stk. 3.

Et tilbud om en helbredsmæssig vurdering skal gives snarest muligt og inden 6 måneder efter, at kommunen har overtaget integrationsansvaret jf. INL § 15d stk. 4.

Kravene til indholdet af den helbredsmæssige vurdering er beskrevet i INL § 15d stk. 5 og skal foretages af en læge jf. INL § 15d stk. 6. Vurderingen skal omfatte en samtale med og en helbredsundersøgelse af udlændingen med henblik på en lægefaglig vurdering af pågældendes fysiske og psykiske helbredstilstand samt behovet for videre udredning og behandling jf. BEK 979 kap. 4.

I forbindelse med tilbuddet om en helbredsmæssig vurdering skal kommunen vejlede om formålet hermed og om muligheden for, med den pågældende udlændings samtykke, at udveksle oplysninger med den undersøgende læge jf. BEK 979 § 6 stk. 2.

Herudover skal kommunen vejlede udlændingen om, at den helbredsmæssige vurdering er frivillig, og den pågældende senere, kan anmode om en helbredsmæssig vurdering indenfor den 5-årige introduktionsperiode jf. BEK 979 § 6 stk. 3.

Kommunens videregivelse af relevante oplysninger til lægen til brug for den helbredsmæssige undersøgelse forudsætter samtykke fra den pågældende udlænding jf. INL § 15d stk. 7.

Tilsvarende forudsætter lægens videregivelse af resultatet af den helbredsmæssige undersøgelse til den koordineringsansvarlige kommunale forvaltning samtykke fra den pågældende udlænding jf. INL § 15d stk. 8.

Kommunens afgørelse om en helbredsmæssig vurdering kan i henhold til INL § 53 stk. 2 påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område kap. 10.

Kontrakt

Kommunen skal i samarbejde med den nyankomne udlænding udarbejde en kontrakt inden en måned efter, at kommunen har overtaget ansvaret jf. INL § 19 stk. 1. Pr. 1. juli 2019 ændrede den tidligere integrationskontrakt navn til kontrakt, men kravet til kontraktens indhold er ikke ændret jf. lov 174 af 27/02/2019. Denne kontrakt skal, underskrives af såvel kommune som udlænding jf. BEK 911 af 30. august 2019 § 4, § 6 og § 10.

Hvis den pågældende af fysiske årsager ikke er i stand til at underskrive kontrakten, men forstår indholdet heraf, markeres udlændingens accept af kontrakten på anden vis. Hvis udlændingen på grund af handicap eller psykisk sygdom ikke forstår betydningen af kontrakten, skal kommunen anføre dette i kontrakten som begrundelse for den manglende underskrift jf. BEK 911 § 4 stk. 2 og 3.

For flygtninge kan kontrakten indgås, før kommunen overtager ansvaret jf. INL § 19 stk. 2 & jf. BEK 911 § 6 stk. 3.

Formålet med kontrakten er at sikre kvaliteten af den enkelte integrationsforløb ved - på et så tidligt tidspunkt som muligt - at fastlægge et konkret og individuelt selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter INL. Det er også formålet med

den beskæftigelsesrettede indsats efter LAB i forhold til ledige udlændinge efter udløbet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet jf. BEK 911 § 1.

Kontrakten gælder, indtil den pågældende udlænding meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse (permanent opholdstilladelse) jf. INL § 19 stk. 9 & jf. BEK 911 § 9. I den forbindelse har kommunen en generel pligt til at vejlede udlændingen om betingelserne for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse jf. INL § 20 stk. 10

Kontrakten skal være baseret på en samlet vurdering af den pågældendes situation og behov med henblik på hurtigst muligt og så vidt muligt inden for et år at opnå ordinær beskæftigelse jf. INL § 19 stk. 3.

Elementer i vurderingen er bl.a. udlændingens individuelle færdigheder og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov jf. BEK 911 § 8. Hvis ordinær beskæftigelse ikke umiddelbart er et realistisk mål, tilrettelægges indholdet af kontrakten med henblik på, at udlændingen forbedrer sine muligheder for senere at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Kontrakten skal beskrive den pågældende udlændings beskæftigelses- og uddannelsesmål samt fastlægge indholdet af de aktiviteter, der skal sikre opnåelsen af disse mål jf. INL § 19 stk. 4 & jf. BEK 911 § 13. Det skal også fremgå, i hvilket omfang udlændingen skal have tilbud i forbindelse med selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, indholdet heraf og forholdet mellem danskuddannelse og beskæftigelsesrettede tilbud. Endelig skal et evt. uddannelsespålæg eller tilbud om revalidering eller fleksjob fremgå af kontrakten.

Herudover skal det fremgå af I kontrakten, hvilke sanktioner der kan iværksættes, hvis den pågældende uden rimelig grund afviser arbejde, udebliver eller afviser en eller flere af de aktiviteter, der er aftalt eller fastsat i kontrakten jf. INL § 19 stk. 5 & jf. BEK 911 § 15.

Hvis der er uenighed mellem kommunen og den pågældende udlænding om kontraktens indhold, fastsætter kommunen indholdet af kontrakten jf. INL § 19 stk. 8 & jf. BEK 911 § 11. Kommunens afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg jf. INL § 53 stk. 2 & jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område kap. 10.

Det skal fremgå af kontrakten, hvilken forvaltning i kommunen der er ansvarlig for at koordinere integrationsindsatsen jf. INL § 19 stk. 6. Den koordinerende forvaltning skal understøtte, at de fastsatte mål og indsatser i kontrakten tager udgangspunkt i udlændingens samlede situation jf. INL § 19a.

Den pågældende udlænding skal også underskrive en opholds- og selvforsørgelseserklæring, hvilket fremgår af INL § 19 stk. 1 og BEK 911 § 5. Pr. 1. juli 2019 ændrede den tidligere erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund navn til opholds- og selvforsørgelseserklæring jf. Lov 174 af 27/02/2019.

For udlændinge med komplekse og sammensatte problemer, som er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram, kan der udarbejdes en helhedsorienteret plan med henblik på koordination jf. INL § 19b. Kontrakten kan

med udlændingens samtykke indeholde mål og indsætter fra andre sektorområder, hvorved kontrakten bliver til den helhedsorienterede plan.

Visitation og opfølgning

En kommune skal betragte en nyankommen udlænding som jobparat i de første tre måneder efter, at kommunen har overtaget ansvaret, medmindre det er åbenbart, at den pågældende ikke er i stand til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud i form af virksomhedspraktik eller løntilskud efter INL §§ 23b-c jf. INL § 17 stk. 1. Denne undtagelse kan anvendes, hvis den pågældende har væsentlige sociale og sundhedsmæssige problemer, herunder f.eks. stærk traumatisering eller anden alvorlig sygdom. Manglende dansk kundskaber vil derimod ikke i sig selv være tilstrækkeligt. Hvis udlændingen er omfattet af undtagelsen, skal pågældende betragtes som aktivitetsparat, og kommunen kan undlade at give et virksomhedsrettet tilbud.

Kommunen skal tre måneder efter overtagelse af ansvaret foretage en visitation af udlændingen som jobparat eller aktivitetsparat i overensstemmelse med LAB § 8 & jf. BEK 1180 af 25. november 2019 kap. 2. Af sidstnævnte bestemmelse fremgår det, at personen anses som jobparat, hvis pågældende vurderes at kunne påtage sig et ordinært arbejde, som gør denne i stand til at forsørge sig selv indenfor tre måneder. Vurderes det derimod, at personen ikke kan opfylde dette kriterium, skal den pågældende visiteres som aktivitetsparat. Afgørende for visitationen er den pågældendes mulighed for at kunne varetage et arbejde og dermed ikke dennes sandsynlighed for at få et arbejde. Det forhold, at det kan være vanskeligere for en udlænding at finde et arbejde f.eks. på grund af manglende sprog-, erhvervs- eller uddannelses kvalifikationer, eller at den pågældende kun kan påtage sig visse ufaglærte job, er derfor ikke tilstrækkeligt til at blive visiteret som aktivitetsparat.

Efter visitationen er gennemført, skal kommunen følge op på kontrakten, indtil de mål, som er aftalt eller fastsat i kontrakten, er opnået jf. INL § 20 stk. 1 & jf. BEK 911 §§ 16-17. Opfølgningen skal finde sted mindst fire gange indenfor de første 6 kalendermåneder og herefter efter behov, så kommunen kan placere opfølgningstidspunkterne ud fra en konkret vurdering af behovet. Når målene i kontrakten er opnået, skal der alene følges op ved behov herfor.

For udlændinge i ordinær beskæftigelse eller uddannelse, som ikke modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, skal opfølgning ske hver 12. måned, medmindre der er behov for hyppigere opfølgning jf. INL § 20 stk. 1 pkt. 3.

Videre fremgår det, at opfølgningen som udgangspunkt skal ske ved en individuel samtale, men det kan ske telefonisk, digitalt eller på anden vis, hvis dette er mere hensigtsmæssigt jf. INL § 20 stk. 1 samt stk. 2.

Kommunen skal som led i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet ved opfølgningen vejlede udlændingen om mulighederne for repatriering efter repatrieringsloven jf. INL § 20b.

Opfølgningen skal også indeholde en drøftelse af den pågældende udlændings situation og behov, samt i hvilket omfang udlændingen og kommunen har efterlevet kontrakten,

herunder om der skal ske ændringer i programmets indhold, sammensætning og mål jf. INL § 20, stk. 3. For udlændinge omfattet af INL § 20 stk. 7 dvs. modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, skal opfølgningen have karakter af individuelle samtaler med fokus på CV, konkrete jobs og jobsøgning. Opfølgningen på kontrakten skal kunne danne grundlag for kommunens vurdering af om den pågældende fortsat er berettiget til hjælp efter INL og AKL, herunder om der skal ske nedsættelse eller ophør af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse jf. INL § 20 stk. 8. Tilsvarende skal kommunen meddele udlændingen de mulige konsekvenser af, at udlændingen ikke tilegner sig det danske sprog indenfor den fastlagte tidsramme jf. INL § 20 stk. 9.

Kommunen kan anvende "Min Plan" på Jobnet i forbindelse med udarbejdelse og opfølgning på kontrakten jf. INL § 20a & jf. BEK 911 af 30. august 2019, hvoraf det fremgår, at hvis kommunen anvender "Min Plan", så skal beskæftigelses- og uddannelsesmål, planer for tilbud, uddannelsespålæg, sanktioner m.v. samt øvrige oplysninger af relevans for integrationsindsatsen fremgå heraf. Af samme bekendtgørelse fremgår det, at hvis kommunen anvender "Min Plan", og denne skal revideres, skal planen udleveres eller sendes til den pågældende via brev og digital meddelelse på Jobnet, og udlændingen skal kvittere for plan og tilbud på Jobnet, underskrive og returnere kopi heraf til jobcentret eller sende besked med digital post om at have modtaget og læst plan og tilbud.

Anvender kommunen ikke "Min Plan" på Jobnet, skal ændring af kontrakten ske ved, at den pågældende udlænding underskriver, og kommunen påtegner den reviderede plan jf. BEK 911 af 30. august 2019 §17 stk. 3.

Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram

Kommuner skal tilbyde selvforsørgelses- og hjemrejseprogram til myndige nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge jf. INL § 16 stk. 1. Undtaget for et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram er udlændinge, som opfylder betingelserne for revalidering eller fleksjob m.v. jf. INL § 16 stk. 10. Efter sidstnævnte bestemmelse skal disse udlændinge dog have tilbud om danskuddannelse efter INL § 21.

I forhold til mindreårige uledsagede flygtninge kan kommunen tilbyde disse et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram jf. INL § 16 stk. 9.

Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet skal påbegyndes snarest muligt og senest en måned efter, at kommunen har overtaget ansvaret jf. INL § 16 stk. 6. Det fremgår også, at selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet skal tilrettelægges, så den pågældende hurtigst muligt opnår ordinær beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet skal derfor tilpasses den enkelte udlændings forudsætninger, så den pågældende kan gennemføre programmet hurtigst muligt, og tilbuddene må ikke stille sig hindrende i vejen for udlændingens mulighed for at varetage et arbejde.

I denne sammenhæng skal kommunen oplyse udlændingen om muligheden for at få foretaget en formel vurdering af pågældendes uddannelseskvalifikationer jf. INL § 16b &

jf. BEK 911 § 9 stk. 3. I den forbindelse er der etableret en hotline hos Styrelsen for Forskning og Uddannelse, så kommuner, asylcentre og virksomheder kan få hurtig rådgivning og udtalelser om flygtninge og familiesammenførtes medbragte uddannelser.

En kommune skal i henhold til INL § 16 stk. 7 så vidt muligt give en udlænding, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, et virksomhedsrettet tilbud i form af virksomhedspraktik eller løntilskud efter INL §§ 23b-c inden to uger og senest ved selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammets påbegyndelse, medmindre det er åbenbart, at den pågældende udlænding ikke er i stand til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud jf. BEK 911 § 19. Sidstnævnte kan være begrundet i sociale og sundhedsmæssige problemer, hvorimod manglende dansk kundskaber ikke vil være tilstrækkeligt.

Varighed, indhold og omfang af selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram

Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet har en varighed af et år og skal tilrettelægges således, at den pågældende udlænding kan opnå ordinær beskæftigelse inden for et år efter, at kommunen har overtaget ansvaret jf. INL § 16 stk. 8.

Opnår den pågældende ikke ordinær beskæftigelse eller uddannelse inden for et år, skal selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet forlænges – det samlede program kan dog højst have en varighed på 5 år.

Hvis selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet forlænges ud over et år, er det fortsat formålet, at udlændingen kommer i beskæftigelse, hvorfor det kan være relevant at fastsætte et nyt konkret beskæftigelsesmål og en ny indsats i kontrakten. Tilsvarende genoptages selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet, hvis en udlænding, som har afsluttet selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet igen, søger om selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse inden for fem år, idet den pågældende dermed ikke har opfyldt målet om ordinær beskæftigelse eller uddannelse og selvforsørgelse.

Indholdet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet for flygtninge eller familiesammenførte udlændinge, som er berettigede til at modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter AKL, omfatter danskuddannelse og beskæftigelsesrettede tilbud jf. INL § 16 stk. 3. De beskæftigelsesrettede tilbud har hjemmel i INL § 23 og skal omfatte en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats jf. INL § 17a stk. 1 pkt. 1 jf. BEK 911 § 20. Kravet om en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats erstatter det hidtidige krav om, at selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet skal have et gennemsnitligt omfang på 37 timer ugentligt. Den samlede indsats inkl. danskuddannelse skal som udgangspunkt svare til en almindelig arbejdsuge på 37 timer.

For jobparate udlændinge må der i henhold til INL § 17a stk. 1 pkt. 2 maksimalt være 6 uger mellem hvert virksomhedsrettet tilbud i form af virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud i henhold til INL §§ 23b-c – i denne sammenhæng skal det virksomhedsrettede tilbud have et omfang på mindst 15 timer ugentligt, og nytteindsats

kan ikke medregnes heri inden for det første år af selvforsørgelses- og hjemrejseprogram jf. INL § 17a stk. 2 pkt. 1-2. For de jobparate udlændinge mellem 18 og 30 år vil der være mulighed for, at fravige 6-ugers kravet, hvis den pågældende udlænding deltager i et særligt højskoleophold efter INL § 24 med henblik på at forbedre personens beskæftigelsesmuligheder jf. INL § 17a stk. 3 pkt. 1.

Efter sidstnævnte bestemmelses pkt. 2 kan kommunen også fravige 6-ugers kravet, hvis en udlænding deltager i praktik eller uddannelsesforløb eller i rekognosceringsrejser til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på senere at træffe beslutning om repatriering.

For aktivitetsparate udlændinge skal indsatsen tilrettelægges efter en konkret vurdering af den pågældende udlændings forudsætninger og behov jf. INL § 17a stk. 1 pkt. 3 – og timetallet fastsættes konkret jf. INL § 17a stk. 2 pkt. 3. For de aktivitetsparate kan de virksomhedsrettede tilbud i de første 6 måneder efter kommunens overtagelse af ansvaret bestå i forberedende forløb (forforløb) efter INL § 23a stk. 1 nr. 5 jf. INL § 17a stk. 1 pkt. 4.

For flygtninge og familiesammenførte udlændinge, der ikke er berettigede til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, men er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet kan få danskuddannelse og også beskæftigelsesrettede tilbud, hvis den pågældende er berettiget hertil og ønsker at modtage et sådant tilbud jf. INL § 16 stk. 4. I den sammenhæng kan kommunen alene afslå en sådan anmodning, hvis et tilbud ikke antages at kunne forbedre den pågældendes beskæftigelsesmuligheder jf. INL § 23 stk. 6 jf. BEK 911 § 21.

Udlændinge, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, har pligt til at udnytte deres arbejdsmuligheder og tage imod tilbud som led i selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram jf. INL § 26 stk. 1. Herudover skal jobparate udlændinge være aktivt jobsøgende i henhold til § 26 stk. 2 jf. § 26a.

I sidstnævnte forbindelse kan kommunen fritage den pågældende udlænding fra krav om anvendelse af Jobnet m.v., hvis personen ikke har de nødvendige sproglige og it-kompetencer, således at disse manglende kompetencer ikke kommer til at stå i vejen for en jobrettet indsats i henhold til INL § 26a stk. 4 jf. INL § 26 stk. 3 jf. BEK 911 § 12 stk. 3.

Beslutningen herom skal foretages på baggrund af en konkret og individuel vurdering af udlændingens kompetencer, og det skal fastlægges, hvorledes den pågældende i stedet skal dokumentere sine jobsøgningsaktiviteter. Kommunen har i denne forbindelse en forpligtigelse til at understøtte, at udlændingen hurtigst muligt bliver i stand til at anvende de digitale løsninger på lige fod med andre.

En udlænding kan fortsætte sit selvforsørgelses- og hjemrejseprogram ved flytning til en anden kommune, hvis tilflytningskommunen godkender at overtage selvforsørgelses- og hjemrejseprogram jf. INL § 18 stk. 1.

Tilflytningskommunen skal overtage selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet, hvis flytningen er af væsentlig betydning for den pågældende udlændings integrationsforløb,

herunder hvis udlændingen eller dennes ægtefælle opnår ordinær beskæftigelse i kommunen, og flytningen er nødvendig for at kunne varetage arbejdet, eller særlige personlige forhold taler herfor jf. INL § 18 stk. 2.

I forbindelse med vurderingen af flytningens nødvendighed kan denne bl.a. være begrundet i offentlige transportmuligheder, samt om beskæftigelsen er af midlertidig eller varig karakter. I forbindelse med flytningen skal der ske opfølgning på den pågældende udlændings kontrakt jf. BEK 911 § 18.

Fraflytter en udlænding en kommune inden udløbet af introduktionsperioden, kan fraflytningskommunen videregive oplysninger om den pågældende udlændings navn, opholdsgrundlag og andre personlige data til tilflytningskommunen uden samtykke efter INL § 51b.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 5 refunderer staten 50 % af kommunernes udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet i introduktionsperioden. Statsrefusionen ydes inden for et rådighedsbeløb, som udgør kr. 38.259 pr. år pr. person i 2020

Praksis

I 2-05 En tilflytningskommune var forpligtiget til at overtage ansvaret for integrationsprogrammet for en udlænding, da flytningen var af væsentlig betydning for pågældendes integrationsforløb. Udlændingen flyttede til tilflytningskommunen sammen med sin ægtefælle, som ikke var omfattet af INL og derfor ikke var begrænset i sin bevægelsesfrihed. På tidspunktet for flytningen havde udlændingen en tidsbegrænset opholdstilladelse, som var betinget af samliv med ægtefællen på fælles bopæl. Herudover blev der lagt vægt på hensynet til, at familien forblev sammen.

I 4-03 En tilflytningskommune skulle overtage integrationsansvaret for en udlænding, idet flytningen var af væsentlig betydning for integrationsforløbet, idet pågældende havde fået arbejde i tilflytningskommunen. Arbejdstiden udgjorde ca. 4 timer pr. dag.

I 1-01 En tilflytningskommune var ikke forpligtiget til at overtage ansvaret for integrationsprogrammet for en udlænding, idet flytningen ikke kunne anses for at have væsentlig betydning for ansøgers integrationsforløb sammenholdt med, at der ikke forelå sådanne særlige personlige forhold, at disse kunne give grundlag for flytningen. Der blev lagt vægt på, at integrationsprogrammet lige så godt kunne gennemføres i en lille som i en større kommune. Herudover blev der lagt vægt på, at ansøgers transport på 15 km til behandling for en alvorlig kræftlidelse ikke kunne begrunde en flytning af særlige personlige forhold. Endelig blev der ikke lagt vægt på, at der ikke var andre somaliere i bopælskommunen, ligesom det ikke havde betydning, at pågældende var tilkendt førtidspension.

I 2-00 En tilflytningskommune var ikke forpligtiget til at overtage ansvaret for integrationsprogrammet for en udlænding, idet flytningen ikke havde væsentlig betydning for integrationsforløbet sammenholdt med, at der ikke forelå sådanne særlige personlige forhold, at disse kunne give grundlag for flytning. Programmet kunne lige så godt gennemføres i en mindre kommune som i en større.

Danskuddannelse

Kommunen skal inden en måned efter at have overtaget ansvaret for en udlænding, som er omfattet af INL § 16, henvise den pågældende til danskuddannelse i henhold til DUL jf.

INL § 21 stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 2 kan henvisning til danskuddannelse helt eller delvist undlades, hvis den pågældende udlændings danskkundskaber skønnes tilstrækkelige, eller når særlige grunde taler herfor.

I medfør af DUL § 2c kan danskuddannelse for en integrationskursist (I-kursist) dvs. en flygtning eller en familiesammenført, der henvises til danskuddannelse som led i et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter INL § 16, have en varighed på op til fem år fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen jf. DUL § 2e stk. 1 & jf. BEK 1223 af 22. november 2019 § 3 samt INL § 21 stk. 3. Kommunen har dog pligt til at forlænge uddannelsesperioden, hvis udlændingen har været afskåret fra at deltage i danskuddannelsen som følge af f.eks. graviditet, sygdom, traumer eller handicap og kan dokumentere dette jf. BEK 1223 § 6.

For en I-kursist kan danskuddannelse gennemsnitligt max. udgøre 15 timer om ugen beregnet indenfor det igangværende modul jf. DUL § 4 stk. 3 & jf. BEK 1223 § 4 stk. 1. I henhold til INL § 21 stk. 4 kan timeloftet fraviges i henhold til BEK 1223 § 4 stk. 3, som er udstedt i henhold til DUL § 4 stk. 4.

Af BEK 1223 § 4 stk. 3 fremgår det, at kommunen efter ansøgning kan fravige timeloftet, hvis flere danskundervisningstimer kan kompensere for særlige forhold hos kursisten og dermed sætte den pågældende i stand til at gennemføre danskuddannelsen. Det er en betingelse for fravigelse af timeloftet, at kursisten over for kommunen dokumenterer de særlige forhold, herunder handicap eller lignende, der gør det vanskeligt for kursisten at gennemføre danskuddannelsen inden for timeloftet. Dokumentation i form af lægeerklæring eller lignende må højst være to år gammel regnet fra det tidspunkt, hvor kursisten fremlægger dokumentationen i forbindelse med en ansøgning om dispensation fra timeloftet.

En flygtning eller familiesammenført udlænding, som ikke modtager hjælp efter AKL §§ 22-25, og som har bestået Prøve i Dansk 2 eller FVU-læsning trin 2, tilsvarende eller en højere prøve i dansk, kan efter ansøgning modtage en danskbonus i form af et skattefrit engangsbeløb, som i 2020 er på kr. 6.367 jf. INL § 22 stk. 1 & jf. BEK 617 af 27. maj 2018.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 5 refunderer staten 50 % af kommunens udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, herunder danskuddannelse i introduktionsperioden. Statsrefusionen ydes inden for et rådighedsbeløb, som udgør kr. 38.259 pr. år pr. person i 2020

Fritagelse for selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram

Kommunen skal inden en måned efter at have overtaget integrationsansvaret henvise en udlænding til danskuddannelse i henhold til DUL jf. INL § 21 stk. 1. I henhold til bestemmelsens stk. 2 kan kommunen helt eller delvist undlade at tilbyde danskuddannelse, hvis den pågældendes danskkundskaber skønnes at være tilstrækkelige, eller når ganske særlige grunde taler herfor.

Tilsvarende kan kommunen i medfør af INL § 23 stk. 5 helt eller delvist undlade at give en udlænding beskæftigelsesrettede tilbud, hvis ganske særlige grunde taler herfor. Særlige

grunde kan i begge disse tilfælde omhandle f.eks. fysiske eller psykiske handicap, torturoplevelser eller stærk traumatisering.

Et mindre intensivt selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram

Udlændinge, som får tilbudt et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram, har pligt til at deltage aktivt i programmets enkelte dele jf. INL § 16 stk. 5, medmindre de er omfattet af LAB § 106 om en mindre intensiv indsats for visse persongrupper. Af sidstnævnte bestemmelse fremgår det, at en person kan fritages for pligt til personligt fremmøde til samtaler og tilbud, hvis personen inden for seks uger f.eks. skal påbegynde ordinær fuldtidsbeskæftigelse, et fleksjob eller folkepension. Jobcentret kan også ud fra en konkret vurdering pålægge den pågældende at møde personligt op og deltage i tilbud, hvis det vurderes, at det vil være en fordel for den pågældende, eller der er tale om misbrug af eller spekulation i muligheden for at blive fritaget for pligten jf. LAB § 106 stk. 3.

Uddannelsespålæg til unge

Hvis en udlænding mellem 18 og 25 år, som har ansøgt om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og samtidig ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, ikke har forsørgelsespligt overfor hjemmeboende børn og af kommunen vurderes at kunne gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår, så skal kommunen pålægge den unge at søge om optagelse på en eller flere relevante studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser inden for en fastsat frist jf. INL § 16a stk. 1-2.

Det kan være ungdomsuddannelser såvel som erhvervskompetencegivende uddannelser, og det er en forudsætning, at den unge har et forsørgelsesgrundlag under uddannelsesforløbet, herunder f.eks. SU, elevløn eller lign. Hvis den unge optages på uddannelsen, har den pågældende pligt til at påbegynde og gennemføre denne jf. INL § 16a stk. 3. Frem til den unge påbegynder uddannelsen skal pågældende deltage i en virksomhedsrettet indsats.

Kommunen har i den forbindelse adgang til at videregive oplysninger om uddannelsespålægget til uddannelsesinstitutionen uden samtykke fra den unge, hvis kommunen vurderer, at den unge kan få vanskeligheder med at gennemføre uddannelsen jf. INL § 16a stk. 4.

Introduktionsforløb til indvandrere

Indvandrere er ikke omfattet af INL kap. 3, 4, 5, 6 og 7, men derimod af lovens kap. 4a om introduktionsforløb for indvandrere jf. INL § 2 stk. 7.

Kommunen skal efter overtagelse af ansvaret tilbyde myndige indvandrere et introduktionsforløb, som består af danskuddannelse efter INL § 24d samt beskæftigelsesrettede tilbud efter INL § 24f – sidstnævnte hvis den pågældende udlænding er berettiget hertil og ønsker at modtage sådanne tilbud jf. INL § 24c stk. 1-2.

Introduktionsforløbet skal påbegyndes senest en måned efter, at kommunen har overtaget ansvaret for den pågældende udlænding jf. INL § 24c stk. 3.

Introduktionsforløbet har en varighed af højst tre år, og forløbet skal tilpasses personens forudsætninger og formålet med pågældendes ophold i Danmark, så personen kan gennemføre forløbet hurtigst muligt. Tilbud må ikke stille sig hindrende i vejen for muligheden for beskæftigelse jf. INL § 24c stk. 4.

Kommunen skal inden en måned efter at have overtaget ansvaret henvise den pågældende til danskuddannelse i henhold til DUL jf. INL § 24d & jf. § 21 stk. 1. Den pågældende betragtes som selvforsørgerkursist (S-kursist) i henhold til DUL § 2d.

Tilbud om danskuddannelse kan som led i introduktionsforløbet have en varighed på op til 3 ½ år indenfor en 5-årig periode, som regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen kan påbegynde danskuddannelsen jf. DUL § 2f stk. 1. Af samme bestemmelse fremgår det, at danskuddannelsen gives i form af et klippekort jf. DUL § 6a. Kommunen kan beslutte, at en S-kursist herudover skal have tilbud om danskuddannelse, herunder hvis den pågældende f.eks. har været alvorligt og langvarigt syg jf. DUL § 2f stk. 2-3.

Endelig kan kommunen helt eller delvist undlade at tilbyde en udlænding deltagelse i danskuddannelse, hvis den pågældendes danskundskaber skønnes at være tilstrækkelige, eller når ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor jf. INL § 24d & jf. INL § 21 stk. 2.

Hvis en udlænding, som ikke har afsluttet sit introduktionsforløb, flytter til en anden kommune, skal denne kommune overtage ansvaret for introduktionsforløbet jf. INL § 24c stk. 5.

Med henblik på at give indvandrere, som er omfattet af INL § 2 stk. 6 nr. 1 og nr. 8-9, indblik i muligheder og vilkår på det danske arbejdsmarked, har kommunen mulighed for at yde støtte til en virksomhed, der etablerer en vejlederfunktion, som ligger udover, hvad en arbejdsgiver sædvanligvis forventes at varetage jf. INL § 24g.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 6 refunderer staten 50 % af kommunens udgifter til beskæftigelsesrettede tilbud efter INL §§ 23a-b, der gives som led i et introduktionsforløb samt til støtte ydet til en virksomhed, der etablerer en vejlederfunktion efter INL § 24g

Beskæftigelsesrettede tilbud efter integrationsloven

Kommunen skal give udlændinge, som er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet og berettigede til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse beskæftigelsesrettede tilbud efter INL § 23 stk. 1-2. Det kan være tilbud om vejledning og opkvalificering, herunder forberedende forløb til virksomhedsrettede tilbud jf. INL § 23a, virksomhedspraktik, herunder nytteindsats jf. INL § 23b samt ansættelse med løntilskud jf. INL § 23c. Herudover kan kommunen etablere en mentorfunktion efter INL § 23d samt give en jobparat udlænding mellem 18 og 30 år et særligt højskoleophold efter INL § 24.

Et beskæftigelsesrettet tilbud skal så vidt muligt målrettes beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og et tilbud skal også gives ud fra den pågældende udlændings ønsker og forudsætninger med henblik på, at denne hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse jf. INL § 23 stk. 3 & BEK 911 af 30. august 2019 § 22. Tilbuddene kan gives hver for sig eller i kombination.

I henhold til INL § 23e kan en kommune og en virksomhed indgå en partnerskabsaftale om rekrutteringsforløb for udlændinge i form af virksomhedspraktik efter INL § 23b, og indenfor rammerne af en sådan aftale kan virksomheden iværksætte vejlednings- og opkvalificeringsforløb efter INL § 23a og tilknytte en mentor efter INL § 23d & jf. BEK 911 af 30. august 2019 § 39.

Kommunen kan yde udlændinge hjælp til rimelige og dokumenterede udgifter, som er begrundet i den pågældende udlændings deltagelse i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, herunder f.eks. udgifter i forbindelse med deltagelse i særligt tilrettelagte forløb, værktøj, arbejdsredskaber og arbejdsbeklædning samt særligt undervisningsmateriale og egenbetaling i forbindelse med ophold på højskoler m.v. jf. INL § 23f stk. 1. Det er et krav, at den pågældende eller dennes ægtefælle ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Herudover kan kommunen til udlændinge, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, samt udlændinge, som modtager tilbud om offentlig ansættelse med løntilskud, yde hjælp til dokumenterede og rimelige transportudgifter, som er begrundet i den pågældendes deltagelse i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet jf. INL § 23f stk. 2. Derimod kan udlændinge, som modtager tilbud om privat ansættelse med løntilskud, ikke modtage hjælp til transportudgifter. Baggrunden herfor er, at en udlænding i offentligt løntilskudsjob max. kan modtage en løn svarende til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, hvorimod en udlænding i privat løntilskudsjob modtager en løn, som kan dække transportudgifterne.

Endelig kan en kommune efter aftale med en arbejdsgiver tilbyde en udlænding, som ansættes uden løntilskud eller ansættes i henhold til særlige løn- og ansættelsesvilkår, opkvalificering jf. INL § 24a stk. 1. Tilskud forudsætter, at der er tale om en opkvalificering, som virksomheden almindeligvis ikke forudsættes at tilvejebringe. Tilsvarende kan en kommune yde tilskud til hjælpemidler i form af arbejdsredskaber og mindre arbejdspladsindretninger til en udlænding, som er ansat eller ansættes uden løntilskud jf. INL § 24a stk. 2. Tilskud forudsætter, at det er afgørende for, at udlændingen kan fastholde eller opnå ansættelse, eller at redskabet eller indretningen kompenserer for en begrænsning i udlændingens arbejdsevne. Det er en forudsætning, at hjælpemidlet ikke er sædvanligt forekommende på arbejdspladsen, samt at udgiften ligger udover, hvad arbejdsgiveren forventes at afholde.

Vejledning og opkvalificering

Tilbuddet vejledning og opkvalificering kan bestå af korte vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte projekter samt uddannelsesforløb m.v., ordinære uddannelsesforløb, særlige opkvalificerende forløb med henblik på anvendelse af

uddannelseskvalifikationer på det danske arbejdsmarked samt forberedende forløb til virksomhedsrettede tilbud (forforløb) jf. INL § 23a stk. 1 & jf. BEK 911 af 30. august 2019 kap. 6. Tilbuddene skal afdække og udvikle den pågældendes faglige, sociale eller sproglige kompetencer med henblik på opkvalificering til arbejdsmarkedet jf. INL § 23a stk. 2. De forberedende forløb til virksomhedsrettede tilbud efter INL § 23a stk. 1 nr. 5 har til hensigt at støtte en udlænding, som ikke umiddelbart er i stand til at deltage i et virksomhedsrettet tilbud, i at blive i stand hertil. De forberedende forløb skal være individuelt tilpasset den enkelte og være knyttet til en konkret virksomhed jf. BEK 911 § 30 stk. 1.

Kommunen kan desuden efter en konkret vurdering give tilbud om vejledning og opkvalificering i form af studie- og erhvervskompetencegivende uddannelse til udlændinge, der er fyldt 30 år, og udlændinge, der er under 30 år med forsørgelsespligt overfor hjemmeboende børn. Det er et krav, at den pågældende udlænding ikke har en sådan uddannelse i forvejen jf. INL § 23a stk. 6. Kommunen skal vurdere den pågældende udlændings uddannelsesønske i forhold til arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft med udgangspunkt i den pågældendes ønsker og forudsætninger.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 5 yder staten i introduktionsperioden 50 % refusion for kommunens udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, herunder danskuddannelse og tilbud efter INL §23a. Statsrefusionen ydes inden for et rådighedsbeløb, som udgør kr. 38.259 pr. år pr. person i 2020

Virksomhedspraktik

Kommunen kan give udlændinge tilbud om virksomhedspraktik på en offentlig eller privat virksomhed jf. INL § 23b stk. 1 & jf. BEK 911 §§ 32-38. Tilbud om virksomhedspraktik gives med henblik på at afklare eller udvikle personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer samt afklare og bringe personen tættere på jobmålet, ved at personen deltager i konkrete arbejdsopgaver og indgår i kollegiale sammenhænge. Hvis den pågældende udlænding modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, kan tilbuddet om virksomhedspraktik bestå i en nytteindsats - dvs. samfundsnyttige opgaver hos en offentlig arbejdsgiver.

Formålet med den pågældendes deltagelse i en nytteindsats er, at personen arbejder for sin selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Varigheden af en virksomhedspraktik er op til 4 uger for jobparate udlændinge jf. INL § 23b stk. 4 nr. 1 – evt. op til 13 uger, hvis den pågældende ikke har erhvervs erfaring, har langvarig ledighed eller vanskeligt ved at opnå beskæftigelse med løntilskud jf. bestemmelsens nr. 2. Tilsvarende kan varigheden af en virksomhedspraktik for aktivitetsparate udlændinge være op til 13 uger jf. bestemmelsens nr. 3. For udlændinge omfattet af INL § 23b stk. 4 nr. 2-3 kan varigheden af tilbuddet efter en konkret vurdering forlænges op til 26 uger med yderligere mulighed for forlængelse, hvis den pågældende udlænding har særlige behov jf. bestemmelsens stk. 5. En virksomhedspraktik i form af nytteindsats kan have en varighed på op til 13 uger jf. INL § 23b stk. 6.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 5 yder staten i introduktionsperioden 50 % refusion for kommunens udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, herunder tilbud efter INL § 23b. Statsrefusionen ydes inden for et rådighedsbeløb, som udgør kr. 38.259 pr. år pr. person i 2020

Ansættelse med løntilskud

Kommunen kan give udlændinge tilbud om ansættelse med løntilskud hos offentlige eller private arbejdsgivere med henblik på oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer i op til et år jf. INL § 23c stk. 1-2 & jf. BEK 911 kap. 9.

Løn- og ansættelsesvilkår hos private arbejdsgivere skal være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende jf. LAB § 71. Tilsvarende skal løn- og ansættelsesvilkår hos offentlige arbejdsgivere som udgangspunkt være overenskomstmæssige jf. LAB § 72 stk. 1, dog således at niveauet for hjælp svarer til den pågældendes hidtidige ydelse jf. LAB § 72, stk.3.

Størrelsen af løntilskuddet til arbejdsgiver er reguleret i LAB §§ 75-76.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 6 beregnes statens refusion af kommunens udgifter til løntilskudsjob efter INL § 23c i henhold til KFL § 5. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Mentorfunktion

Der kan ydes støtte til en mentorfunktion med henblik på at fremme, at udlændinge kan opnå eller fastholde beskæftigelsesrettede aktiviteter, tilbud efter INL §§ 23a-c eller ansættelse uden løntilskud jf. INL § 23d stk. 1 & jf. BEK 911 kap.10. Tilsvarende kan udlændinge under 30 år, der tilbydes et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram, få støtte til en mentorfunktion, hvis de påbegynder et ordinært uddannelsesforløb på almindelige vilkår jf. INL § 23d stk. 2.

Bestemmelserne i LAB om mentor gælder også for mentor bevilget efter INL. I henhold til LAB § 169 skal støtte til en mentorfunktion på en virksomhed eller uddannelsesinstitution ligge udover, hvad arbejdsgiveren eller uddannelsesinstitutionen sædvanligvis forventes at varetage, og mentorfunktionen skal være afgørende for aktiviteten, tilbuddet eller ansættelsen. Videre fremgår det af LAB § 169, stk. 2, hvilke omkostninger der kan dækkes i forbindelse med en mentorfunktion på en virksomhed eller uddannelsesinstitution, ligesom det af LAB § 168 fremgår, at mentorfunktionen kan ydes for en eller flere personer.

I BEK 1180 af 25. november 2019 kap. 17 til LAB beskrives blandt andet opgørelsen af timetallet, fastsættelse af mentorpladser, opgørelse over lønomkostninger og udgifter til eksterne konsulenter nærmere. Se i øvrigt mere i vejledning nr.10084 af 29. november 2019 til LAB kap. 26.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 5 yder staten i introduktionsperioden 50 % refusion for kommunens udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet, herunder mentorstøtte efter INL § 23d. Statsrefusionen ydes inden for et rådighedsbeløb, som udgør kr. 38.259 pr. år pr. person i 2020

Særligt højskoleophold

Kommunen kan efter en konkret vurdering give en jobparat udlænding mellem 18 og 30 år et særligt højskoleophold med henblik på at forbedre den pågældendes beskæftigelsesmuligheder jf. INL § 24 stk. 1 & jf. BEK 911 kap. 7. Forudsætningen herfor er, at udlændingen har gennemført et første virksomhedsrettet tilbud efter INL § 16 stk. 7, medmindre højskoleopholdet vurderes mere egnet til at forbedre personens mulighed for at komme i beskæftigelse eller ordinær uddannelse end kommunens virksomhedsrettede tilbud.

Højskoleopholdet skal indeholde sprogundervisning og et særligt tilrettelagt erhvervsrettet forløb indenfor rammerne af højskoleloven, og sprogundervisning og erhvervsrettet forløb skal udgøre mindst 1/3 af den samlede undervisning jf. INL § 24 stk. 2. Højskoleopholdet kan herudover indeholde tilbud om erhvervspraktik eller erhvervsrettet undervisning på en erhvervsskole eller et AMU-center jf. INL § 24 stk. 3.

Kommunen kan yde hjælp til dækning af udlændingens egenbetaling i forbindelse med et højskoleophold af max. 26 ugers varighed, hvis den pågældende eller dennes ægtefælle ikke har mulighed for at betale udgiften jf. INL § 24 stk. 4.

Udgiften til dækning af en udlændings egenbetaling betales af kommunen uden refusion fra staten, og højskoleopholdet er tilskudsberettiget efter højskoleloven.

For aktivitetsparate udlændinge er der mulighed for at tilbyde højskoleophold efter INL § 23a stk. 1 nr. 2.

Integrationsgrunduddannelse (IGU)

Formålet med integrationsgrunduddannelsesloven (IGUL) er, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge opnår kvalifikationer, der giver grundlag for, at den pågældende udlænding kan påbegynde en erhvervsrettet uddannelse eller opnå varig og ordinær beskæftigelse på arbejdsmarkedet jf. IGUL § 1,

Den nærmere afgrænsning af lovens målgruppe er fastsat i IGUL § 3 stk. 1 & jf. BEK 707 af 4. juli 2019 § 1 stk. 2, hvoraf det fremgår, at integrationsgrunduddannelsen kan påbegyndes af udlændinge mellem 18 og 40 år, som har været folkeregistrerede i Danmark i mindre end fem år.

En IGU kan påbegyndes i perioden frem til den 30. juni 2022 jf. IGUL § 3 stk. 2 & jf. BEK 707 § 1. En udlænding, som er ordinært ansat i en virksomhed, kan ikke i forlængelse heraf inden for en periode på 3 måneder deltage i en IGU på samme virksomhed jf. IGUL § 5 stk. 1. Tilsvarende kan en person, som deltager i en IGU, ikke modtage selvforsørgelses- og hjemrejseydelse efter AKL jf. IGUL § 5 stk. 2.

Indholdet af en IGU består af en lønnet praktikstilling på en privat eller offentlig virksomhed og skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse jf. IGUL § 4. Uddannelsen varer 2 år, og fordelingen af praktik og skoleundervisning er fastsat i IGUL § 6 & jf. BEK 707 §§ 5-7 og 12. I særlige tilfælde kan uddannelsen forlænges udover 2 år. Den IGU-ansatte og virksomheden kan indgå en aftale om forlængelse, hvis den pågældende inden for den 2-årige periode har haft orlov i forbindelse med graviditet, barsel eller adoption, har haft et sammenhængende sygdomsforløb på mere end 8 uger. Forlængelsesperioden kan kun omfatte et tidsrum svarende til varigheden af orlovs- og sygefraværsperioden jf. IGUL § 6 stk. 6.

En aftale om en IGU indgås mellem arbejdsgiver og udlænding jf. IGUL § 7 & BEK 707 § 3. I forhold til praktikstillingen er den pågældende udlænding omfattet af de løn- og arbejdsvilkår, som gælder i henhold til overenskomsten på virksomheden eller området jf. IGUL § 9. Under skoleundervisningen modtager den pågældende uddannelsesgodtgørelse jf. IGUL § 10 & BEK 707 §§ 9-11. Denne godtgørelse svarer til den selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, som den pågældende ville være berettiget til. Herudover kan den pågældende udlænding opnå befordringsgodtgørelse i henhold til IGUL § 10 stk. 8 & jf. BEK 707 § 14, ligesom udlændingen har mulighed for at opnå fritagelse for deltagerbetaling i forbindelse med skoleundervisning i henhold til IGUL § 10 stk. 9 & jf. BEK 707 § 17.

Hvis den pågældende deltager i undervisning efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og er indkvarteret et andet sted end på sin bopæl yder staten et tilskud til udgifterne til kost og logi, når den pågældende har 120 km eller derover i samlet transportafstand tur-retur mellem bopæl og uddannelse jf. IGUL § 10a stk. 1. Hvis afstanden mellem bopæl og uddannelsessted er en urimelig belastning på grund af transportvanskeligheder eller transporttid, så kan staten yde tilskud til kost og logi, selvom afstanden tur-retur mellem bopæl og uddannelsessted er mindre end 120 km jf. IGUL § 10a stk. 2.

Efter gennemførelse af en IGU udsteder virksomheden et bevis til den pågældende udlænding jf. IGUL § 8 & jf. BEK 707 § 13. I denne sammenhæng opnår den pågældende udlænding ret til optagelse i en a-kasse som dimittend jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. § 54.

I henhold til IGUL § 11 jf. BEK 707 § 16 modtager en privat arbejdsgiver en bonus på kr. 20.000, når udlændingen har været ansat i 6 måneder og yderligere kr. 20.000 efter to års ansættelse.

Refusion

I henhold til IGUL § 10 stk. 5 afholder staten kommunernes udgifter til godtgørelse efter IGUL § 10 stk. 3-4. Det er således en 100 pct. statsligt finansieret indsats.

Aktivloven og beskæftigelsesindsatsloven

I dette afsnit beskrives en række af de centrale bestemmelser i AKL (Lov om aktiv socialpolitik) og LAB (Lov om aktiv beskæftigelsesindsats), herunder målgrupper og vilkår for selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og

kontanthjælp, uddannelsespålæg, beskæftigelsesindsats samt bestemmelserne om ret og pligt, rådighed og sanktioner.

Den 1. januar 2020 trådte en ny LAB (Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats) i kraft - lov nr. 548 af 7. maj 2019. Den nye LAB består af fire grundelementer: 1) Færre og mere enkle proceskrav til kommunerne, 2) Ens regler på tværs af målgrupper, 3) Flere digitale løsninger og 4) Fokus på kommunernes resultater. Denne håndbog kommer ind på dele af de to første grundelementer. For mere information om den nye LAB henvises til lov nr. 548 af 7. maj 2019 og startvejledningen (vejledning om lov om en aktiv beskæftigelsesindsats) - VEJ nr. 10084 af 29/11/2019.

Den 10. juni 2017 trådte lov nr. 674 af 8. juni 2017 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love i kraft (Blokering af hjemmesider og stop af offentlige ydelser til fremmedkrigere). Loven indeholder bl.a. ændringer i en række ydelseslove med henblik på at forhindre, at fremmedkrigere kan finansiere deres ophold i konfliktområder med offentlige ydelser. Tilsvarende er der indført en hjemmel til standsning af udbetalingen af offentlige ydelser til fremmedkrigere og – i tilfælde, hvor ydelserne allerede måtte være udbetalt – at kræve dem tilbagebetalt.

Den 1. januar 2019 trådte lov nr. 1526 af 18. december 2019 om karantæneordning i ydelsessystemet for bandekriminelle m.v. i kraft. Det betyder, at dømte for denne type kriminalitet i en periode udelukkende kan modtage nedsatte ydelser efter AKL.

De to love omtales ikke yderligere i denne håndbog.

Målgrupper i beskæftigelsesindsatsloven

I forbindelse med den nye LAB pr. 1. januar 2020 har målgrupperne fået en målgruppebestemmelse i LAB § 6, så den nu består af 13 målgrupper:

- 1) Personer, som modtager dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 1.
- 2) Jobparate personer, som er fyldt 30 år, og jobparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager kontanthjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 2.
- 3) Aktivitetsparate personer, som er fyldt 30 år, og aktivitetsparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager kontanthjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 3.
- 4) Uddannelsesparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 4.

- 5) Aktivitetsparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 5.
- 6) Personer, der modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 6.
- 7) Personer i jobafklaringsforløb efter kapitel 18 jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 7.
- 8) Personer i ressourceforløb efter kapitel 19 jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 8.
- 9) Personer, der er visiteret til fleksjob eller er visiteret til tilbud om støtte i form af tilskud til selvstændig virksomhed på grund af en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne efter kapitel 20, bortset fra fleksjobvisiterede omfattet af nr. 10 jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 9.
- 10) Personer i revalideringsforløb efter kapitel 21 bortset fra personer i forrevalidering omfattet af nr. 6 jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 10.
- 11) Personer, der modtager førtidspension efter lov om social pension eller efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 11.
- 12) Selvforsørgende, der ikke er i beskæftigelse og ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., forsørgelsesydelse efter lov om aktiv socialpolitik eller SU efter SU-loven, og personer, der ikke kan få tilbud efter integrationsloven jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 12.
- 13) Unge under 18 år med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats jf. LAB § 6 stk. 1 nr. 13.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp

Dette afsnit indledes med en beskrivelse af det opholdskrav og beskæftigelseskrav, som skal være opfyldt for at opnå ret til uddannelses- og kontanthjælp. Dernæst beskrives det skærpede rådighedskrav dvs. 225-timersreglen generelt, hvorimod de konkrete konsekvenser heraf inddrages efterfølgende under de enkelte ydelser. Kontanthjælpsloftet behandles i afsnittet før de enkelte ydelser gennemgås.

Opholdskrav og beskæftigelseskrav

Kommunen yder hjælp i form af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp samt tilbud efter LAB eller INL jf. AKL § 11 stk. 1.

Retten til uddannelseshjælp og kontanthjælp er betinget af, at ansøger opfylder opholdskravet i AKL § 11 stk. 3 dvs. har haft lovligt ophold i Danmark, Grønland og Færøerne i sammenlagt 9 år inden for de seneste 10 år. Personer, som ikke opfylder opholdskravet, modtager selvforsørgelsesydelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Ved beregningen af opholdstiden indgår perioder, hvor personen har haft folkeregisteradresse i Danmark, medmindre særlige grunde fører til et andet resultat. Udlandsophold i perioder af max. to måneders varighed i forbindelse med f.eks. ferie, studierejser m.v. betragtes som ophold i Danmark, hvis den pågældende person har bevaret sin bopæl i Danmark. Opholdskravet gælder ikke for EU/EØS-borgere, hvis disse er berettigede til hjælp i henhold til EU-retten jf. AKL § 11 stk. 10.

Personen, som ansøger om hjælp, skal dokumentere, at opholdskravet er opfyldt jf. AKL § 11 stk. 11. Kommunen træffer afgørelsen om, hvilke ydelse personen er berettiget til.

Udover opholdskravet kræves det, at personen opfylder beskæftigelseskravet i AKL § 11 stk. 8, som indebærer, at personen skal have haft ordinær beskæftigelse i Danmark i en periode, som sammenlagt svarer til fuldtidsbeskæftigelse i 2 ½ år inden for de seneste 10 år. I denne forbindelse betragtes deltagelse i et IGU-forløb som ordinær beskæftigelse, dog ikke perioder med uddannelsesgodtgørelse. Beskæftigelseskravet skal alene være opfyldt én gang, uanset om personen løbende modtager uddannelses- eller kontanthjælp eller genansøger herom.

Beskæftigelseskravet omfatter alle, som er indrejst og folkeregisteret i Danmark fra den 1. januar 2008 og ikke tidligere har været folkeregisteret i Danmark. Herudover omfatter beskæftigelseskravet personer, som er folkeregisteret som indrejst i Danmark fra den 1. januar 2008 efter udlandsophold i mere end 12 sammenhængende måneder. Opholds- og beskæftigelseskravet omfatter ikke EU/EØS-borgere, som er berettigede til hjælp efter EU-retten.

Personer, som modtog integrationsydelse (nu selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse) den 1. januar 2019 eller har ansøgt om hjælp efter AKL fra denne dato, er omfattet af beskæftigelseskravet.

Personer, som modtog uddannelses- eller kontanthjælp den 1. januar 2019, skal ikke opfylde beskæftigelseskravet. Men hvis personen ophører med at modtage hjælpen efter denne dato i 2 hele kalendermåneder eller mere og genansøger om hjælp, så skal personen både opfylde opholds- og beskæftigelseskravet ved den fornyede ansøgning.

Personer, som modtager brøkpension, herunder både folke- og førtidspension er undtaget fra beskæftigelseskravet, hvis de opfylder opholdskravet.

Skærpet rådighedskrav – 225-timersreglen

Der er en såkaldt skærpet rådighedsforpligtelse til at udnytte sine uddannelses- og arbejdsmuligheder, hvis en person eller dennes ægtefælle har modtaget selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i

sammenlagt et år ud af de seneste 3 år jf. AKL §§13 og § 13a. Den skærpede rådighedsforpligtelse omtales også som 225-timersreglen.

Reglen indebærer, at ægtepar og ugifte modtagere af **selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp** skal have mindst 225 timers ordinær og understøttet beskæftigelse indenfor de seneste 12 kalendermåneder for at bevare retten til deres fulde ydelse jf. AKL § 13f.

Som hovedregel omfatter 225-timersreglen både jobparate, aktivitetsparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp, men i henhold til AKL § 13f stk. 9 kan en person undtages fra 225-timersreglen, hvis pågældendes arbejdsevne er så begrænset, at kommunen vurderer, at personen ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. I denne forbindelse skal det vurderes, hvorvidt der er grundlag for at forelægge personens sag for kommunens rehabiliteringsteam med henblik på tilkendelse af et ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Herudover er modtagere af hjælp, hvor kommunen har påbegyndt udfyldelsen af rehabiliteringsplanens forberedende del, undtaget fra 225-timersreglen.

Nogle personer, som har fået nedsat deres ydelse efter sammenberegningens-reglen i AKL § 26 stk. 2, skal ikke samtidig have nedsat deres ydelse efter 225-timersreglen. Dette omfatter ugifte modtagere af uddannelses- eller kontanthjælp, som er samlevende med en modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Det omfatter også modtagere af uddannelses- eller kontanthjælp, som bliver gift med en modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Parret skal have beregnet deres hjælp som ugifte i det første år af ægteskabet.

Kommunen skal i henhold til BEK nr. 1463 af 16. december 2019 varsle og vejlede modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, når deres hjælp kan bortfalde eller bliver nedsat som følge af manglende opfyldelse af 225-timersreglen. Herudover har ministeriet udsendt VEJ nr. 10310 af 20. december 2016 om 225-timersreglen for ægtepar og ugifte der modtager hjælp efter AKL § 11.

Praksis

P 80-19 Personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke vil kunne udføre arbejde på det ordinære arbejdsmarked i et omfang, så arbejdskravet kan opfyldes, er undtaget fra det skærpede rådighedskrav efter 225-timersreglen. Sygdom medfører ikke, at man undtages fra arbejdskravet. Der må derfor skelnes mellem sygdom og begrænset arbejdsevne.

P 33-18 Perioden på 12 kalendermåneder forlænges med perioder, hvor personen ikke har kunne arbejde på grund af dokumenteret sygdom og perioder, hvor pågældendes arbejdsevne har været vurderet så begrænset, at personen ikke har kunne opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

P 98-17 Personer, der deltager i arbejdsprøvning eller anden afklaring af arbejdsevnen, er ikke undtaget fra 225-timersreglen. Pågældende, som modtog kontanthjælp som aktivitetsparat, skulle dog ikke have nedsat sin hjælp som følge af manglende opfyldelse af 225-timersreglen, idet kommunen ikke havde vejledt personen korrekt.

P 6-17 Afgørelsen fastlægger, hvornår en person er undtaget fra 225-timersreglen på grund af en nedsat arbejdsevne. I den første sag havde kommunen vurderet, at personen kunne arbejde effektivt 5-6 timer om ugen, og at pågældende kunne arbejde 15-20 timer om ugen med 25 % effektivitet. Afgørelsen blev ændret med henvisning til, at et skånebehov med en nedsat arbejds effektivitet på 75 % i arbejdstempoet ikke ville kunne imødekommes på det ordinære arbejdsmarked. Personen var derfor undtaget fra 225-timersreglen og skulle ikke have nedsat sin hjælp. I den anden sag var personen ikke undtaget fra 225-timersreglen, idet pågældende havde arbejdet 3 timer om dagen, og der ikke havde været tale om skånebehov eller hensyntagende forhold udover nedsat arbejdstid. Personen var derfor ikke undtaget fra 225-timersreglen og skulle have hjælpen nedsat.

Kontanthjælpsloft

Kontanthjælpslofter for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp er fastsat i AKL § 25b stk. 1-5. Bemyndigelsesbestemmelsen i AKL § 25e er udmøntet i BEK 1599 af 27. december 2019 om beregning af den samlede hjælp efter AKL § 25b stk. 6. Udbetaling Danmark varetager beregningen af nedsættelsen af den samlede hjælp og træffer afgørelser, hvorefter de nødvendige oplysninger videregives til kommunen jf. AKL § 25d. De aktuelle loftniveauer over den samlede hjælp i 2020 fremgår af VEJ 10238 af 27. december 2019.

Kontanthjælpsloftet gælder for ægtepar, samlevende og ugifte, og loftniveauet afhænger af den enkelte persons civil- og forsørgerstatus samt ydelsesniveau.

De ydelser, som indgår i loftberegningen, er selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp er fastsat i AKL § 25b stk. 1-5 samt tillæg i henhold til AKL §§ 22-25, bortset fra danskbonus efter AKL § 22, dvs. aktivitetstillæg, barsels- og bidragstillæg, særlig støtte efter § 34 og boligstøtte jf. AKL § 25b stk. 6-7 jf. BEK 1599 § 2 stk. 2.

Ved opgørelse af personens samlede hjælp ses der bort fra timefradrag og fradragsfrit beløb for deltagere i særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), danskbonus (tidligere dansk tillæg) efter AKL § 22 samt særlig støtte efter AKL § 34 og boligstøtte til husstande, hvor en person i husstanden er stærkt bevægelseshæmmet, modtager døgnhjælp eller er anvist en ældrebolig eller lignende jf. BEK 1599 § 2 stk. 3.

Hvis personens samlede hjælp overstiger det konkrete loft, sker reduktionen først i særlig støtte efter AKL § 34 og dernæst i boligstøtten jf. AKL § 25c stk. 2. Personens hjælp kan ikke reduceres med mere end disse to ydelser.

Herudover vil lønindtægt reducere loftets virkning, idet lønindtægt indebærer, at modtageren af hjælp har mulighed for at beholde mere af boligstøtten og den særlige støtte efter AKL § 34, da lønindtægt skaber plads under loftet. I denne forbindelse medregnes det særlige timefradrag pr. arbejdstime på 27,84. arbejdstime ikke i beregningen af loftet.

Revalidender, som ikke opfylder opholdskravet i AKL § 11 stk. 3 og derfor modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, samt modtagere af hjælp efter AKL § 27, som ligeledes modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse på grund af manglende opfyldelse af opholdskravet, er undtaget fra kontanthjælpsloftet.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse og danskbonus

Med virkning fra den 1. januar 2020 ændrede integrationsydelsen navn til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge og til overgangsydelse for øvrige personer. Betingelserne for at opnå ydelsen er de samme som tidligere.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse er for personer, som ikke opfylder opholdskravet - dvs. ikke har haft lovligt ophold i Danmark, Færøerne eller Grønland i 9 år ud af de seneste 10 år. For personer omfattet af beskæftigelseskravet, så skal man desuden opfylde et krav om at have haft ordinær beskæftigelse i Danmark i en sammenlagt 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for de seneste 10 år. Personer, der ikke kan opfylde de to krav, er ikke berettigede til uddannelses- eller kontanthjælp og modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter AKL § 22.

Ydelsens niveau er afhængig af civil- og forsørgerstatus, alder samt om personen er hjemme- eller udeboende, og der gælder fortsat 4 ydelsesniveauer. Modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse kan ikke opnå aktivitetstillæg.

Kontanthjælpsloftet efter AKL §25b, stk. 4 nedsættes også for denne gruppe ydelsesmodtagere.

Med virkning fra 1. januar 2020 indføres 4 nye satser for nedsættelse af ydelsen i forbindelse med sanktionering på grund af manglende udnyttelse af arbejdsmuligheder m.v. Disse fremgår af AKL § 35, stk. 4.

Personer, der har bestået Prøve i Dansk 2 eller FVU-læsning trin 2, tilsvarende eller på et højere niveau kan ansøge kommunen om en danskbonus jf. AKL § 22, stk. 4. Danskbonus ydes i form af et månedligt tillæg på kr. 1.598 i en tidsbegrænset periode på 6 måneder og er skattepligtigt. Personen kan kun opnå ret til danskbonus én gang, og personer, som tidligere har opnået ret til det tidligere danskstillæg efter AKL eller danskbonus efter INL § 22, kan ikke opnå ret til danskbonus efter AKL § 22 stk. 4.

Danskbonus efter INL § 22 gives efter ansøgning til en udlænding, som er omfattet af INL og ikke modtager hjælp efter AKL §§ 22-25 dvs. er selvforsørgende, hvis personen har bestået en af ovennævnte prøver. Denne danskbonus ydes som et skattefrit engangsbeløb på kr. 6.367. Hvis der udbetales danskbonus efter INL § 22 til ansøgers ægtefælle, medfører dette ikke fradrag i hjælpen til ansøger i 2 år efter udbetalingen af danskbonus jf. AKL § 33 stk. 1 nr. 10.

Hvis ganske særlige forhold gør sig gældende, kan kommunen efter ansøgning yde danskbonus til en person, der er lægeligt diagnosticeret med en langvarig fysisk, psykisk, sensorisk eller intellektuel funktionsnedsættelse og som følge heraf ikke er i stand til eller har rimelig udsigt til at kunne bestå en prøve i dansk jf. AKL § 22 stk. 6. Ansøger skal afgive oplysning på tro og love om deltagelse i danskundervisning samt forsøg på at tage prøve i dansk. Hvis ansøger ikke har deltaget i danskundervisning og ikke har forsøgt at tage prøve i dansk, skal ansøger fremlægge dokumentation for, at funktionsnedsættelsen er årsagen til såvel den manglende deltagelse i danskundervisning som det manglende forsøg på at tage prøve i dansk. Dokumentation skal ske i form af en lægeerklæring jf. stk. 7.

I forhold til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og 225-timersreglen er udgangspunktet, at et ægtepar får beregnet den samlede hjælp som summen af de beløb, som hver af ægtefællerne er berettigede til efter AKL §§ 22-25 jf. AKL § 26 stk. 1. I denne sammenhæng vil ægtepar og samlevende, hvor den ene part modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, og den anden part modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp, få nedsat uddannelses- eller kontanthjælpen, således at parrets samlede ydelser svarer til uddannelseshjælpen eller kontanthjælpen, dog således at begge parter hver mindst modtager, hvad der svarer til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse samt danskbonus, hvis ydelsesmodtageren er berettiget til danskbonus jf. stk. 2.

I ovenstående sammenhæng medfører manglende opfyldelse af 225-timersreglen, at hjælpen til et ægtepar, hvor begge modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, og ægtepar hvor den ene ægtefælle modtager en af de førnævnte ydelser og den anden modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp, vil få nedsat uddannelses- eller kontanthjælp, og den samlede hjælp efter AKL § 26 stk. 1-2, hvis hjælpen overstiger forsørgertakst (15.355 kr.) eller ej forsørgertakst (11.554 kr.) på kontanthjælp jf. AKL § 25. Overstiger den samlede hjælp eksklusiv evt. danskbonus satserne ovenfor, nedsættes hjælpen til én voksensats eksklusiv evt. danskbonus jf. AKL § 26 stk. 8 pkt. 1 jf. AKL § 13f stk. 3-4.

Niveauet for hjælpen vil afhænge af, om ægteparret har forsørgelsespligt overfor børn eller ej. Er det alene den ene ægtefælle, som ikke opfylder 225-timersreglen, sker nedsættelsen af hjælpen hos denne jf. bestemmelsens stk. 8 pkt. 2. Opfylder ingen af ægtefællerne 225-timersreglen, nedsættes hjælpen efter stk. 8 pkt. 3 hos den ægtefælle, som har mindst tilknytning til arbejdsmarkedet, og hvis denne ægtefælle efterfølgende opfylder 225-timersreglen, så fortsætter nedsættelsen af hjælpen hos den anden ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 9.

Ægtepar med forsørgelsespligt, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, skal ikke have beregnet deres hjælp efter AKL § 26 stk. 8, før de er berettigede til fuld børne- og ungeydelse jf. AKL § 13f stk. 4 pkt. 2, når det alene er på grund af manglende opfyldelse af betingelsen i § 2 stk. 1 nr. 7 i lov om en børne- og ungeydelse, at der ikke udbetales fuld børne- og ungeydelse - dvs. ingen af forældrene har haft bopæl eller beskæftigelse i Danmark i mindst 6 år inden for de seneste 10 år.

En ægtefælle, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, anses for at udnytte sine arbejdsmuligheder, selvom personen ikke opfylder 225-timersreglen, hvis pågældende er gift med en person, som modtager en forsørgelsesydelse uden rådighedsforpligtigelse, herunder ressourceforløbsydelse jf. AKL § 13f stk. 5.

Hvis en af ægtefællerne efter AKL § 13 stk. 10 har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, beregnes der alene hjælp til den berettigede ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 4.

En ugift modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, er ikke omfattet af 225-timersreglen jf. AKL § 13f stk. 6-7 modsætningsvist.

Ægtepar, som ikke opfylder 225-timersreglen, kan ikke modtage særlig støtte til høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde jf. AKL § 34 stk. 3. Dette omfatter dog ikke ægtepar på selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, når der alene på grund af manglende opfyldelse af betingelsen i § 2 stk. 1 nr. 7 i lov om en børne- og ungeydelse ikke udbetales fuld børne- og ungeydelse.

Modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse ikke har ret til ferie med ydelse. Hvis man vælger at holde ferie alligevel, er det derfor for egen regning. Jobcentret skal have besked, selvom man holder ferie for egen regning.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 14 er selvforsørgelses- og hjemrejseydelse- eller overgangsydelse og danskbonus efter AKL § 22 omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 15 er særlig støtte efter AKL § 34 tilsvarende omfattet af refusionsreglerne i KFL.

I henhold til INL § 45 stk. 10 refunderer staten 100 % af en kommunes udgifter til danskbonus efter INL § 22.

Uddannelseshjælp

Uddannelses- og aktivitetsparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse modtager uddannelseshjælp jf. AKL § 23 stk. 1.

Niveauet for uddannelseshjælp fremgår af AKL § 23 stk. 2-5 og afhænger bl.a. af, om pågældende har forsørgelsespligt over for børn, har en dokumenteret psykisk lidelse samt alder og er hjemme- eller udeboende.

Ud over uddannelseshjælp modtager personer, der er visiteret som aktivitetsparate og deltager i tilbud efter LAB eller har tilkendegivet, at pågældende ønsker et tilbud, et aktivitetstillæg efter at have modtaget uddannelseshjælp i tre måneder jf. AKL § 24 stk. 1.

Personer som modtager hjælp efter AKL § 23 stk. 2 nr. 3-5 kan ikke modtage aktivitetstillæg, hvilket omfatter gravide, forsørgere med en psykisk lidelse og udeboende personer med en psykisk lidelse jf. AKL § 24 stk. 4. En person under forrevalidering kan modtage aktivitetstillæg, når pågældende deltager i aktiviteter efter LAB jf. AKL § 24 stk. 6.

I helt særlige tilfælde, hvor en person har særligt komplekse udfordringer i form af helbredsmæssige eller sociale barrierer, og kommunen har visiteret personen som aktivitetsparat ved den første samtale efter senest en uge, har personen ret til aktivitetstillægget fra dette tidspunkt jf. AKL § 24 stk. 5.

Størrelsen af aktivitetstillægget samt andre vilkår i forbindelse hermed fremgår af AKL § 24 stk. 2-3 og 7.

I forhold til uddannelseshjælp og 225-timersreglen er udgangspunktet, at et ægtepar får beregnet den samlede hjælp som summen af de beløb, som hver af ægtefællerne er

berettigede til efter AKL §§ 22-25 jf. § 26 stk. 1. I denne sammenhæng vil et ægtepar, hvor en eller begge ægtefæller modtager hjælp på voksensatser, og en af ægtefællerne ikke opfylder 225-timersreglen, alene få beregnet hjælp til den ene ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 5. Ægtefællerne vil igen få beregnet den samlede hjælp, som hvert af de beløb, som ægtefællerne er berettigede til, når den ægtefælle, som ikke opfylder 225-timersreglen, opfylder denne jf. AKL § 13f stk. 14. Opfylder ingen af ægtefællerne 225-timersreglen, beregnes der alene hjælp til den ægtefælle, som efter kommunens vurdering er tættest på arbejdsmarkedet jf. AKL § 26 stk. 6. Den ægtefælle, som får beregnet hjælp, skal udnytte sine uddannelses- og arbejdsmuligheder.

Beregnes hjælpen til ægteparret på andre satser end voksensatser, og opfylder den ene ægtefælle ikke 225-timersreglen, vil ægteparret få beregnet deres samlede hjælp til en voksensats jf. AKL § 26 stk. 7 pkt. 1. Niveauet for hjælp vil afhænge af, om ægteparret har forsørgelsespligt overfor børn eller ej. Er det alene den ene ægtefælle, som ikke opfylder 225-timersreglen, sker nedsættelsen af hjælpen hos denne jf. bestemmelsens stk. 7 pkt. 2. Opfylder ingen af ægtefællerne 225-timersreglen, nedsættes hjælpen hos den ægtefælle, der har mindst tilknytning til arbejdsmarkedet jf. bestemmelsens stk. 7 pkt. 3, og hvis denne ægtefælle efterfølgende opfylder 225-timersreglen, så fortsætter nedsættelsen af hjælpen hos den anden ægtefælle jf. bestemmelsens stk. 9.

Er en person, som modtager uddannelseshjælp, gift med en person, som modtager en offentlig forsørgelsesydelse, herunder ressourceforløbsydelse, tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven § 86 eller deltager i en integrationsgrunduddannelse, beregnes der alene hjælp til modtageren af uddannelseshjælp jf. AKL § 26 stk. 3.

Opfylder modtageren af uddannelseshjælp ikke 225-timersreglen, vil personen få nedsat sin hjælp efter AKL § 13f stk. 6-7 jf. stk. 8 jf. AKL § 13g. Dette indebærer, at pågældende får nedsat sin hjælp med 1054 kr. om måneden, hvis personen modtager hjælp på voksensats. Modtager pågældende hjælp på andre satser, sker nedsættelsen med 526 kr. om måneden – dog således, at modtagere af uddannelseshjælp på satserne efter AKL § 23 stk. 2 nr. 1-2 og 6-9 ikke får nedsat hjælpen dvs. forsørgere og modtagere af uddannelseshjælp på SU-niveau. Reglerne omkring nedsættelse af hjælpen til modtagere af uddannelseshjælp omfatter også ugifte modtagere af uddannelseshjælp.

Hvis en af ægtefællerne efter AKL § 13 stk. 10 har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, beregnes der alene hjælp til den berettigede ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 4.

Et ægtepar, hvor en eller begge ægtefæller ikke opfylder 225-timersreglen, kan ikke opnå særlig støtte til høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde efter AKL § 34 stk. 3 jf. AKL § 13f stk. 2. Personer, som får nedsat deres hjælp efter AKL § 26 stk. 6-7 kan opnå støtte efter AKL § 34 stk. 4 med det beløb, som ville være udbetalt, hvis de pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen efter AKL § 13g.

Modtagere af uddannelseshjælp har ret til 4 ugers ferie, hvor den enkelte ferieperiode højst kan udgøre 2 uger jf. AKL § 13 stk. 11-12.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 6 er uddannelseshjælp og aktivitetstillæg efter AKL §§ 23-24 omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 15 er særlig støtte efter AKL § 34 tilsvarende omfattet af refusionsreglerne i KFL.

Praksis

P 15-16 Der kan udbetales uddannelseshjælp med diagnosesats efter AKL § 23 stk. 5 jf. stk. 4 fra det tidspunkt, hvor det er dokumenteret, at personen har en af de diagnoser, som fremgår af loven. Der kan ikke lægges vægt på foreløbige diagnoser. Det har ikke betydning, at den lægelige dokumentation er blevet modtaget i kommunen på et senere tidspunkt end det tidspunkt, hvor diagnosen blev stillet.

P 86-15 En person, som er færdigvisiteret i en fraflytningskommune, skal ikke revisiteres i tilflytningskommunen, men bevarer sin ydelsessats ved flytningen, medmindre der er sket væsentlige ændringer i personens forhold, eller der er nye oplysninger, som begrundet en ny visitation.

Kontanthjælp

Personer, som er fyldt 30 år og job- og aktivitetsparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse modtager kontanthjælp jf. AKL § 25 stk. 1.

Kontanthjælpsniveauet for personer over 30 år er fastsat i AKL § 25 stk. 2 og afhænger af, om pågældende har forsørgelsespligt over for børn jf. stk. 5-6. For personer under 30 år er kontanthjælpsniveauet fastsat i bestemmelsens stk. 3 og afhænger bl.a. af, om pågældende har forsørgelsespligt over for børn, har en dokumenteret psykisk lidelse samt af alder og om personen er hjemme- eller udeboende jf. bestemmelsens stk. 4-6.

Ud over kontanthjælp modtager aktivitetsparate personer under 30 år et aktivitetstillæg, når personen har modtaget kontanthjælp i 3 måneder og deltager i tilbud efter LAB eller selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter INL, eller pågældende ønsker tilbud jf. AKL § 25 stk. 7. I helt særlige tilfælde, hvor en person har særligt komplekse udfordringer i form af helbredsmæssige eller sociale barrierer, og kommunen har visiteret personen som aktivitetsparat ved den første samtale efter senest en uge, har personen ret til aktivitetstillægget fra dette tidspunkt jf. AKL § 25 stk. 11.

Personer som modtager hjælp efter AKL § 25 stk. 3 nr. 3-5 og 8-9 kan ikke modtage aktivitetstillæg, hvilket omfatter gravide, forsørgere med en psykisk lidelse, udeboende personer med en psykisk lidelse samt unge hjemme- eller udeboende under 25 år jf. bestemmelsens stk. 10. En person under forrevalidering kan modtage aktivitetstillæg, når pågældende deltager i aktiviteter efter LAB jf. bestemmelsens stk. 12.

Størrelsen af aktivitetstillægget samt andre vilkår i forbindelse hermed fremgår af AKL § 25 stk. 9 og 13.

I forhold til kontanthjælp og 225-timersreglen er udgangspunktet, at et ægtepar får beregnet den samlede hjælp som summen af de beløb, som hver af ægtefællerne er berettigede til efter AKL §§ 22-25 jf. AKL § 26 stk. 1. I denne sammenhæng vil et ægtepar,

hvor en eller begge ægtefæller modtager hjælp på voksensatser, og en af ægtefællerne ikke opfylder 225-timersreglen, alene få beregnet hjælp til den ene ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 5. Ægtefællerne vil igen få beregnet den samlede hjælp, som hvert af de beløb, som ægtefællerne er berettigede til, når den ægtefælle, som ikke opfylder 225-timersreglen, opfylder denne jf. AKL § 13f stk. 14. Opfylder ingen af ægtefællerne 225-timersreglen, beregnes der alene hjælp til den ægtefælle, som efter kommunens vurdering er tættest på arbejdsmarkedet jf. AKL § 26 stk. 6. Den ægtefælle, som får beregnet hjælp, skal udnytte sine uddannelses- og arbejdsmuligheder.

Beregnes hjælpen til ægteparret på andre satser end voksensatser, og opfylder den ene ægtefælle ikke 225-timersreglen, vil ægteparret få beregnet deres samlede hjælp til en voksensats jf. AKL § 26 stk. 7 pkt. 1. Niveauet for hjælp vil afhænge af, om ægteparret har forsørgelsespligt overfor børn eller ej. Er det alene den ene ægtefælle, som ikke opfylder 225-timersreglen, sker nedsættelsen af hjælpen hos denne jf. AKL § 26 stk. 7 pkt. 2. Opfylder ingen af ægtefællerne 225-timersreglen, nedsættes hjælpen hos den ægtefælle, der har mindst tilknytning til arbejdsmarkedet jf. bestemmelsens stk. 7 pkt. 3, og hvis denne ægtefælle efterfølgende opfylder 225-timersreglen, så fortsætter nedsættelsen af hjælpen hos den anden ægtefælle jf. desuden AKL § 26 stk. 9.

Er en person, som modtager kontanthjælp, gift med en person, som modtager en offentlig forsørgelsesydelse, herunder ressourceforløbsydelse, tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven § 86 eller deltager i en integrationsgrunduddannelse, beregnes der alene hjælp til modtageren af kontanthjælp jf. AKL § 26 stk. 3.

Opfylder modtageren af kontanthjælp ikke 225-timersreglen, vil personen få nedsat sin hjælp efter AKL § 13f stk. 6-7 jf. stk. 8 jf. AKL § 13g. Dette indebærer, at pågældende får nedsat sin hjælp med 1054 kr. om måneden, hvis personen modtager hjælp på voksensats. Modtager pågældende hjælp på andre satser, sker nedsættelsen med 526 kr. om måneden. Reglerne omkring nedsættelse af hjælpen til modtagere af kontanthjælp omfatter også ugifte modtagere af kontanthjælp.

Hvis en af ægtefællerne efter AKL § 13 stk. 10 har valgt ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, beregnes der alene hjælp til den berettigede ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 4.

Et ægtepar, hvor en eller begge ægtefæller ikke opfylder 225-timersreglen, kan ikke opnå særlig støtte til høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde efter AKL § 34 stk. 3 jf. AKL § 13f stk. 2. Personer, som får nedsat deres hjælp efter AKL § 26 stk. 6-7 kan opnå støtte efter AKL § 34 stk. 4 med det beløb, som ville have været udbetalt, hvis de pågældende ikke havde været omfattet af nedsættelsen efter AKL § 13g.

Modtagere af kontanthjælp har ret til 4 ugers ferie, hvor den enkelte ferieperiode højst kan udgøre 2 uger jf. AKL § 13 stk. 11-12.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 5 er kontanthjælp og aktivitetstillæg efter AKL § 25 omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 15 er særlig støtte efter AKL § 34 tilsvarende omfattet af refusionsreglerne i KFL.

Praksis

P-80-19 Det er en betingelse for at modtage fuld kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse at man udnytter sine arbejdsmuligheder. En modtager af hjælp anses for ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, når han eller hun er blevet omfattet af reglen og ikke har dokumenteret at have haft mindst 225 timers ordinært og ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder (det skærpede rådighedskrav). Opfyldes dette krav ikke, vil hjælpen bortfalde eller nedsættes. Personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke vil kunne udføre arbejde på det ordinære arbejdsmarked i et omfang, så arbejdskravet kan opfyldes, er undtaget fra det skærpede rådighedskrav efter 225-timersreglen. Sygdom medfører ikke, at man undtages fra arbejdskravet. Der må derfor skelnes mellem sygdom og begrænset arbejdsevne.

P 83-17 Hvis begge ægtefæller modtager kontanthjælp på forsørgersats efter AKL § 25, og den ene ægtefælle ikke opfylder 225-timersreglen, beregnes der kun hjælp til den anden ægtefælle jf. AKL § 26 stk. 5. Hvis ægtefællerne har indtægter, skal disse fratrækkes i den berettigede ægtefælles hjælp efter timefradrag for udførte arbejdstimer. Dette gælder også arbejdsindtægter fra den ægtefælle, hvis hjælp er bortfaldet. I den konkrete sag havde den ægtefælle, hvis hjælp var bortfaldet, påbegyndt et deltidsarbejde, hvilket indebar, at indtægten herfra skulle fradrages i den anden ægtefælles kontanthjælp, efter timefradrag var foretaget.

P 15-16 Diagnosesats – se nærmere herom under afsnittet om uddannelseshjælp.

P 86-15 Visitation ved flytning – se nærmere herom under afsnittet om uddannelseshjælp.

Uddannelsespålæg

Uddannelsespålæg skal gives til unge modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, uddannelseshjælp og overgangsydelse, hvis personen ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Uddannelsespålægget skal sammen med en evt. indsats bringe personen i stand til at påbegynde og gennemføre en uddannelse på kortere eller længere sigt. Reglerne om uddannelsespålæg fremgår af LAB § 30.

Personer omfattet af målgruppen i LAB § 2 nr. 1 dvs. dagpengemodtagere, som er under 25 år, ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse og ikke har forsørgelsespligt overfor hjemmeboende børn, skal have et uddannelsespålæg, hvis det vurderes, at de kan gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår jf. LAB § 30 stk. 1-2. Jobcentret skal pålægge personen at komme med forslag til en eller flere relevante studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser inden for en nærmere fastsat frist. Det er en forudsætning, at personen under uddannelsesforløbet har et forsørgelsesgrundlag i form af SU, elevløn eller lignende.

Personer omfattet af målgrupperne i LAB § 6 nr. 4 og 5 dvs. uddannelses- og aktivitetsparate modtagere af uddannelseshjælp og overgangsydelse, skal have pålæg om inden for en nærmere angiven frist at komme med forslag til en eller flere relevante studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser, som personen på kortere eller længere sigt kan påbegynde på almindelige vilkår jf. LAB § 30 stk. 3. Det er en betingelse, at personen har et forsørgelsesgrundlag under uddannelsesforløbet i form af SU, elevløn eller lignende. Jobcentret kan desuden iværksætte aktiviteter og tilbud efter LAB kap. 11-14 med henblik på, at personen bliver i stand til at komme med nævnte

uddannelsesforslag. Eventuelle test- og prøveresultater samt aktiviteter og tilbud skal fremgå af uddannelsespålægget jf. bestemmelsens stk. 6.

Jobcentret kan pålægge såvel modtagere af dagpenge, uddannelseshjælp og overgangsydelse at søge om optagelse på en eller flere uddannelser indenfor en fastsat frist jf. LAB § 30, stk. 4. Såfremt personen bliver optaget på en uddannelse, har pågældende pligt til at påbegynde og gennemføre denne jf. stk. 5. Jobcentret skal endvidere fortsætte indsatsen over for personer som på baggrund af et uddannelsespålæg skal påbegynde en uddannelse inden for en måned frem til uddannelsesstart jf. bestemmelsens stk. 8. Uddannelsespålægget indgår i personens "Min Plan" på Jobnet jf. LAB § 30 stk.9.

Uddannelsespålægget består af tre trin, herunder trin 1, hvor den unge skal overveje forslag til uddannelse, trin 2, hvor den unge skal søge optagelse på en eller flere uddannelser, samt trin 3, hvor den unge skal påbegynde og gennemføre den uddannelse, som den unge er blevet optaget på. Der skal følges op på uddannelsespålæggets tre trin og udarbejdelse og revision af uddannelsespålægget betragtes som en garantiforskrift.

Jobcentret skal underrette uddannelsesinstitutionen om, at personen har et uddannelsespålæg, om de aktiviteter og tilbud samt test- og prøveresultater, som er gennemført i jobcentret, samt om jobcentret vurderer, at der er risiko for, at personen kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen jf. LAB § 30 stk. 7. Tilsvarende skal uddannelsesinstitutionen underrette jobcentret, når personen optages på uddannelsen, og hvis det vurderes, at der er risiko for frafald.

Praksis

P 87-14 Udarbejdelse og revision af et uddannelsespålæg er en garantiforskrift, der skal sikre, at kommunen træffer afgørelse på et fyldestgørende grundlag. De tilbud efter LAB kap. 9b-12, som kommunen giver personen for at denne kan nå sit uddannelsesmål, skal fremgå af uddannelsespålægget. Kommunens afgørelse om sanktion på grund af udeblivelse fra et tilbud efter LAB, som blev givet i en jobplan, var derfor ugyldig. Reglerne om jobplan gælder ikke i forbindelse med uddannelsespålæg.

P 50-14 Forud for visitation til hjælp som uddannelses- eller aktivitetsparat skal kommunen oplyse sagen i fornødent omfang, herunder indhente lægelige oplysninger. Herudover skal kommunen give personen et uddannelsespålæg.

Mentorstøtte

Kommunen kan give mentorstøtte med henblik på at fremme, at personer kan opnå eller fastholde aktiviteter, tilbud, ordinær uddannelse, ansættelse i fleksjob eller ordinær ansættelse i en periode på højst 6 måneder jf. LAB §167.

Med mentorstøtten har personer, som er omfattet af LAB § 6, ret til et tilbud om en mentor i form af en udskrivningskoordinator ved udskrivelse efter psykiatrisk indlæggelse jf. LAB § 167, stk.2. Tilsvarende fremgår det af aftalen om Kriminalforsorgens økonomi 2018-2021, at mentorordningen skal styrkes, så de dømte, som er i størst risiko for tilbagefald, får mulighed for tildeling af mentor.

Ved tilbud om mentorstøtte skal fremgå af personens "Min Plan" jf. LAB § 41. Aftalen om mentorstøtte kan højst have en varighed på 6 måneder med mulighed for forlængelse efter en konkret vurdering.

Det er et krav at støtte til en mentorfunktion på en virksomhed eller uddannelsesinstitution skal ligge udover, hvad arbejdsgiveren eller uddannelsesinstitutionen sædvanligvis forventes at varetage, og mentorfunktionen skal være afgørende for aktiviteten, tilbuddet eller ansættelsen jf. LAB § 169. Videre fremgår det af LAB § 169, stk. 2, hvilke omkostninger der kan dækkes i forbindelse med en mentorfunktion på en virksomhed eller uddannelsesinstitution, ligesom det af LAB § 168 fremgår, at mentorfunktionen kan ydes for en eller flere personer.

I BEK 1180 af 25. november 2019 kap. 17 til den nye LAB beskrives opgørelsen af timetallet, fastsættelse af mentorpladser, opgørelse over lønomkostninger og udgifter til eksterne konsulenter nærmere. Se i øvrigt mere i vejledning nr.10084 af 29. november 2019 til LAB kap. 26.

Mentorstøtte kan ikke længere anvendes som et ret og pligt tilbud til personer, som ikke kan deltage i aktive tilbud efter LAB.

Refusion

I henhold til LAB § 197 refunderer staten 50 % af en kommunes udgifter til mentorstøtte efter LAB kap. for personer, der ved indgåelse af en aftale om mentorstøtte, er omfattet af LAB § 6 nr. 7 (jobafklaringsforløb) og nr. 8 (ressourceforløb).

Tilbud efter LAB

Nedenfor beskrives de tilbud, som kan gives til borgere som led i den almindelige beskæftigelsesindsats efter LAB § 52. Tilbuddene skal gives i overensstemmelse med "Min Plan", en helhedsorienteret plan eller rehabiliteringsplan eller et uddannelsespålæg.

I henhold til LAB § 53, stk. 1 skal tilbud så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. Særregler for de enkelte målgrupper fremgår af LAB § 53 stk. 2-7.

For målgruppen i LAB § 6 nr. 1 forsikrede ledig og § 6 nr. 9 ledige fleksjobberettigede i kan der være tale om mulighed for jobrettet uddannelse efter LAB §§ 48-50. Videre er der til forsikrede ledige, som er fyldt 30 år og ikke har en kompetencegivende uddannelse eller har en forældet uddannelse dvs. en uddannelse, som ikke har været anvendt i de sidste 5 år, efter LAB § 96 afsat en pulje til uddannelsesløft med virkning fra den 1. juli 2015. Dette tilbud omfatter erhvervsuddannelser og kan betragtes som et ønske om at understøtte opkvalificeringen fra ufaglært til faglært. Samtidig blev der afsat en regional uddannelsespulje til korte erhvervsrettede uddannelsesforløb efter en regional positivliste jf. LAB § 97.

Vejledning og opkvalificering

Personer omfattet af LAB § 6 - bortset fra personer som er i fleksjob eller modtager tilskud til selvstændig virksomhed og førtidspensionister – kan få tilbud i form af uddannelser, som udbydes generelt med hjemmel i lov og uddannelser jf. LAB § 90.

Personer omfattet af LAB § 6 - bortset fra personer som er i fleksjob eller modtager tilskud til selvstændig virksomhed – kan få tilbud om kurser samt særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb, herunder praktik, danskundervisning og korte vejlednings- og afklaringsforløb jf. LAB § 91.

Formålet med tilbud i form af vejledning og opkvalificering er at udvikle personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer med henblik på opkvalificering til arbejdsmarkedet eller opkvalificering til at kunne påbegynde og gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Personer omfattet af LAB § 6 - bortset fra personer som er i fleksjob eller modtager tilskud til selvstændig virksomhed - har ret til et læse-, skrive-, regne- eller ordblindekursus, hvis en test har vist et sådant behov jf. LAB § 93. Videre fremgår, at personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse omfattet af LAB § 6 nr. 1 over 30 år samt personer omfattet af LAB § 6 nr. 2-3 har ret til et tilbud om realkompetencevurdering.

Personer under 30 år, som er omfattet af LAB § 6 nr. 1-5, kan ikke modtage tilbud om en studie- og erhvervskompetencegivende uddannelse jf. LAB § 95 stk. 1. Jobcenteret kan dog fravige dette for personer, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, og som har forsørgerpligt over for hjemmeboende børn eller har opbrugt deres ret til SU til videregående uddannelse. Hvis jobcenteret vælger at give tilbud om erhvervskompetencegivende uddannelse, skal denne kvalificere til job inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft, og der må ikke være tale om en uddannelse, der med hensyn til niveau og varighed kan sidestilles med eller overstiger en kandidatuddannelse.

Refusion

I henhold til LAB § 195 refunderer staten 50 % af en kommunes udgifter til vejledning og opkvalificering efter LAB kap. 10 for personer omfattet af LAB § 6 nr. 7, 8, 11 og 13.

Praksis

P 130-12 En person, uden en erhvervskompetencegivende uddannelse med forsørgelsespligt overfor et hjemmeboende barn, kan efter en konkret vurdering få tilbud om at gennemføre en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på det hidtidige forsørgelsesgrundlag efter LAB § 37. Personen havde ikke ret til HF, idet denne uddannelse ikke ville forbedre muligheden for hurtigst muligt at opnå varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. HF var i øvrigt ikke nødvendigt for at blive optaget på studiet til veterinærsygeplejerske, som var pågældendes uddannelsesmål.

P 129-12 Ved studie- og erhvervskompetencegivende uddannelse i LAB § 37 forstås en hel ordinær uddannelse, som enten giver studie- eller erhvervskompetence, hvorfor 2 enkeltfag på HF ikke er omfattet heraf.

P 16-12 Et højskoleophold kan efter en konkret vurdering være en erhvervsrettet aktivitet, som kan tilbydes efter LAB § 32. Tilsvarende kan et tilbud med henblik på væggtab efter en konkret vurdering være beskæftigelsesfremmende med henblik på hjælp til at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Personen havde ikke ret til et højskoleophold med henblik på væggtab, idet jobcentret havde tilbudt pågældende et andet passende tilbud med samme formål.

P 219-11 Tilbud efter LAB § 32 skal tage udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov samt personens ønsker og forudsætninger. En 1-årig frisøruddannelse blev ikke anset som den hurtigste vej for en ledig til at opnå varig beskæftigelse og selvforsørgelse, idet den ledige ikke havde kompetencer inden for faget, at der ikke var mangel på arbejdskraft i faget, og at der var gode muligheder for job med den ordinære frisøruddannelse.

P 218-11 En jobplan er gyldig, selvom personen ikke formelt har underskrevet den.

P 162-09 En ung med infantil autisme havde ret til at få sin særligt tilrettelagte uddannelse (STU) som et uddannelsesstilbud efter LAB § 32, selvom en STU varer 3 år. Den unge havde ret til kontanthjælp under forløbet.

F 1-07 En person har ret til at medbringe en bisidder til afklarende samtaler med en jobkonsulent i et kommunalt beskæftigelsesprojekt efter LAB § 32.

Virksomhedspraktik

Personer omfattet af LAB § 6, som har vanskeligt ved at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår eller løntilskud få tilbud om virksomhedspraktik på en offentlig eller privat virksomhed jf. LAB § 57.

Formålet med virksomhedspraktikken er at afklare eller udvikle personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer og at afklare og bringe personen tættere på jobmålet ved, at personen deltager i konkrete arbejdsopgaver og indgår i kollegiale sammenhænge jf. § 58, stk. 1. Den nye LAB indeholder desuden i § 59 skærpede krav til, at praktikken også skal give praktikanten mulighed for at indgå i virksomhedens liv – herunder kollegiale sammenhænge. Det er videre forventningen, at man ved etableringen og inden ophøret af praktikken fra konsulentens side har det størst mulige fokus på muligheden for ordinær ansættelse, uanset om der kan blive tale om fuld beskæftigelse eller få timers ordinært arbejde. I § 58, stk. 2 og 3 fremgår særlige krav til formålet med virksomhedspraktikker for andre målgrupper.

Personer, som er omfattet af LAB § 6, nr. 1-3, har ret til et tilbud om virksomhedspraktik – dog ikke nytteindsats – hvis de selv har fundet et sådant tilbud.

Varigheden af et tilbud om virksomhedspraktik fremgår af LAB § 61. Varigheden er op til 4 uger for personer omfattet af § 6 nr. 1 (dagpengemodtagere), § 6 nr. 2 (jobparate kontanthjælpsmodtagere), § 6 nr. 4 (uddannelseshjælpsmodtagere), og personer omfattet af § 6 nr. 12 (ledige selvforsørgende) som er jobparate jf. § 61 stk. 1 nr. 1.

Varigheden af et tilbud om virksomhedspraktik for andre målgrupper er op til 13 uger, herunder for § 6 nr. 3 (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere), § 6 nr. 5 (aktivitetsparate uddannelsesmodtagere), § 6 nr. 7 (personer i jobafklaringsforløb), § 6 nr. 8 (personer i ressourceforløb) m.fl. Det gælder også personer omfattet af § 6 nr. 12 (ledige selvforsørgende), som er aktivitetsparate, og personer omfattet af § 6 nr. 13 (unge under 18 år) jf. § 61, stk. 1 nr. 2. For personer omfattet af stk. 1 nr. 2, kan perioden efter en

konkret vurdering forlænges op til 26 uger. Har personen hen mod udgangen af perioden på 26 uger ud fra en konkret vurdering et helt særligt behov for en længere periode, kan perioden forlænges yderligere med op til 13 uger ad gangen.

Ydelserne under forløbet fremgår af LAB § 62.

Virksomhedspraktik efter LAB § 57 er ikke omfattet af de regler og aftaler, som gælder for lønmodtagere på arbejdsmarkedet, når der ses bort fra arbejdsmiljølovgivning og lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet jf. LAB §§ 62-64.

Der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet af personer i støttet beskæftigelse jf. LAB § 63, stk. 1, ligesom virksomhedspraktik ikke må være konkurrenceforvridende jf. LAB § 64. Dette indebærer, at etablering af virksomhedspraktik i mere end 13 uger skal drøftes mellem virksomheden og repræsentanter for virksomhedens ansatte jf. LAB § 63 stk. 2.

Nytteindsats

For personer omfattet af LAB § 6 nr. 1-5 kan få tilbud nytteindsats, som består af udførelse af samfundsnyttige opgaver hos offentlige arbejdsgivere med det formål, at personen skal arbejde for sin ydelse jf. LAB § 83, stk. 1. For personer omfattet af LAB § 6 nr. 1 kan nytteindsats alene gives som et rådighedsafprøvende tilbud jf. § 83 stk. 2 i de tilfælde, hvor jobcentret vurderer, at der er tvivl om, hvorvidt personen har den fornødne vilje til at medvirke aktivt i indsatsen jf. LAB § 54.

Der skal hos arbejdsgiveren være et rimeligt forhold mellem antallet af ansatte uden tilskud og antallet af personer i blandt andet nytteindsats, som det fremgår af § 87, stk. 1. Tilbud om nytteindsats skal være drøftet mellem virksomheden og tillidsrepræsentanten eller en medarbejderrepræsentant før tilbuddet etableres jf. LAB § 87, stk. 2. Ministeren har bl.a. hjemmel til at fastsætte nærmere regler om muligheden for at dispensere fra rimelighedskravet jf. LAB § 89.

Refusion

Der ydes ikke statsrefusion til en kommune i forbindelse med virksomhedspraktik og nytteindsats efter LAB kap. 11.

Ansættelse med løntilskud

Personer omfattet af LAB § 6 kan få tilbud om ansættelse med løntilskud hos private og offentlige arbejdsgivere jf. LAB § 66 stk. 1. Det gælder dog ikke personer omfattet af § 6 nr. 4, som vurderes åbenlyst uddannelsesparate, personer omfattet af § 6 nr. 6 (sygedagpengemodtagere) og nr. 7 (personer i jobafklaringsforløb), som er i job eller driver selvstændig virksomhed, og personer omfattet af § 6 nr. 9 (fleksjobvisiterede) og nr. 13 (unge under 18 år).

De krav, der stilles til varigheden af de pågældende personers ledighedsperiode, er fastsat i LAB § 69 stk. 1 - 2 og er mindst 6 måneder. Disse varighedskrav gælder dog ikke for personer, som ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse på gymnasialt eller højere niveau, er over 50 år eller er enlige forsørgere jf. bestemmelsens stk. 3.

Formålet med ansættelse med løntilskud er efter LAB § 67 at oplære og genoptræne personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer. For førtidspensionister gives tilbuddet dog for at personen kan opnå eller fastholde beskæftigelse.

Personer, som er omfattet af LAB § 6 nr. 1-3 (dagpengemodtagere, jobparate og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere), har ret til et tilbud om ansættelse med løntilskud, hvis de selv har fundet et sådant tilbud jf. § 66 stk. 2. Den pågældende person og arbejdsgiveren varigheden af perioden med løntilskud inden for lovens rammer.

Varigheden af tilbud om ansættelse med løntilskud er reguleret i LAB § 68, hvoraf det fremgår det, at ansættelse med løntilskud for personer omfattet af LAB § 6 nr. 1 (dagpengemodtagere), nr. 2 (jobparate kontanthjælpsmodtagere) og nr. 4 (uddannelseshjælpsmodtagere) og personer omfattet af § 6 nr. 12 (ledige selvforsørgere), som er jobparate kan gives i op til 4 måneder hos offentlige arbejdsgivere og hos private arbejdsgivere i op til 6 måneder. Personer, der er omfattet af LAB § 6 nr. 3 (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere), nr. 7 (personer i jobafklaringsforløb), nr. 8 (personer i ressourceforløb) og nr. 10 (revalidender) og nr. 12 (ledige selvforsørgende) m.fl., som er aktivitetsparate kan ansættes med løntilskud i op til 6 måneder. Efter § 68 kan de 6 måneders løntilskud hen mod udgangen af perioden efter en konkret vurdering forlænges op til 12 måneder.

Personer, der modtager førtidspension og omfattet af LAB § 6 nr. 11 kan få løntilskud ud over et år.

Løn- og arbejdsvilkår samt størrelsen af løntilskud er fastsat i LAB §§ 70-76, hvoraf det bl.a. fremgår, at løn- og arbejdsvilkår skal være overenskomstmæssige ved ansættelse med løntilskud hos private arbejdsgivere jf. LAB § 71. Der gælder dog særlige regler efter §§ 73 og 74. Ved ansættelse med løntilskud hos offentlige arbejdsgivere skal løn- og ansættelsesvilkår ligeledes være overenskomstmæssige. Der er dog for personer omfattet af for § 6 nr. 1-8 og nr. 12 særlige krav til, at lønniveauet skal svare til personens hidtidige hjælp efter AKL jf. LAB § 72 stk. 3.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 13 er løntilskud efter LAB kap. 12 omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Personer omfattet af LAB § 6 nr. 11 er ikke omfattet af ovenstående refusionsregler, men derimod af LAB § 199, hvorefter staten refunderer 50 % af en kommunes udgifter til løntilskud efter LAB kap. 12 til denne målgruppe.

Praksis

P 43-17 En kommune kan afvise at godkende en aftale om ansættelse med løntilskud, hvis det ikke er dokumenteret eller sandsynliggjort, at de løn- og arbejdsvilkår som er aftalt mellem personen og arbejdsgiver, er overenskomstmæssige eller for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

Ret og pligt samt rådighed og sanktioner

Bestemmelserne om ret og pligt til tilbud efter LAB er reguleret i lovens kap. 15 og 16. I LAB kap. 15 findes reglerne for modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp og overgangsydelse, og i LAB kap. 16 findes reglerne for modtagere af uddannelseshjælp og overgangsydelse.

Ret og pligt

Personer, som er omfattet af LAB § 6 nr. 1-3 dvs. modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp og overgangsydelse pligt til at tage imod et tilbud i hele ledighedsperioden, medmindre pligten er bortfaldet f.eks. efter LAB § 106 jf. LAB § 100, stk.1. Tilbuddet skal have en sammenhængende varighed på mindst 2 uger jf. LAB § 102, stk. 2. Hvis personen har haft en rimelig grund til ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder efter AKL § 13, har pågældende senest en måned efter ophøret af den rimelige grund ret og pligt til at påbegynde et tilbud jf. LAB § 102, stk. 4.

I henhold til LAB § 102 har personer, som er omfattet af LAB § 2 nr. 6, nr. 1-3 senest efter på 6 måneder ret og pligt til at påbegynde et tilbud efter LAB kap. 11-12. Reglerne om ret og pligt til efterfølgende tilbud er ophævet i forbindelse med indførelsen af den nye LAB. Efter § 101 skal jobcenteret løbende vurdere og give tilbud til personer omfattet af § 6, nr. 1-3, som har behov herfor.

I henhold til LAB kap. 16 har personer, som er omfattet af LAB § 6 nr. 4-5 dvs. modtagere af uddannelseshjælp eller overgangsydelse, pligt til at tage imod et tilbud efter LAB kap. 11-14 i perioden frem til den pågældende påbegynder ordinær uddannelse jf. LAB § 104.

Personer omfattet af LAB § 6 nr. 4-5 har senest efter en sammenhængende periode på en måned efter første henvendelse til kommunen ret og pligt til at påbegynde tilbud efter LAB kap. 11-14 jf. LAB § 105 stk. 1. Pligten fortsætter kontinuerligt, indtil personen påbegynder ordinær uddannelse, og der må højst være 4 uger mellem tilbuddene.

Personer omfattet af LAB § 2 nr. 4-5 har ret til et tilbud om læse-, skrive-, regne-, eller ordblindekursus efter LAB § 93 senest efter en sammenhængende periode på 1 måned efter første henvendelse til kommunen, hvis en test har vist behov herfor. Kurserne kan træde i stedet for tilbud efter LAB § 105 stk.3.

Rådighed

Hjælp efter AKL § 11 omfatter selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp samt tilbud efter LAB og tilbud i forbindelse med selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter INL. Med virkning fra 1. januar 2020 omfatter hjælp også tilbud efter kap. 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. Udover opholdskrav og beskæftigelseskrav i AKL § 11 stk. 3 og 8 - som er behandlet ovenfor i afsnittet om ydelserne - er det en betingelse for modtagelse af hjælp efter AKL § 11, at personen udnytter sine arbejds- og uddannelsesmuligheder jf. AKL §§ 13-13a. Dette krav omfatter også personens ægtefælle, medmindre ægtefællen er under uddannelse eller modtager

en forsørgelsesydelse, som ikke er betinget af rådighed jf. AKL § 13 stk. 9 og stk. 10 om hjemmearbejdende ægtefæller.

I dette afsnit behandles den almindelige rådighedsforpligtigelse, hvorimod skærpsen heraf dvs. 225-timersreglen i AKL § 13f er beskrevet ovenfor under afsnittet om ydelserne. Rådighedsforpligtigelsen er nærmere reguleret i BEK nr. 1607 af 27. december 2019.

For modtagere af uddannelseshjælp indebærer rådighedsforpligtigelsen i AKL § 13 stk. 1 pkt. 2, at personen skal stå til rådighed for ordinær uddannelse eller en indsats rettet mod ordinær uddannelse. Kommunen har pligt til at vurdere, om en modtager af uddannelseshjælp fortsat opfylder betingelserne for at modtage hjælpen ved aktivt at deltage i den uddannelsesrettede indsats, hvis personen f.eks. afslår et henvist arbejde (åbenlyst uddannelsesparate) eller udebliver fra samtaler m.v. jf. AKL § 13 stk. 3. En tilsvarende vurdering skal foretages, hvis en uddannelsesparat person gentagne gange melder sig syg i forbindelse med tilbud jf. AKL § 13 stk. 4. En modtager af uddannelseshjælp har pligt til at deltage i de aktiviteter, som er fastsat i uddannelsespålægget efter LAB § 30 jf. AKL § 13 stk. 6.

For modtagere af kontanthjælp indebærer rådighedsforpligtigelsen i AKL § 13 stk. 1 pkt. 1, at personen søger at udnytte sine arbejdsmuligheder. Kommunen har pligt til at vurdere, om en modtager af kontanthjælp fortsat opfylder betingelserne for at modtage hjælpen ved at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis personen f.eks. afslår et henvist arbejde eller udebliver fra samtaler m.v. jf. stk. 2. En tilsvarende vurdering skal foretages, hvis en jobparat person gentagne gange melder sig syg i forbindelse med tilbud jf. AKL § 13 stk. 4.

Det er en betingelse for modtagelse af hjælp efter AKL, at ansøger og dennes ægtefælle deltager i tilbud efter LAB eller i forbindelse med selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter INL, medmindre ansøger er fritaget herfor jf. AKL § 13 stk. 5. Videre fremgår det, at en ansøger om uddannelseshjælp, som ikke har en ungdomsuddannelse, skal deltage i en læse-, skrive- og regnetest. Har en ansøger om kontanthjælp ikke en ungdomsuddannelse, skal pågældende tilsvarende deltage i en test, hvis jobcentret vurderer, at der er behov herfor, medmindre personen er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram.

En jobparat eller uddannelsesparat modtager af hjælp og dennes ægtefælle har ikke pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, hvis personen har en rimelig grund til ikke at udnytte disse jf. AKL §13, stk.7. Rimelige grunde til ikke at udnytte uddannelses- og arbejdsmuligheder kan f.eks. være egen sygdom, transport og andre konkrete omstændigheder f.eks. deltagelse i begravelse jf. BEK nr. 1607 af 27. december 2019 § 15. For en aktivitetsparat modtager af hjælp og dennes ægtefælle, er andre forhold, som kan begrunde, at personen skal fritages for rådighed jf. AKL § 13 stk. 8. Det fremgår desuden, at kommunen også skal vurdere, om en sanktion vil fremme personens rådighed.

Modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelse, som har fået et uddannelsespålæg, er forpligtede til at stå til rådighed for en uddannelsesrettet indsats på

lige fod med modtagere af uddannelsesyndelse jf. AKL § 13, stk. 1 pkt. 2. I øvrigt er disse personer omfattet af de samme regler, som er beskrevet for uddannelseshjælpsmodtagere ovenfor.

Andre modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, som ikke er omfattet målgruppen beskrevet ovenfor, skal aktivt søge at udnytte sine arbejdsmuligheder ved at tage imod og deltage i tilbud som led i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller tilbud efter LAB. Kommunen er blandt andet forpligtet til at lave rådighedsvurdering, som beskrevet ovenfor for kontanthjælpsmodtagere jf. AKL § 13, stk. 2 og 4. Hvis personen er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram efter integrationsloven har den pågældende ikke ret til læse- skrive- og regnetest jf. AKL § 13, stk.14.

En jobparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp skal tilmeldes jobcentret som arbejdssøgende ved første henvendelse jf. AKL § 8a stk. 1. Efter bestemmelsens stk. 2 skal åbenlyst uddannelsesparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller uddannelseshjælp tilmeldes jobcentret som arbejdssøgende senest 1 uge efter henvendelse. I medfør af AKL § 13a stk. 2 skal jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, åbenlyst uddannelsesparate modtager af uddannelseshjælp eller kontanthjælp hurtigst muligt lægge deres CV på Jobnet og vedligeholde det, medmindre personen er undtaget herfor efter INL § 26b stk. 6. Personer som er åbenlyst uddannelsesparate eller jobparate, skal være aktivt jobsøgende, herunder søge job og registrere jobsøgningsaktiviteter på Jobnet jf. AKL § 13a stk. 4. Dette gælder ligeledes for jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, som er omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller et introduktionsprogram.

Den nye LAB indeholder regler i § 22 om, at alle målgrupper omfattet af lovens § 6 – dog ikke sygedagpengemodtagere i job, selvstændige sygemeldte og førtidspensionister – skal lave et CV.

Der skal tilrettelægges et individuelt kontaktføreløb for de forskellige målgrupper i henhold til LAB kap. 7. Formålet med kontaktføreløbet afhænger af, hvilken målgruppe den enkelte tilhører.

Praksis

A 27-08 En jobparat kontanthjælpsmodtager, der udeblev fra sit aktiveringstilbud, havde en rimelig grund til udeblivelsen, idet personens barn var sygt, og pågældende ikke havde pasningsmulighed til barnet under sygdommen (AKL § 13 stk. 7 nr. 5).

A 39-06 Der var ikke hjemmel i AKL til at bringe en jobparat kontanthjælpsmodtagers hjælp til ophør med henvisning til, at det CV, som personen havde lagt på Jobnet, ikke var fyldestgørende.

A 13-03 Udbetalingen af kontanthjælp til en person, som havde afslået et tilbud om pasning af sine 2 børn, kunne ikke standses. Ophør af kontanthjælp ville kræve, at kommunen samtidig med pasningstilbuddet, havde givet personen et åbent, rimeligt tilbud om arbejde, aktivering eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning.

Sanktioner

Reglerne om sanktioner ved manglende udnyttelse af arbejdsmulighederne m.v. fremgår af AKL §§ 35-44a. Kommunerne kan foretage fradrag i, nedsætte eller bringe hjælpen til ophør efter AKL § 35 jf. INL § 20 stk. 5.

Forudsætningen for at iværksætte sanktioner er, at personen er vejledt om de mulige konsekvenser ved manglende overholdelse af rådighedsforpligtigheden og om muligheden for igen at blive berettiget til hjælp jf. AKL § 35 stk. 1. Kommunen vil altid skulle vejlede ansøgere og modtagere af hjælp om alle rettigheder og pligter forbundet med hjælpen i forhold til rådighed og sanktioner. Dette skal ske senest ved første jobsamtale/opfølgningssamtale efter, at personen har henvendt sig til kommunen om hjælp, og vejledningen skal gives skriftligt. Når vejledningen er givet i overensstemmelse med AKL § 35 vil kommunen ikke længere have pligt til at give en ansøger eller modtager af hjælp skriftlig vejledning f.eks. hver gang personen får et tilbud, henvises til arbejde, indkaldes til samtale m.v. Der er tale om nye regler, der træder i kraft d. 1. januar 2020.

Fradrag i, nedsættelse af eller ophør af hjælpen sker med virkning fra den dag, hvor personen har undladt at opfylde sin rådighedsforpligtighed jf. AKL § 35 stk. 2. Fradrag sker med en sanktionssats pr. dag jf. AKL § 35 stk. 4. Nedsættelse af hjælpen efter AKL §§ 39-40 sker med tre gange dagssatsen jf. AKL § 35 stk. 5. Beskæftigelsesministeriet fastsætter dagsatserne jf. AKL § 35 stk. 10.

For jobparate eller uddannelsesparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kan kommunen foretage partshøring og træffe afgørelse om fradrag i eller nedsættelse af eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 samlet i en såkaldt agterskrivelse jf. § 35 stk. 6. Det fremgår, at agterskrivelsen skal indeholde en række krav for, at afgørelsen lovligt kan træffe ved brug af denne fremgangsmåde.

For aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp skal kommunen forud for fradrag i, nedsættelse af eller ophør af hjælp efter AKL §§ 36-40 have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen. Formålet med dette er at give kommunen mulighed for at vurdere begrundelsen for den manglende opfyldelse af rådighedsforpligtigheden jf. AKL § 35 stk. 7. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med den pågældende, kan kommunen etablere kontakt via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen og familiemedlemmet m.v. på forhånd har givet samtykke hertil.

Fradrag i hjælp

Der skal ske fradrag i personens selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp, hvis personen uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter LAB, en eller flere dele af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter INL eller en anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, herunder tilbud og foranstaltninger i forbindelse med sygeopfølgning eller en læse-, skrive- og regnetest jf. AKL § 36. Tilsvarende skal der ske fradrag i hjælpen

ved udeblivelse fra samtaler m.v. jf. AKL § 37, og hvis en person undlader at tilmelde sig som arbejdssøgende på jobcentret m.v. jf. AKL § 38.

Fradrag i hjælpen foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvist. Fradraget foretages på baggrund af den sanktionssats, som er fastsat i henhold til AKL § 35 stk. 4. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige den beregnede hjælp efter §§ 22-25 for samme måned.

Nedsættelse af hjælp

I henhold til AKL § 39 nedsættes selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp, hvis personen uden rimelig grund undlader at opfylde sin rådighedsforpligtigelse, herunder ophører med eller afviser tilbud om arbejde, undlader at give meddelelse om sygdom, undlader at overholde aftaler om jobsøgning og registrering af jobsøgningsaktiviteter samt ophører med en uddannelse på baggrund af et uddannelsespålæg efter LAB § 30 eller INL § 16a.

Nedsættelse af hjælpen sker i henhold til AKL § 40 med tre gange dagssatsen jf. AKL § 35 stk. 5.

En modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp med de forskellige tillæg skal have nedsat sin ydelse, hvis personen mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet jf. AKL § 42 stk. 1. For personer, hvis ydelse som minimum udgør kr. 11.423 kr. pr. måned, sker nedsættelsen med 1/3 i 20 uger, og den nedsatte hjælp tilbagebetales. Hvis personen to gange indenfor fem år overtræder nævnte bestemmelse, sker nedsættelsen af hjælpen med 1/3 i 20 uger jf. AKL § 42 stk. 2. Overtræder personen tre eller flere gange bestemmelsen indenfor fem år, bliver hjælpen nedsat med 1/3 i 20 uger for hver gang bestemmelsen overtrædes, og den nedsatte hjælp skal tilbagebetales jf. AKL § 42 stk. 3. Nedsættelsen og tilbagebetalingen omfatter også den pågældende persons ægtefælle jf. AKL § 42 stk. 4. Hjælpen er tilbagebetalingspligtig.

For modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp inkl. de forskellige tillæg på mindre end i alt 11.423 kr. skal dog have hjælpen nedsat med 3 sanktionssatser pr. måned i 3 måneder jf. AKL § 35, stk. 4. De skal herudover tilbagebetale den nedsatte hjælp i 20 uger. Dette gælder, hvis personen mod bedre vidende har tilsidesat sin pligt til at oplyse om arbejde eller samtidig med modtagelse af hjælp har arbejdet eller opholdt sig i udlandet jf. AKL § 43 stk. 1. Har personen to gange inden for de seneste fem år overtrådt bestemmelsen, skal personen tilbagebetale 1/3 af hjælpen for 20 uger jf. AKL § 43 stk. 2. Og har personen overtrådt bestemmelsen tre eller flere gange inden for de seneste fem år, skal personen tilbagebetale hele hjælpen for 20 uger, for hver gang bestemmelsen er overtrådt. Tilbagebetalingen omfatter også personens ægtefælle jf. AKL § 43 stk. 3.

Ophør af hjælp

En person, som modtager hjælp efter AKL §§ 22 - 25 mister hjælpen i en periode på op til tre måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde

sin rådighedsforpligtigelse, og kommunen vurderer, at personen med sin adfærd har udvist manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse og tilbud m.v. jf. AKL § 40a stk. 1.

Når kommunen træffer en afgørelse efter AKL § 40a stk. 1, skal kommunen samtidig give personen et tilbud efter LAB eller i forbindelse med selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter INL eller en anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde i jobcentret dagligt m.v. jf. AKL § 40a stk. 2 pkt. 1. Aktiviteter skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen har virkning fra jf. AKL § 40a stk. 2 pkt. 2 (åbent tilbud). Den pågældende person modtager hjælp for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcentret jf. AKL § 40a stk. 2 pkt. 3. Ved personens egen sygdom, børns sygdom og i særlige tilfælde kan kommunen gøre undtagelse herfra jf. AKL § 40a stk. 3-4.

Samtidig træffer kommunen afgørelse om, at hjælpen ophører, hvis en person i en hel kalendermåned udebliver fra de aktiviteter, som kommunen har givet efter stk. 2, og personens sag lukkes. Hvis personen er gift, skal kommunen - samtidig med afgørelsen om ophør - træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører, og den pågældendes sag lukkes. Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, hvis de opfylder betingelserne for hjælpen. Dette fremgår af AKL § 40a stk. 7.

Ændringerne i AKL § 40a trådte i kraft d.1. januar 2020 og samme dag ophæves AKL § 41, der indtil da blev anvendt som grundlag for afgørelser om ophør af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp. Det vil sige, at fremgangsmåden i sager om ophør af ydelse på grund af manglende rådighed fra denne dag blev ændret.

Praksis

P 9-18 Et IGU-forløb er et arbejde i forhold til AKL, hvilket medfører, at en kommune kan sanktionere en person med nedsættelse af hjælpen, hvis pågældende uden rimelig grund afviser kommunens henvisning til et IGU-forløb. Kommunen skal have vejledt herom. Tilsvarende kan kommunen sanktionere med nedsættelse af hjælpen, hvis personen uden rimelig grund ophører med et IGU-forløb. I sidstnævnte tilfælde er det ikke en betingelse, at kommunen skal have henvist til IGU-forløbet, hvorfor det også kun er et krav, at kommunen har vejledt herom, hvis kommunen har haft tilstrækkelig anledning hertil.

P 92-19 Kommunen skal foretage fradrag i hjælpen, hvis en borger uden rimelig grund udebliver fra et tilbud eller en samtale. Det er dog en betingelse for, at kommunen kan sanktionere borgeren for at borgeren har undladt at opfylde pligten til at udnytte sine arbejdsmuligheder. Kommunen må ikke sanktionere en borger for at være udeblevet fra et tilbud eller en samtale uden en rimelig grund, når udeblivelsen skyldes, at borgeren har udført lønnet arbejde.

P 7-17 Kommunen skal foretage fradrag i hjælpen til en jobparat kontanthjælpsmodtager for de dage, som personen har været afmeldt Jobnet på grund af manglende tjek af jobopslag. Der skal ikke ske fradrag i hjælpen, hvis personen tilmelder sig Jobnet samme dag, som pågældende er blevet afmeldt.

P 101-16 En person mister retten til hjælp i en periode på op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed, og kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v. Kommunen skal foretage en konkret vurdering og skal altid vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til undladelserne, ligesom kommunen skal have truffet afgørelser om sanktion for de forudgående undladelser. Forseelser, som ligger mere end 6 måneder før afgørelse, medregnes som udgangspunkt ikke ved opgørelsen af gentagne undladelser. Det blev vurderet, at personens undladelser gennem de seneste 6 måneder inden afgørelsen ikke havde en art og et omfang, der gjorde, at personen måtte anses for systematisk at have søgt at omgå de krav, som blev stillet (udeblivelse fra jobsamtale og afmelding fra Jobnet på grund af manglende check af jobopslag).

P 41-16 Kommunen kunne ikke sanktionere på grund af personens manglende registrering af jobsøgningsaktiviteter på Jobnet, idet kommunen ikke havde fastsat en frist for personens registrering heraf og vejledt om konsekvenserne af manglende overholdelse.

P 64-15 En kommune kunne ikke iværksætte en skærpet sanktion på grund af gentagne ophold i udlandet, mens personen modtog ydelse. Årsagen hertil var, at kommunen ikke tidligere havde nedsat hjælpen som følge af ophold i udlandet. Der kunne derfor alene fastsættes en førstegangssanktion i forbindelse med personens udrejse.

P 39-15 For at iværksætte en sanktion overfor en aktivitetsparat person skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at opnå personlig kontakt med pågældende. Det er ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk opnår kontakt. Som udgangspunkt er det ikke tilstrækkeligt, at kommunen forsøger at få kontakt med personen pr. telefon eller mail, hvis der er andre rimelige muligheder, herunder via mentor eller på personens bopæl eller tilbudsstedet.

P 38-15 Der kan ikke sanktioneres alene i aktivitetstillægget hos en modtager af uddannelseshjælp, som ikke længere deltager i tilbud, idet der kun kan sanktioneres i den samlede hjælp.

P 88-14 Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at personen ikke skal have en sanktion. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme personens rådighed for arbejde eller uddannelse, og hvis dette ikke er tilfældet, skal personen ikke have en sanktion.

P 85-14 Kommunen kan ikke sanktionere en person, som er ophørt med en uddannelse, der ikke er påbegyndt på baggrund af et uddannelsespålæg efter LAB § 21b eller INL § 16a, uanset hvilken grund personen havde til at ophøre med sin uddannelse.

P 106-13 Hjælpen bliver nedsat, hvis en person undlader at give meddelelse om sygdom til jobcentret eller arbejdsgiver. Selvom kommunen havde stillet krav om sygemelding hver dag i en sygdomsperiode, så blev personen kun pålagt en punktsanktion, idet der var tale om en sammenhængende sygdomsperiode.

P 105-13 En person, som er i tilbud efter LAB, er ikke forpligtet til at give meddelelse om sygdom til både jobcenter og tilbudssted.

A 16-07 En kommune var ikke berettiget til at stoppe kontanthjælpen, uanset at den pågældende kontanthjælpsmodtager havde udvist negativ adfærd ved ansættelsessamtale, idet der ikke forelå et åbent tilbud om arbejde.

Sygedagpenge

Sygedagpengelovens (SDP) formål er at yde økonomisk kompensation ved fravær på grund af sygdom samt at medvirke til, at den sygemeldte genvinder sin arbejdsevne og vender tilbage til arbejdsmarkedet så hurtigt som muligt. Det er desuden formålet at understøtte samarbejdet mellem kommuner, virksomheder og andre relevante aktører for at nedbringe og forebygge sygefravær jf. SDP § 1.

Sygedagpenge kan ydes til lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende, ledige med ret til arbejdsløshedsdagpenge og til personer, der har pådraget sig en arbejdsskade, som er omfattet af lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade jf. SDP § 2 stk. 1. I henhold til SDP § 2 stk. 2 er det en betingelse for retten til sygedagpenge for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, at personen opfylder beskæftigelseskravet efter SDP §§ 30, 32 eller 42.

Ud over en række grundlæggende betingelser om ophold, skattepligt og beskæftigelseskrav skal de almindelige betingelser i SDP tillige være opfyldt, herunder kravet om uarbejdsdygtighed på grund af egen sygdom i SDP § 7.

Der kan udbetales sygedagpenge under ophold i udlandet, hvis en person på baggrund af en tilladelse efter repatrieringslovens § 6 deltager i praktik, uddannelsesforløb eller i rekognosceringsrejser til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på senere at træffe beslutning om repatriering jf. SDP § 3 stk. 2 nr. 5.

En person kan højst modtage sygedagpenge i en periode på 22 uger inden for de 9 forudgående kalendermåneder jf. SDP § 24 stk. 1. På dette revurderingstidspunkt skal kommunen vurdere personens situation, og hvis den pågældende ikke opfylder en af forlængelsesbestemmelserne i SDP § 27, skal den pågældende visiteres til et jobafklaringsforløb, hvis personen fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom jf. SDP § 7 jf. SDP § 24 stk. 2.

I henhold til SDP § 24a har en sygedagpengemodtager, som på ny bliver sygemeldt, ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, hvis personen også havde ret til sygedagpenge fra kommunen på første nye fraværsdag, hvis ikke der var en tidsbegrænsning i SDP § 24 stk. 1.

En person, som er i jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse, kan vælge at overgå til at modtage sygedagpenge, hvis en læge vurderer, at den pågældende har en livstruende alvorlig sygdom, og personen opfylder beskæftigelseskravet jf. SDP § 24a stk. 6 & jf. § 24b. Dette kan have en betydning for personer, som er deltidsansatte, idet sygedagpenge beregnes på baggrund af timetal, og ressourceforløbsydelsen er fastsat i loven. Kommunen træffer afgørelse om ophør af sygedagpenge på foranstående grundlag, når en læge har vurderet, at pågældende ikke længere har en livstruende alvorlig sygdom jf. SDP § 24c, og personen har i stedet ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.

I henhold til SDP § 27 stk. 1 kan sygedagpenge forlænges ud over revurderingstidspunktet på 22 uger, når:

- ➔ Det anses for overvejende sandsynligt, at der kan iværksættes en revalidering, herunder virksomhedspraktik, der kan føre til, at den sygemeldte kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.
- ➔ Det anses for nødvendigt at gennemføre virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge den sygemeldtes arbejdsevne, så sygedagpengeperioden forlænges i op til 69 uger.
- ➔ Den sygemeldte er under eller venter på lægebehandling, og den pågældende efter en lægelig vurdering skønnes at ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse inden for 134 uger regnet fra revurderingstidspunktet.
- ➔ Kommunen har vurderet, at en sag skal behandles i rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension
- ➔ En læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende alvorlig sygdom.
- ➔ Der er rejst sag om ret til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring eller lov om sikring mod følger af arbejdsskade.
- ➔ Der er modtaget en ansøgning om førtidspension efter LSP § 17 stk. 2 pkt. 1, eller når kommunen har vurderet, at det er helt åbenbart, at en persons arbejdsevne ikke kan forbedres, og sagen derfor ikke skal forelægges for rehabiliteringsteamet jf. LSP § 18 stk. 2 pkt. 2.

Der er fastsat en række bestemmelser om, hvornår en sygemeldt kan miste retten til sygedagpenge, hvilket bl.a. kan ske, hvis pågældende ikke følger lægens opfordring om at lade sig indlægge på et sygehus, afviser at modtage nødvendig lægebehandling, eller mod lægens eller kommunens opfordring afviser at deltage i hensigtsmæssig optræning med henblik på at genvinde sin arbejdsevne jf. SDP § 21.

Retten til sygedagpenge bortfalder dog ikke, hvis den sygemeldte afviser at modtage behandling foretaget af en læge i form af operation eller lægeordineret medicin eller lægebehandling af tilsvarende indgribende karakter jf. SDP § 21a.

Retten til at afvise lægebehandling er snæver og omfatter efter lovbemærkningerne f.eks. ret til at sige nej til operation for en diskusprolaps, ret til at sige nej til at tage antidepressiv medicin og ret til at sige nej til behandling med elektrochok.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 7 er sygedagpenge omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 28-18 En sygemeldt kan aftale ferie med arbejdsgiver eller kommune under en sygeperiode. Hvis ferie ikke er aftalt, vil afholdelse af ferie blive betragtet som en raskmelding. Efterfølgende sygefravær vil blive betragtet som en ny sygemelding, hvor personen skal være uarbejdsdygtig samt opfylde beskæftigelseskravet.

P 15-18 Sygedagpenge kan forlænges efter SDP § 27 stk. 1 nr. 3, når den sygemeldte er under eller venter på lægebehandling, og personen efter en lægelig vurdering skønnes at ville kunne genoptage erhvervsmæssig beskæftigelse i hidtidigt omfang inden for 134 uger fra revurderingstidspunktet. Der skal anlægges en helhedsvurdering, som udover det lægelige kan inddrage sygemeldtes egne oplysninger, sygdommens art, behandlingens varighed, den generelle fremgang i forløbet, sociale forhold, eventuelle afklarende foranstaltninger og konkurrerende lidelser.

P 14-18 Sygedagpenge kan forlænges efter SDP § 27 stk. 1 nr. 2, når det er nødvendigt at gennemføre en virksomhedspraktik eller andre afklarende foranstaltninger for at klarlægge sygemeldtes arbejdsevne. Hvis der er en forventning om, at sygemeldte vil kunne genoptage beskæftigelse i hidtidigt omfang, vil der typisk ikke være grundlag for forlængelse. Dette gælder også, hvis kommunen iværksætter en virksomhedspraktik med henblik på optræning af arbejdstiden.

P 68-16 Sygedagpenge kan forlænges efter SDP § 27 stk. 1 nr. 5, når en læge vurderer, at den sygemeldte har en livstruende og alvorlig sygdom. Det afgørende er, at sygdommen aktuelt skal være livstruende og alvorlig. Afgørelsen omtaler 3 sager, hvoraf sag 1 var berettiget til forlængelse på grund af ondartet hjernesvulst, sag 2 ikke var berettiget til forlængelse på grund af Alzheimers, og sag 3 ikke var berettiget til forlængelse på grund af udbredt æggestokkræft.

40 - 18 Udbetalingen af sygedagpenge kan først standses efter sygedagpengelovens § 7 om arbejdsdygtighed, når der er truffet en afgørelse. Der er efter sygedagpengelovens § 7 ikke grundlag for at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft. Kommunen skal træffe en afgørelse, inden udbetalingen af sygedagpenge kan standses. Dette gælder uanset om det på et tidligere tidspunkt er dokumenteret, at borger ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af sygdom

P 75-15 Ophør af sygedagpenge på revurderingstidspunktet eller efter forlængelse af sygedagpengene forudsætter, at der er truffet en gyldig afgørelse. Dette indebærer, at kommunen skal vurdere og beslutte, om der er grundlag for at forlænge sygedagpengene eller iværksætte revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension før der træffes afgørelse om ophør af sygedagpenge.

P 32-15 Sygedagpenge ophører, når den sygemeldte er helt eller delvist arbejdsdygtig. Sygedagpengene kan ophøre tidligere, hvis den sygemeldtes helbredstilstand er stationær, og kommunen har vurderet, at personen ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension. Sygedagpengene kan ikke standses alene med henvisning til, at den sygemeldte kan stille sig til rådighed på det ordinære arbejdsmarked på deltid.

P 31-15 Hvis en sygedagpengemodtager får bevilliget ressourceforløb, skal udbetalingen af sygedagpenge ophøre, og personen skal i stedet have udbetalt ressourceforløbsydelse. Afgørelsen beskriver, hvilket økonomisk niveau ressourceforløbsydelsen skal udbetales på afhængigt af, hvornår ressourceforløbet bevilliges.

P 29-15 Sygedagpenge kan forlænges efter SDP § 27 stk. 1 nr. 4, når der er konstateret et behov for at forlægge sagen for rehabiliteringsteamet med henblik på, at kommunen hurtigst muligt kan træffe afgørelse om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Jobafklaringsforløb

En sygemeldt, som ikke (længere) er omfattet af en af forlængelsesmulighederne i SDP § 27 og fortsat er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom og har ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse jf. SDP § 24 stk. 2, SDP § 27 stk. 3 og LAB kap. 18. Dette gælder tilsvarende for en person, der på første fraværsdag ville have haft

ret til sygedagpenge fra kommunen, hvis personen ikke var omfattet af tidsbegrænsningen i SDP § 24 stk. 1 jf. SDP § 24a.

Under jobafklaringsforløbet skal personen have en individuelt tilpasset, tværfaglig og helhedsorienteret indsats jf. LAB § 108. Kommunen træffer afgørelse om indsatsen efter indstilling fra kommunens rehabiliteringsteam. Sagen skal forelægges for kommunens rehabiliteringsteam senest fire uger efter ophør af sygedagpenge jf. LAB § 109.

Et jobafklaringsforløb kan højst have en varighed af 2 år jf. LAB § 110 stk. 1, og personen kan tilbydes et eller flere jobafklaringsforløb ved fortsat uarbejdsdygtighed jf. LAB § 110 stk. 3 & jf. LAB § 111 stk. 4.

Inden ophør af et jobafklaringsforløb skal kommunen vurdere personens arbejdsevne, herunder personens mulighed for at vende tilbage til arbejde, om personen fortsat er uarbejdsdygtig og i målgruppen for et nyt jobafklaringsforløb, eller om personen er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension jf. LAB § 111 stk. 1.

Vurderer kommunen, at personen er i målgruppen for jobafklaringsforløb, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, skal sagen forelægges kommunens rehabiliteringsteam jf. LAB § 111 stk. 2 jf. lov om organisering og understøttelse af den aktive beskæftigelsesindsats m.v. kap. 2.

Hvis kommunen vurderer, at en person i jobafklaringsforløb er i risiko for fortsat at være uarbejdsdygtig på grund af sygdom fire år efter ophør af sygedagpenge, skal der senest 3 ½ år efter sygedagpengeophør iværksættes en særlig indsats bestående af en samtale med regionens sundhedskoordinator, et intensiveret kontaktføreløb med mindst 6 samtaler indenfor 6 måneder samt evt. forelæggelse af sagen for regionens kliniske funktion jf. LAB § 111 stk. 3 og 4.

Jobcenteret skal udpege en gennemgående og koordinerende sagsbehandler til en person, der har ret til et jobafklaringsforløb jf. LAB § 36 stk. 3. Der skal udarbejdes en "Min Plan" eller en helhedsorienteret plan efter LAB § 40.

Det individuelle kontaktføreløb forudsætter som udgangspunkt individuelle samtaler med personligt fremmøde mindst 4 gange indenfor de første 6 måneder jf. LAB § 31. Herefter aftales kontaktføreløbet mellem personen og jobcenteret. Derudover holdes jobsamtaler, når jobcenteret vurderer, at der er behov herfor. Den enkelte person har ret til jobsamtaler, hvis personen anmoder om det.

I forhold til muligheden for tilkendelse af førtidspension svarer jobafklaringsforløb til ressourceforløb jf. LSP §§ 18-19.

Refusion

Staten refunderer 50 % af kommunens udgifter til personer omfattet af målgruppen i LAB § 6 nr. 7, når udgiften angår f.eks. tilbud efter LAB kap. 15 jf. LAB § 195.

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 10 er sygedagpenge omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 91-15 Kommunen skal træffe afgørelse om ophør af jobafklaringsforløb, når personen ikke længere kan anses for at være helt eller delvist uarbejdsdygtig. Tilsvarende skal jobafklaringsforløbet ophøre, selvom personen er uarbejdsdygtig, hvis helbredstilstanden er stationær, og kommunen vurderer, at personen ikke er berettiget til revalidering, ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension.

Ressourceforløbsydelse

Under jobafklaringsforløbet modtager personen ressourceforløbsydelse jf. AKL kap. 6b. Ressourceforløbsydelsen er uafhængig af egen formue og ægtefælles indtægts- og formueforhold jf. AKL § 69j stk. 1. Ressourceforløbsydelsen svarer til taksten for kontanthjælp til forsørgere/ikke forsørgere/unge hjemmeboende under 25 år jf. AKL § 69j stk. 2.

Har personen indtægter, trækkes disse fra i ressourceforløbsydelsen jf. AKL § 69j stk. 5, herunder lønindtægter jf. AKL § 69j stk. 9, hvorefter ressourceforløbsydelsen nedsættes med 30 pct. af en lønindtægt op til kr. 14.965 og med 55 pct. af lønindtægt herudover. Personer i ansættelsesforhold samt fleksjob påbegyndt før den 1. januar 2013, som modtager løn under sygdom, får foretaget fuldt fradrag for løn, så længe personen er ansat i samme job jf. AKL § 69j stk. 6.

For personer i fleksjob, som ikke modtager løn under sygdom, foretages der ikke fradrag i ressourceforløbsydelsen for evt. fleksløntilskud, som udbetales som supplement til ressourceforløbsydelsen jf. AKL § 69j stk. 7. Ved indtægter fra deltagelse i tilbud efter LAB eller INL m.v. ses der ved beregning af ressourceforløbsydelsen bort fra kr. 16,74 pr. arbejdstime, dog max. 160 timer pr. måned jf. AKL § 69j stk. 10. Fradrag for feriegodtgørelse m.v. sker efter AKL § 69j stk. 11.

Der foretages ikke fradrag i ressourceforløbsydelsen for en række indtægter under jobafklaringsforløb jf. AKL § 69j stk. 12. Herudover foretages der ikke fradrag for erhvervsevnetabserstatninger nævnt i AKL § 14 stk. 4-5, godtgørelse for varigt mén og godtgørelse for ikke-økonomisk skade jf. AKL § 33 stk. 2.

De former for erhvervsevnetabserstatninger, der bortses fra efter AKL § 14 stk. 4-5, er erstatninger for personskade efter voldsoffererstatningsloven, erstatningsansvarsloven, arbejdsskadesikringsloven samt soldaterloven. I forhold til privattegnede forsikringer for erhvervsevnetab vil løbende erhvervsevnetabserstatninger anses for indtægt og medføre fradrag, hvorimod kapitalerstatninger anses som formue og ikke vil føre til fradrag.

Betingelserne for at modtage ressourceforløbsydelse fremgår af AKL § 69k. Heraf fremgår det, at personen skal deltage aktivt i jobafklaringsforløbet og genoptage sit arbejde delvist, hvis dette er muligt, og personen skal tage imod et rimeligt tilbud om arbejde og møde til samtaler. Dette indebærer, at personen skal stå til rådighed, og kommunen har pligt til at vurdere, at det forholder sig sådan jf. AKL § 69k stk. 3. Personen er ifølge AKL § 69k stk. 4 undtaget fra rådighedsforpligtigelsen, hvis pågældende har en rimelig grund jf. AKL § 13 stk. 7-8, ligesom personen har ret til op til fem ugers ferie jf. AKL § 69k stk. 5.

Har en person, som modtager ressourceforløbsydelse, fået en helhedsorienteret plan efter LAB § 46, erstatter denne plan rehabiliteringsplanens indsatsdel jf. AKL § 69k stk. 6.

Reglerne om sanktioner ved manglende deltagelse i jobafklaringsforløbet fremgår af AKL §§ 69l-69r. Efter disse bestemmelser skal kommunen forinden en sanktion have informeret personen om konsekvensen af ikke at opfylde rådighedsforpligtigheden, ligesom kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen jf. AKL § 69l stk. 1-2.

Reglerne omkring sanktioner for personer, som modtager ressourceforløbsydelse i forbindelse med jobafklaringsforløb, svarer stort set til indholdet af sanktionerne for andre modtagere af hjælp, hvorfor der henvises til disse på side 47.

Kommunen har adgang til at indhente oplysninger om sanktioner fra en tidligere opholdskommune uden samtykke. Baggrunden herfor er, at sanktioner efter AKL akkumuleres, dvs. at en aktuell sanktion kan skærpes på baggrund af en tidligere sanktion jf. AKL § 69r.

Reglerne om udbetaling og tilbagebetaling af ressourceforløbsydelse er fastsat i AKL § 69s.

I forhold til muligheden for at opnå permanent opholdstilladelse eller familiesammenføring er det væsentligt at være opmærksom på, at modtagelse af ressourceforløbsydelse under et jobafklaringsforløb indebærer, at personen normalt ikke opfylder selvforsørgelseskravet, idet der er tale om en ydelse udbetalt i henhold til AKL.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 10 er ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 101-17 Løbende udbetalinger af erhvervsevnetabserstatning fra en privat forsikringsordning modregnes fuldt ud i ressourceforløbsydelse. Efterbetales en forsikringsydelse for en periode, hvori personen har modtaget ressourceforløbsydelse, skal spørgsmålet om tilbagebetaling behandles efter reglerne om dobbeltforsørgelse, hvilket som udgangspunkt medfører tilbagebetaling. Ressourceforløbsydelsen skal dog ikke tilbagebetales, hvis personen har været i tilbud i den periode, hvori personen har været dobbeltforsørgt.

P 99-17 Lønindtægt under et jobafklaringsforløb skal modregnes efter 30/55 %-reglen i ressourceforløbsydelse. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i henhold til en privat forsikringsordning kan ikke sidestilles med lønindtægt, hvorfor erstatningen skal modregnes fuldt ud i ressourceforløbsydelsen.

P 46-17 Personen, som modtager ressourceforløbsydelse, kan pålægges en sanktion efter tilsvarende regler, som gælder for aktivitetsparate modtagere af uddannelses- eller kontanthjælp. Kommunen skal skriftligt have informeret personen herom, og om betydningen af gentagelsestilfælde. Ressourceforløbsydelsen kan bringes til ophør, hvis personen uden rimelig grund gentagne gange udebliver eller på anden vis ikke medvirker i forløbet, og kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der foreligger en rimelig grund.

Ressourceforløb

Personer under 40 år med komplekse problemstillinger ud over ledighed skal have et helhedsorienteret forløb med en kombination af indsatser efter LAB og støtte efter social- og sundhedslovgivningen jf. LAB § 112 stk. 1.

Videre fremgår det, at ressourceforløb er relevant, når der er et udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne. Ressourceforløb skal ikke iværksættes, hvis det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i et ressourceforløb jf. LAB § 112 stk. 2. Det er en betingelse for tilkendelse af et ressourceforløb, at personen har modtaget længerevarende offentlig forsørgelse, har deltaget i tilbud efter LAB eller tilbud om revalidering, uden dette har øget tilknytningen til arbejdsmarkedet, eller kommunen vurderer, at der er behov for en længerevarende indsats, før der kan opstilles konkrete beskæftigelsesmål jf. LAB § 112 stk. 1.

Så længe en person er under 40 år kan pågældende tilbydes gentagne ressourceforløb jf. LAB § 114 stk. 2. Er personen fyldt 40 år, skal den pågældende alene tilbydes ét ressourceforløb, medmindre personen ønsker mere end et forløb jf. LAB § 114 stk. 3.

Spørgsmålet om tilkendelse af et ressourceforløb træffes af kommunen efter indstilling fra kommunens rehabiliteringsteam på baggrund af rehabiliteringsplanens forberedende del jf. Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. § 9 stk. 1.

Et ressourceforløb, som er af 1-5 års varighed jf. LAB § 114 stk. 1, kan bestå af de almindelige tilbud i henhold til LAB samt tilbud efter anden lovgivning, herunder AKL, SEL og SUN m.v. jf. LAB § 113 stk. 1. Af sidstnævnte bestemmelse fremgår det, at ressourceforløbet også kan indeholde indsatser, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand med henblik på, at personen efterfølgende kan deltage i tilbud.

Jobcenteret skal udpege en gennemgående og koordinerende sagsbehandler til en person, der deltager i et ressourceforløb jf. LAB § 36 stk. 3. Der skal udarbejdes en "Min Plan" eller en helhedsorienteret plan efter LAB § 40.

Under ressourceforløbet oppebærer den pågældende person ressourceforløbsydelse, som er uafhængig af formue samt ægtefælles indtægts- og formueforhold jf. AKL § 68 stk. 1. De øvrige forhold omkring ydelse og vilkår fremgår af AKL kap. 6a og svarer indholdsmæssigt stort set til reglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i jobafklaringsforløb, hvorfor der henvises til side 55.

Refusion

Staten refunderer kommunen 50 % af kommunens udgifter til personer omfattet af mål- gruppen i LAB § 6 nr. 8, og udgiften vedrører f.eks. tilbud efter LAB kap. 14 jf. LAB § 195.

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 10 er ressourceforløbsydelse under ressourceforløb omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 42-17 Ressourceforløb anvendes til personer med komplekse problemer udover ledighed, som ikke har kunne løses efter den almindelige beskæftigelsesindsats, og som kræver et helhedsorienteret forløb med en kombination af en beskæftigelsesindsats og sociale eller sundhedsmæssige indsatser. Afgørelsen omhandler to sager, hvor personen i sag 1 havde ret til ressourceforløb, idet der var behov for tværgående indsatser i form af motiverende samtaler ved mentor eller konsulent og træning i arbejdsmæssige kompetencer. I sag 2 havde personen ret til et nyt ressourceforløb med motiverende samtaler med mentor eller konsulent med henblik på deltagelse i et praktikforløb med de nødvendige skånehensyn og med det formål at udvikle arbejdsevnen.

P 82-16 Samtidig med tilkendelse af et ressourceforløb skal kommunen fastsætte den præcise varighed af ressourceforløbet. Et ressourceforløb kan ikke forlænges, men et nyt forløb kan tilkendes efter behandling i rehabiliteringsteamet.

P 25-14 Målgruppen for ressourceforløb er personer, hvor det er overvejende sandsynligt, at personen uden en særlig tværfaglig indsats vil ende med at få tilkendt førtidspension. Ligeledes er personer med aktuelle komplekse problemer i form af f.eks. helbred, misbrug, sociale forhold m.v., hvor udsigten til at komme i ordinær beskæftigelse eller uddannelse er lang. Kommunen skal vurdere, at alle relevante muligheder i den almindelige beskæftigelseslovgivning er udtømte, før der kan tildeles et ressourceforløb.

Revalidering

Revalidering er reguleret i LAB kap. 21 og består af erhvervsrettede aktiviteter og økonomisk hjælp, som kan bidrage til, at en person med begrænsninger i arbejdsevnen, herunder personer der er berettigede til ledighedsydelse, fastholdes eller kan komme ind på arbejdsmarkedet med henblik på, at den pågældende kan forsørge sig selv og sin familie jf. LAB § 142 stk. 1 og 2.

Hvis det erhvervsmæssige sigte for den pågældende ikke er afklaret, og der derfor er behov for et erhvervsmodnende eller afklarende forløb, er der efter LAB § 144 tale om et forrevalideringsforløb, hvor den pågældende bevarer sin hidtidige forsørgelsesydelse. Revalidering er i øvrigt uafhængig af ægtefællens indtægts- og formueforhold jf. AKL § 70 stk. 3.

Betingelserne for revalidering er, at den pågældende har en nedsat arbejdsevne, at det er nødvendigt at revalidere den pågældende, og det er sandsynligt, at den pågældende bliver helt eller delvist selvforsørgende efter en revalidering.

Revalidering tilrettelægges i samarbejde med revalidenden jf. LAB § 143 stk. 2, hvorefter indholdet af revalidering kan bestå af de tilbudsmuligheder som følger af LAB. Varigheden af revalideringsperioden fremgår af LAB § 145. Der skal udarbejdes en "Min Plan" eller en helhedsorienteret plan efter LAB § 40.

Den hjælp, der kan modtages under revalidering, er reguleret i AKL kap. 6 jf. LAB § 142 stk. 4, herunder om der skal ydes revalideringsydelse eller overenskomstmæssig løn. Det er en betingelse for at modtage hjælp, at revalideringen sker i overensstemmelse med de tilbud, som er afgivet, og som fremgår af "Min Plan" på Jobnet eller en helhedsorienteret plan jf. AKL § 70 stk. 2.

Den konkrete udmåling af revalideringsydelsen fremgår af AKL § 71, ligesom de øvrige beregningsregler er fastsat i AKL kap. 6. Revalidenden har kun ret til revalideringsydelse, hvis pågældende følger "Min Plan" eller en helhedsorienteret plan jf. AKL § 70 stk. 2, medmindre pågældende er omfattet af AKL § 73b eller § 73d om kortvarige afbrydelser i revalideringsforløbet, som er uden betydning for gennemførelsen af planen og ret til fravær ved graviditet og barsel.

Revalidendens ret ferie er reguleret i AKL § 73c. Mulighed for forlængelse af revalideringsperioden fremgår af LAB § 146. Mulighed for at arbejde i revalideringsperioden fremgår af LAB § 143 stk. 3 jf. AKL § 73e, og modregning af arbejdsindtægt reguleres i AKL § 73f.

Under revalideringen er der herudover nogle særlige støttemuligheder jf. AKL § 73h og § 73i.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 9 er ydelser under revalidering omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 38-19 De forvaltningsretlige principper vedrørende kravet om klar hjemmel for at kunne træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft gælder også for revalideringsydelse. Udbetaling af revalideringsydelse kan først standses, når der er truffet en gyldig afgørelse. Der er ikke grundlag for at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft, og stop af revalideringsydelse sker ikke automatisk. Fortolkningen af betingelserne for ophør af revalideringsydelse skal ske i overensstemmelse med de fortolkningsprincipper, der er fastslået i en dom fra Østre Landsret af 4. maj 2018.

P 11-17 Indtægter fra en pensionskasses bistandsfond skal ikke fradrages i revalideringsydelse, idet der hverken er tale om pension eller erstatning for manglende lønindkomst jf. Vestre Landsrets dom af 29. november 2013.

P 80-14 Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste skal ikke fradrages i revalideringsydelse, da erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke er en løbende ydelse, men en kapitalerstatning.

P 29-14. En løbende forsørgertabserstatning skal ikke fradrages i revalideringsydelse, idet den ikke er omfattet af AKL § 59 jf. Vestre Landsrets dom af 29. november 2013.

Højesteretsdom af 15. april 2013 fastslår, at en frisør, som havde fået anerkendt arbejdsrelateret håndeksem som arbejdsskade, ikke havde ret til revalidering, idet personen via sin uddannelse som frisør og sin erhvervs erfaring havde opnået kompetencer og ressourcer, der kunne bringe personen tilbage på arbejdsmarkedet og blive selvforsørgende – se P 227-09.

P 212-11 En person havde ikke ret til revalidering til den ønskede uddannelse til holistisk afspændingspædagog, da der var mindre gode jobmuligheder inden for faget, og personen kun kunne forventes at klare en mindre del af de udbudte stillinger som følge af sine begrænsninger i arbejdsevnen. Pågældende havde skånebehov i forhold til belastende arbejde med højre arm og skulder efter en skulderskade.

P 142-11 En person, hvis uddannelsesforløb var blevet forsinket på grund af sygdom, havde ret til forlængelse af revalideringsperioden. Fortsat uddannelse ikke anset for udsigtsløs.

P 38-10 En person med en skulderlidelse havde ikke begrænsninger i arbejdsevnen, der hindrede, at personen kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet og blive selvforsørgende uden revalidering. Der var alene tale om begrænsninger i arbejdsevnen i forhold til skulderbelastende arbejde.

P 208-09 Det forhold at en person ikke længere kan bruge sin uddannelse, giver ikke i sig selv ret til en ny uddannelse. Personen skulle også søge arbejde, som pågældende ikke var uddannet til, men som ville kunne varetages efter en kort oplæring. Personen have kompetencer og ressourcer, og der skulle foretages en bred vurdering af, hvad der kunne anses for passende arbejde.

Fleksjob

Som hovedregel er fleksjob midlertidige og af 5 års varighed, medmindre der er tale om en person, der er fyldt 40 år, har været tilkendt et midlertidigt fleksjob, og jobcentret vurderer, at den pågældendes arbejdsevne fortsat er nedsat i et sådant omfang, at beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked ikke er en mulighed. I de tilfælde kan kommunen bevillige et permanent fleksjob jf. LAB § 120.

Betingelserne for tilkendelse af et fleksjob er, at personen er under folkepensionsalderen, ikke modtager førtidspension og har varige og væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen jf. LAB § 116. Derudover skal alle relevante tilbud efter LAB samt andre foranstaltninger for at fastholde eller bringe den pågældende i ordinær beskæftigelse være afprøvet, medmindre det er åbenbart formålsløst at gennemføre nævnte foranstaltninger forud for visitationen jf. LAB § 116, stk. 3. Herudover kan personer med en aktuelt meget begrænset arbejdsevne blive tilkendt et fleksjob, hvis der er mulighed for, at personens arbejdsevne kan udvikles inden for en rimelig periode jf. LAB §116, stk. 2.

Grundlaget for en afgørelse om fleksjob består af rehabiliteringsplanens forberedende del, som skal behandles i rehabiliteringsteamet jf. LAB §118 & jf. § 40, stk. 2 samt kap. 2 i lov om organisering og understøttelse af den aktive beskæftigelsesindsats m.v. I tilknytning hertil er der krav om opfølgning efter 2½ år og status efter 4½ år, hvor det vurderes om personen kan overgå til ordinær beskæftigelse eller skal forblive i fleksjobordningen jf. LAB § 121.

Reglerne om løn- og arbejdsvilkår i et fleksjob og beregning af fleksløntilskud er fastsat i LAB §§122-123. Heraf fremgår det, at en person i fleksjob oppebærer løn fra arbejdsgiver svarende til den reelle arbejdsindsats, hvortil kommer et fleksløntilskud fra kommunen, som kan udgøre op til 98 pct. af a-dagpengeniveau. Samlet kan løn og fleksløntilskud max. svare til den løn, som bliver udbetalt for ansættelse på fuld tid i den pågældende stilling jf. LAB § 123 stk. 3. Beregningen af det kommunale fleksløntilskud, herunder

modregningen for lønindtægt, fremgår af LAB § 123 stk. 2. Heraf fremgår det, at fleksløntilskud nedsættes med 30 pct. af lønindtægt op til kr. 14.965 kr. og med 55 pct. af lønindtægt herudover.

Efter visitation til fleksjob er en person berettiget til ledighedsydelse, indtil pågældende bliver ansat i et fleksjob jf. AKL § 74a stk. 1. Ledighedsydelse, som er uafhængig af ægtefællens indtægt og formue, kan max. udgøre 89 pct. af a-dagpenge jf. AKL § 74a stk. 2. Forudsætningen for at modtage ledighedsydelse er, at den pågældende står til rådighed for et fleksjob jf. AKL § 74b. Den øvrige regulering af ledighedsydelsen fremgår af AKL §§ 74d-74e og rådighedskrav samt sanktioner af AKL §§ 75-77b.

I forhold til oprettelse af fastholdelsesfleksjob, dvs. fleksjob på hidtidig arbejdsplads, er det en betingelse, at personen har været ansat mindst 12 måneder i henhold til overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår, før der kan oprettes et fleksjob til den pågældende jf. LAB § 119. Ifølge bestemmelsen forudsætter dokumentationen for ansættelsesforholdet en skriftlig aftale med angivelse af arbejdsfunktioner og skånehensyn, og at virksomheden har gjort et reelt forsøg på omplacering.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 8 og nr. 12 er ledighedsydelse og fleksløntilskud omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

I henhold til AKL § 104 stk. 1 refunderer staten 30 % af en kommunes udgifter til ledighedsydelse til personer, som er visiteret til fleksjob før den 1. juli 2014. Dog refunderes 50 %, hvis personen er i tilbud efter LAB kap. 11. Kommunen afholder den fulde udgift til ledighedsydelse, hvis personen har modtaget ydelsen i sammenlagt 18 måneder inden for 24 måneder. Har personen efterfølgende været i fleksjob i 9 måneder inden for 18 måneder, genoptages refusionen.

I henhold til LAB § 200 refunderer staten 65 % af kommunens udgifter til bl.a. fleksløntilskud efter LAB §§ 123 og 133 og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende efter LAB §§ 126 og 136, hvis visitationen er sket før den 1. juli 2014, og de pågældende ikke efterfølgende er blevet omfattet af KFL.

Staten refunderer 50 % af kommunens udgifter til løntilskud efter LAB kap. 12 for personer omfattet af målgruppen i LAB § 6 stk. 1 nr.11 jf. LAB § 199.

Praksis

P 44-17 Reglerne om fastholdelsesfleksjob på hidtidig arbejdsplads finder kun anvendelse, når det drejer sig om en person, som har været ansat på normale vilkår i udstøttet beskæftigelse på arbejdspladsen, og som følge af sygdom, nedslidning m.v. under ansættelsen får en nedsat arbejdsevne.

P 35-15 Et fastholdelsesfleksjob kan oprettes uden at personen har været ansat på arbejdspladsen i mindst 12 måneder efter overenskomstens sociale kapitler eller på særlige vilkår, hvis personen har været udsat for akut opstået skade eller sygdom. En person med Parkinsons sygdom var omfattet heraf, idet arbejdsevnen var væsentligt nedsat, at arbejdsgiver ikke kunne undgå forværring eller forbygge en sådan, samt at prognosen var dårlig.

P 25-14 Personer med en aktuel meget begrænset arbejdsevne skal visiteres til fleksjob og ikke førtidspension, hvis der er en mulighed for udvikling af personens arbejdsevne. I de to sager havde personen en arbejdsevne på 2 timer/uge og 40 min./uge, og begge skulle visiteres til fleksjob.

P 168-12 Der skal ikke ske en ny visitation til fleksjob, når en fleksjobberettiget person flytter fra en kommune til en anden. Hvis fleksjobbet i fraflytningskommunen opsiges på grund af flytning, er personen berettiget til ledighedsydelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt, herunder at personen ikke er blevet selvforskyldt ledig dvs., at der skal foreligge en gyldig grund. Ved vurderingen af om personen er selvforskyldt ledig, skal årsagen til flytningen indgå. Hvis beslutningen om flytning er en personlig beslutning efter eget valg, så er dette ikke en gyldig grund, og der vil være tale om selvforskyldt ledighed og dermed ikke ret til ledighedsydelse.

P 150-11 En person, som havde arbejdet 25-26 timer/uge i forbindelse med virksomhedspraktik og revalideringsforløb var ikke berettiget til fleksjob. Arbejdsevnen var varigt nedsat, men ikke i et sådant omfang, at personen var berettiget til fleksjob.

P 26-11 En person, som uden gyldig grund afviser at deltage i en rimelig afklaring af, om pågældende står til rådighed for fleksjob, har ikke ret til ledighedsydelse.

PA 17-05 En person har ret til ledighedsydelse under ferieophold i sit hjemland udenfor EU, idet personen ikke skal stå til rådighed under ferie. Pågældende skal meddele kommunen, at ferien afholdes.

Førtidspension

Førtidspension kan tilkendes personer, der er fyldt 40 år jf. LSP § 16 stk. 1. Personer under 40 år kan også tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret eller på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger jf. LSP § 16 stk. 2. Eksempler på sidstnævnte er bl.a. personer med udviklingshæmning, alvorlige hjerneskader eller personer, som befinder sig i terminalfasen.

Herudover er det en betingelse for tilkendelse af førtidspension, at personens arbejdsevne er varigt nedsat, og at nedsættelsen har et sådant omfang, at personen uanset støtte efter den sociale eller anden lovgivning, herunder ansættelse i fleksjob, ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde jf. LSP § 16 stk. 3.

Kommunen træffer afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension, når det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at personens arbejdsevne ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante foranstaltninger jf. LSP § 18 stk. 1. Det er en forudsætning herfor, at sagen forinden har været forelagt rehabiliteringsteamet jf. LSP § 18 stk. 2. Dette gælder dog ikke for sager, hvor kommunen vurderer, at det er helt åbenbart, at personens arbejdsevne ikke kan forbedres, og sundhedskoordinatoren har udtalt sig i sagen, eller personen er terminalt syg. Tilsvarende skal sager, hvor kommunen vurderer, at det er utvivlsomt, at personen ikke opfylder betingelserne for førtidspension, ikke forelægges rehabiliteringsteamet jf. LSP § 17 stk. 4.

Kommunen træffer afgørelse om tilkendelse eller afslag på førtidspension jf. LSP § 20 jf. § 19 om krav til grundlaget for afgørelsen.

Retten til fuld førtidspension er betinget af bopæl i Danmark i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til tidspunktet for tilkendelse af førtidspension jf.

LSP § 6. Hvis betingelsen for fuld førtidspension ikke er opfyldt, bliver pensionen fastsat efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til tilkendelsestidspunktet for pension. Disse regler omfatter dog ikke personer, som er tilkendt førtidspension, eller hvor der er påbegyndt en sag om førtidspension før den 1. juli 2018. Tilsvarende finder ændringerne ikke anvendelse ved tilkendelse af førtidspension til en person, som når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025.

Der er ligeledes med virkning fra den 1. juli 2018 sket en harmonisering af reglerne for opgørelse af bopælstid for flygtninge ved tilkendelse af førtidspension med reglerne for danskere og andre udlændinge. Dette indebærer, at flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8 ikke længere kan sidestille bopælstid i oprindelseslandet eller andre lande, hvori personen har haft ophold som flygtning med bopælstid i Danmark jf. ophævelsen af LSP § 9. Flygtninge vil dermed alene være berettigede til førtidspension på baggrund af bopælstid i Danmark. For flygtninge, som er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, og som den 1. juli 2018 er tilkendt eller har fået påbegyndt en sag om førtidspension, gælder den tidligere § 9 fortsat. Tilsvarende gælder § 9 også fortsat for flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, hvis personen er indrejst i DK inden den 1. september 2015, og når folkepensionsalderen inden den 1. januar 2021.

Flygtninge, som ikke har ret til fuld førtidspension, kan opnå hjælp efter AKL § 27a som supplement til brøkførtidspensionen. Hjælpen kan sammenlagt med den udregnede førtidspension pr. måned maksimalt udgøre det beløb, der ville kunne udbetales, hvis ansøgeren havde været berettiget til at modtage hjælp efter §§ 22-25 (selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp). Kommunen kan udmåle yderligere supplerende økonomisk hjælp, hvis man på baggrund af personens økonomiske forhold vurderer, at personen har behov for det. Den yderligere supplerende økonomiske hjælp kan sammenlagt med førtidspensionen pr. måned højst udgøre det beløb, der ville kunne udmåles, hvis ansøgeren havde været berettiget til fuld førtidspension. For personer, der ikke opfylder opholdskravet i AKL § 11, stk. 3, kan hjælpen sammenlagt med førtidspensionen pr. måned højst udgøre et beløb, der svarer til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse, jf. AKL § 22.

Refusion

I henhold til KFL § 3 stk. 1 nr. 11 er førtidspension omfattet af KFL og dermed af refusionsreglerne heri. Dette indebærer, at staten betaler 80 % i de første 4 uger og kommunen 20 %, at staten betaler 40 % i ugerne 5-26 og kommunen 60 %, at staten betaler 30 % i ugerne 27-52 og kommunen 70 %, og at staten betaler 20 % fra uge 53 og frem og kommunen 80 %.

Praksis

P 37-19 Førtidspension kan tilkendes personer, hvis arbejdsevne er varigt nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at blive selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob. Personer i alderen fra 18 til 39 år kan tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger. Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af, om der er udviklingsperspektiv i forhold til personens arbejdsevne, også i sager, hvor personen har en funktionel lidelse.

P 26-19 Personer i alderen fra 18 til 39 år kan tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante indsatser.

Udgangspunktet er, at personen skal gennemføre et ressourceforløb. Kommunen skal dog tilkende førtidspension, selvom der ikke er gennemført et ressourceforløb, hvis det er dokumenteret, eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan udvikles. Misbrug anses ikke nødvendigvis som sygdom. Misbrug kan dog være årsag til en fysisk eller psykisk tilstand, som kan betragtes som sygdom. Misbruget kan også være en hindring for behandlingen af en underliggende sygdom. Misbrug vil oftest påvirke funktionsniveauet og dermed arbejdsevnen og muligvis være arbejdshindrende. I forbindelse med vurdering af arbejdsevnen er det derfor nødvendigt at forholde sig til borgerens misbrug.

P 120-13 Som udgangspunkt kan førtidspension ikke frakendes, idet kommunen ved tilkendelse af pensionen har vurderet, at der er tale om en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne. Er førtidspensionen tilkendt før den 1. januar 2003, kan pensionen gøres hvilende, hvis pensionistens arbejdsindtægt vedvarende forventes at overstige det dobbelte af grundbeløbet. Efter praksis forudsættes pensionisten at have haft nævnte arbejdsindtægt i et år. Er førtidspensionen tilkendt efter den 1. januar 2003, skal kommunen frakende pensionen, hvis der er sket en væsentlig forbedring af pensionistens arbejdsevne, og denne vedvarende kan være selvforsørgende ved indtægtsgivende arbejde. Kommunen skal i denne forbindelse foretage en konkret helhedsvurdering af pensionistens arbejdsevne, herunder om arbejdsevnen har været forbedret i en længere periode, og pensionisten derfor er blevet i stand til at kunne varetage et ordinært job eller fleksjob.

Folkepension

Retten til fuld folkepension er betinget af bopæl i Danmark i mindst 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til tidspunktet for tilkendelse af folkepension jf. LSP § 5. Hvis betingelsen for fuld folkepension ikke er opfyldt, bliver pensionen fastsat efter forholdet mellem bopælstiden og 9/10 af optjeningsperioden fra det fyldte 15. år til pensionens tilkendelsestidspunkt. Reglerne omfatter dog ikke personer, som er tilkendt folkepension før den 1. juli 2018, ligesom ændringerne ikke finder anvendelse for personer, som når folkepensionsalderen inden den 1. juli 2025.

Siden den 1. september 2015 har flygtninge med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8 ikke kunne medregne bopælstid i oprindelseslandet eller andre lande, hvori personen har haft ophold som flygtning, i forbindelse med optjeningsreglerne for folkepension. Dette indebærer, at alene bopælstid i Danmark medregnes i forbindelse med optjening af ret til folkepension. Flygtninge, som ikke vil kunne modtage fuld folkepension, kan efter en konkret individuel vurdering modtage personligt tillæg efter LSP. Flygtninge, som ikke har ret til folkepension, kan i stedet modtage selvforsørgelse- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp, hvortil der er mulighed for at søge om økonomisk støtte efter reglerne om f.eks. enkeltydelser i AKL.

For flygtninge, som er indrejst i Danmark før den 1. september 2015 og når folkepensionsalderen før den 1. januar 2021, er der fastsat en overgangsordning, hvorefter opgørelsen af bopælstiden skal ske efter de tidligere gældende regler.

Refusion

Staten afholder udgifterne til folkepension jf. LSP § 52 stk. 1.

TEMA 2 - HJÆLP I SÆRLIGE TILFÆLDE

Det retlige grundlag for at yde hjælp i særlige tilfælde findes både i INL (lov om integration af udlændinge i Danmark) og AKL (lov om aktiv social politik). I denne sammenhæng fremgår det af INL § 34, at hjælp i særlige tilfælde efter Integrationslovens kap. 6 kan ydes i de første 5 år efter kommunen har overtaget ansvaret for den pågældende udlænding. I AKL er reguleringen af hjælp i særlige tilfælde fastsat i lovens kap. 10.

Udlændinge, der er omfattet af reglerne i kap. 6 i INL kan ikke modtage hjælp efter kap. 10 i AKL. Dette gælder dog ikke hjælp efter AKL § 81a vedrørende midlertidig huslejhjælp og AKL § 82a vedrørende tilskud til tandpleje.

Hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter

Der kan ydes hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, hvis personens egen afholdelse heraf i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og dennes families mulighed for at klare sig i fremtiden jf. INL § 35. Efter bestemmelsen skal udgifterne som hovedregel være uforudsete, medmindre afholdelsen af udgifterne efter en konkret vurdering er af afgørende betydning for den pågældende eller dennes families livsførelse.

Formuleringen af bestemmelsen i AKL § 81 er stort set identisk med bestemmelsen i INL § 35, når der bortses fra, at AKL § 81 forudsætter, at der har været tale om ændringer i personens forhold, der har vanskeliggjort pågældendes egen afholdelse af nævnte udgifter.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 2 afholder kommunen endeligt udgifterne til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter lovens § 35. Der ydes ingen refusion fra staten og der er således tale om en kommunalt finansieret udgift.

Praksis

P 56-15 I det sundhedsloven ikke udtømmende gør op med dækning af transportudgifter i forbindelse med indlæggelse og behandling, kan der ydes hjælp til den del af transportudgiften, som ikke dækkes af sundhedslovgivningen, efter AKL § 81, hvis personen opfylder betingelserne i denne bestemmelse. Hvis der er ydet støtte til sygebehandling efter AKL § 82, kan støtte til transportudgiften ydes efter samme bestemmelse.

P 27-15 I de tilfælde, hvor en flytning ikke er begrundet i bolig- eller erhvervsmæssige forhold, kan der ydes hjælp efter AKL § 81, hvis personen opfylder betingelserne i denne bestemmelse.

I 1-04 En gift kvinde med 5 hjemmeboende børn fik afslag på dækning af udgift på 50 kr. til medicin med henvisning til, at ægteparret havde økonomisk mulighed for selv at afholde udgiften. Ægteparret havde et rådighedsbeløb på ca. 6.400 kr. samt børnefamilieydelse på 4.250 kr. om måneden.

Hjælp til sygebehandling m.v.

Kommunen kan yde hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling m.v., hvis disse udgifter ikke dækkes efter anden lovgivning jf. INL § 36. Forudsætningen for støtte efter bestemmelsen er, at behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt begrundet, og at den pågældende eller dennes ægtefælle ikke har økonomiske midler til at afholde udgiften. Derudover kan der kun ydes hjælp til udgifter uden for det offentlige behandlingssystem, hvis der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og behandlingen i det enkelte tilfælde er lægeligt velbegrunderet.

Formuleringen af bestemmelsen i AKL § 82 er stort set identisk med bestemmelsen i INL § 36, når der ses bort fra, at AKL § 82 alene forudsætter, at personen ikke selv har økonomiske midler til at afholde udgiften.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 2 afholder kommunen endeligt udgifterne til hjælp til sygebehandling efter lovens § 36. Der ydes ingen refusion fra staten og der er således tale om en kommunalt finansieret udgift.

Praksis

P 68-17 Hvis kommunen yder økonomisk hjælp til en behandlingsudgift, som efter afholdelse vil udløse et tilskud fra en privat forsikring f.eks. Sygeforsikringen Danmark, vil hjælpen til den tilskudsberettigede del være tilbagebetalingspligt. Kommunen skal gøre tilbagebetalingskravet gældende senest ved hjælpens udbetaling.

P 31-16 Der kan ikke ydes hjælp til coachingsamtaler, idet en coach ikke er en autoriseret sundhedsperson, og der findes lignende behandlingsformer, som udføres af autoriserede sundhedspersoner f.eks. autoriserede psykologer. Videre fremgår det, at overvægt ikke anses for en sygdom, hvorfor behandling heraf ikke i sig selv kan anses for sygebehandling. Behandling af overvægt kan dog være sygebehandling, hvis behandlingen er et led i behandling af anden sygdom.

P 105-15 Personer, som får tilskud til tandpleje efter AKL § 82a, kan søge om hjælp til dækning af egenbetalingen efter § 82.

C 14-06 AKL § 82 er subsidier i forhold til servicelovens § 100 om nødvendige merudgifter til personer med varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

Hjælp til flytning

Kommunen kan yde hjælp til en flytning, som forbedrer bolig- eller erhvervsforhold, herunder hvis der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til personens eller dennes families økonomiske formåen til en bolig med en lavere boligudgift jf. INL § 39 stk. 1. Det er en forudsætning, at personen eller dennes ægtefælle ikke har økonomisk mulighed for at betale udgiften.

Hjælpen af fraflytningskommunen ydes efter INL § 39 stk. 2. Hvis personen flytter til en anden kommune, kan fraflytningskommunen kun yde hjælp, hvis tilflytningskommunen har godkendt at overtage ansvaret for selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet jf. INL § 39 stk. 3.

Hvis flytningen sker til udlandet, kan hjælp alene ydes, hvis personen er statsborger i eller har særlig tilknytning til det pågældende land eller er sikret varige arbejdsmuligheder i landet jf. INL § 39 stk. 4.

Formuleringen af bestemmelsen i AKL § 85 svarer i vidt omfang til bestemmelsen i INL § 39, når der ses bort fra, at der i AKL § 85 ikke findes regler om overtagelse af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet.

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 2 afholder kommunen endeligt udgifterne til hjælp i særlige tilfælde efter lovens kap. 6. Der ydes ingen refusion fra staten, og der er således tale om en kommunalt finansieret udgift.

I henhold til AKL § 106 stk. 1 pkt. 1 refunderer staten 50 % af kommunens udgifter til hjælp til flytning efter lovens § 85.

Praksis

O 125-96 Der kunne ikke gives afslag på hjælp til betaling af boligindskud alene med den begrundelse, at familien i forvejen havde en bolig, idet der skulle foretages en konkret vurdering af, hvorvidt familiens bolig under hensyn til antallet af familiemedlemmer, sammenholdt med boligens størrelse, måtte anses for en rimelig bolig. Familien, som bestod af to voksne og et barn på et år, beboede en etværelses lejlighed på 32 kvm. Familien var berettiget til hjælp til betaling af depositum til en lejlighed på 70 kvm., som familien havde fået tilbudt.

O 116-96 For at betingelsen om en erhvervsmæssig forbedring er opfyldt, skal der være udsigt til en umiddelbar eller snarlig beskæftigelse, der i hvert fald for en periode sætter personen i stand til at forsørge sig selv. Det forhold, at påbegyndelse af en uddannelse på længere sigt må antages at forbedre de erhvervsmæssige muligheder, er ikke tilstrækkeligt til at opnå hjælp til flytning.

O 16-95 En enlig iransk flygtning flytning fra et værelse i en kommune til en etværelses lejlighed i en anden kommune var en boligbærende forbedring, idet personen fik selvstændig bolig med bad og køkken. Pågældende var 33 år og havde psykiske problemer ved samvær med andre. Tilsvarende blev det for en flygtning på 36 år, der havde samværsret med to børn, anset for en boligbærende forbedring, at pågældende flyttede fra et værelse til en to værelses fremlejelejlighed i 2 år i en anden kommune sammen med sin broder. I begge sager havde personerne ret til flyttehjælp.

Midlertidig husleje hjælp

Kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede midlertidige huslejeudgifter til en person, der er udsættelsestruet på grund af huslejerestancer, hvis det på sigt kan forebygges, at personen udsættes af boligen jf. AKL § 81a stk. 1. Kommunen kan betinge hjælpen af, at personen indgår en administrationsaftale, medvirker til fastsættelse af en plan for flytning til en mere passende bolig eller deltager i gældsrådgivning eller lignende. Hjælpen skal særligt rettes mod børnefamilier og socialt udsatte borgere. Kommunen kan beslutte, at hjælpen betales direkte til udlejer. Hjælpen kan kun ydes, hvis personen ikke har økonomisk mulighed for at betale huslejeudgifterne jf. AKL § 81a stk. 3.

Midlertidig husleje hjælp kan ikke direkte anvendes til at kompensere for økonomiske sanktioner efter AKL eller anden lovgivning vedrørende forsørgelsesgrundlaget jf. AKL § 81a stk. 2.

Udgiften til midlertidig huslejhjælp efter AKL § 81a afholdes fuldt ud af kommunen jf. AKL § 99 stk. 2.

Praksis

P 112-13 Bestemmelsen i AKL § 81a skal først anvendes, når der ikke kan ydes økonomisk hjælp efter andre love eller andre bestemmelser i AKL, herunder AKL § 81.

Tilskud til tandpleje

Kommunen yder tilskud til tandpleje til personer, som modtager ydelser svarende til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp - dvs. til personer, som modtager de laveste forsørgelsesydelse jf. AKL § 82a stk. 1. Personer, som modtager særlig hjælp efter AKL § 27a, har ret til tilskuddet, hvis hjælpen inkl. førtidspension svarer til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller er på kontanthjælpsniveau. Personer, der modtager revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, har ret til tilskuddet, hvis de modtager en ydelse svarende til, hvad de ville være berettiget til i selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelses- eller kontanthjælp, og i øvrigt opfylder de økonomiske betingelser for at modtage disse ydelser.

Personer i aldersgruppen 18-24 år modtager 100 pct. tilskud til personens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr. jf. AKL § 82a stk. 2.

Personer i aldersgruppen 25-29 år, som modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og ikke modtager danskbonus, eller modtager uddannelseshjælp og ikke aktivitets- eller barselstillæg, modtager 100 pct. tilskud til personens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr. jf. AKL § 82a stk. 3.

Personer fra 25 år, som ikke er omfattet af stk. 3, modtager 65 pct. tilskud til personens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling 600 kr. jf. AKL § 82a stk. 4.

Kommunen skal forhåndsgodkende udgiften, hvis udgiften til et samlet behandlingsforløb overstiger 10.000 kr. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt begrundet jf. AKL § 82a stk. 6. Kommunens forhåndsgodkendelse gælder i 2 måneder fra kommunens afgørelse, selvom personen ikke længere er omfattet af persongruppen i bestemmelsens stk. 1.

Modtagere af tilskud efter AKL § 82a stk. 1-6 kan søge om hjælp til dækning af den resterende egenbetaling efter § 82. Ansøgningen om det skal være indgivet, før behandlingen udføres.

Refusion

I henhold til AKL § 106 stk. 1 pkt. 1 refunderer staten 50 % af kommunens udgifter til hjælp i særlige tilfælde efter lovens kap. 10.

Praksis

P 106-15 Kravet om at en behandling skal være nødvendig og helbredsmæssigt begrundet, vil som hovedregel være opfyldt, hvis behandlingsbehovet er dokumenteret i et behandlingsoverslag fra personens tandlæge. Det er ikke tilstrækkeligt til at fravige dette udgangspunkt, at kommunens tandlægekonsulent er uenig med personens tandlæge og vurderer, at en anden og billigere behandling kan dække personens behov. Hvis der er tvivl om personens behandlingsbehov, kan kommunen f.eks. Indhente en vurdering fra en anden tandlæge.

P 105-15 Hvis flere behandlinger tandlægefagligt set udgør et sammenhængende og integreret behandlingsforløb, er det tale om et samlet behandlingsforløb. Det er ikke afgørende, om behandlingerne udføres inden for en bestemt periode. Hvis udgiften udgør mere end 10.000 kr., skal udgiften forhåndsgodkendes af kommunen. Hvis behandlingen påbegyndes uden forhåndsgodkendelse, kan der ikke ydes tilskud efter AKL § 82a. Der kan i stedet bevilliges hjælp til tandbehandling efter AKL § 82, hvis betingelser herfor er opfyldt. Kommunen har vejledningspligt om, at behandling ikke må påbegyndes før forhåndsgodkendelse foreligger. Opfylder kommunen ikke denne vejledningsforpligtigelse, skal personen stilles som om, kommunen havde givet korrekt vejledning.

Egenbetaling for tolkebistand i sundhedsvæsenet

Regionen yder tolkebistand til personer, der har behov for tolk i forbindelse med behandling hos alment privatpraktiserende læge, privatpraktiserende speciallæge og ved behandling på sygehus jf. sundhedsloven (SUN) § 50 stk. 1.

Den 1. juli 2018 blev der indført egenbetaling for tolkebistand i sundhedsvæsenet. Regionen opkræver derfor et gebyr for tolkebistand fra personer, der har været bosat i Danmark i mere end 3 år, og som har behov for tolkebistand jf. SUN § 50 stk. 2 & BEK 855 af 23. juni 2018 § 2 stk. 1. Det er ikke en betingelse for behandling, at der stilles garanti for betaling af gebyret for tolkebistanden. Egenbetalingen er reguleret i LBK nr. 903 af 26. august 2019 § 50 og i BEK. 855.

Der er dog visse personer, der er undtaget betaling af gebyr jf. BEK 855 § 2 stk. 3-4:

- ➔ Patienter, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne midlertidigt eller varigt har mistet evnen til at tilegne sig henholdsvis oppebære og anvende tilegnede dansk kundskaber – regionen kan kræve dokumentation herfor i form af en lægeerklæring jf. BEK 855 § 2 stk. 5.
- ➔ Børn, der møder frem til behandling uden ledsagelse af forældre
- ➔ Forældre, der i forbindelse med behandling af et barn har behov for tolkebistand
- ➔ Personer fra det tyske mindretal i DK, der har behov for tolkebistand i forhold til det tyske sprog
- ➔ Personer med behov for tolkning af det grønlandske og færøske sprog.

Der opkræves gebyr for hver indlæggelse på sygehus, hvert ambulant besøg på sygehus og hver konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge, hvor der benyttes tolk, efter følgende takster:

- ➔ Video-/teletolkning ved ambulant besøg på sygehus, konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge: 191 kr.
- ➔ Fremmødetolkning ved ambulant besøg på sygehus, konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge: 334 kr.

- ➔ Video-/teletolkning ved indlæggelse på sygehus: 957 kr.
- ➔ Fremmødetolkning ved indlæggelse på sygehus: 1.675 kr.

I forhold til opkrævning af gebyr for ovennævnte tolkebistand skal den alment praktiserende læge, den praktiserende speciallæge og sygehuset indberette oplysninger herom til regionen, hvor patienten er behandlet jf. BEK 855 § 2 stk. 7, hvorefter betaling sker i henhold til BEK 855 kap. 3.

Det er den læge, som er ansvarlig for behandlingen af patienten, der skal sikre sig, at tolken har de nødvendige sproglige kvalifikationer, herunder behersker det danske sprog jf. BEK 855 § 3.

Børn under 18 år må ikke anvendes som tolke, med mindre det er nødvendigt i et akut og livstruende tilfælde jf. BEK 855 § 4 stk. 1. Det fremgår herudover, at børn over 15 år må anvendes som tolke, når det af den behandlingsansvarlige læge vurderes at være et let og uproblematisk tilfælde jf. BEK 855 § 4 stk. 2.

Hvis en person ønsker tolkebistand fra en anden tolk end den tolk, som regionen har anvist, opkræver regionen fuld egenbetaling for tolkebistanden jf. SUN § 50 stk. 3.

TEMA 3 - SÆRLIG STØTTE TIL BØRN, UNGE OG VOKSNE

Optjening af ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse

Optjening af ret til børnetilskud

Betingelserne for udbetaling af de forskellige børnetilskud er fastsat i LBK nr. 63 af 21. januar 2019 §§ 2-5. Herudover er det en betingelse for ret til ydelser efter loven, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligt overfor barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse i mindst 6 år i Danmark, Færøerne eller Grønland inden for de seneste 10 år forud for den periode, udbetalingen vedrører jf. lovens § 5a stk. 1.

Ovennævnte krav blev indført med lov nr. 1402 af 5. december 2017 og trådte i kraft den 1. januar 2018. Kravet gælder ikke i forhold til en allerede erhvervet ret til børnetilskud, som eksisterede inden den 1. januar 2018, så længe retten hertil bevares uden afbrydelse. I disse tilfælde finder de tidligere regler anvendelse. I nærværende afsnit er det alene de gældende regler fra den 1. januar 2018, som bliver belyst.

Hvis kravet om mindst 6 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark, Færøerne eller Grønland inden for de seneste 10 år ikke er opfyldt, bliver ydelserne udbetalt med en forholdsmæssig andel heraf jf. lovens § 5a stk. 2. Dette indebærer, at ydelserne bliver udbetalt efter følgende regler:

- 1) Efter 6 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 8,3 pct. Af ydelsen
- 2) Efter 12 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 16,7 pct. Af ydelsen
- 3) Efter 18 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 25 pct. Af ydelsen
- 4) Efter 24 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 33,3 pct. Af ydelsen
- 5) Efter 30 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 41,7 pct. Af ydelsen
- 6) Efter 36 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 50,0 pct. Af ydelsen
- 7) Efter 42 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 58,3 pct. Af ydelsen
- 8) Efter 48 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 66,7 pct. Af ydelsen
- 9) Efter 54 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 75,0 pct. Af ydelsen
- 10) Efter 60 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 83,3 pct. Af ydelsen

- 11) Efter 66 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 91,7 pct. Af ydelsen

Reglerne om optjening af ret til børnetilskud finder ikke anvendelse for udlændinge, der har fået opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9b før den 1. september 2015. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse jf. lov nr. 999 af 30. august 2015.

Optjening af ret til børne- og ungedydelse

Betingelserne for udbetaling af børne- og ungedydelse er fastsat i lov om en børne- og ungedydelse LBK nr. 609 af 3. juni 2016, hvoraf det fremgår, at udbetaling af den fulde ydelse forudsætter, at mindst en af de personer, der har forsørgelsespligten over for barnet, har haft bopæl eller beskæftigelse i Danmark, Færøerne eller Grønland i mindst 6 år inden for de seneste 10 år forud for den periode, som udbetalingen vedrører jf. § 2 stk. 1 pkt. 7.

De ovennævnte krav blev indført med lov nr. 1402 af 5. december 2017 og trådte i kraft den 1. januar 2018. Kravet gælder ikke i forhold til en allerede erhvervet ret til børne- og ungedydelsen, som eksisterede inden den 1. januar 2018, så længe retten hertil bevares uden afbrydelse. I disse tilfælde finder de tidligere regler for optjening anvendelse. I nærværende afsnit er det alene de gældende regler fra den 1. januar 2018, som bliver belyst.

Hvis kravet om mindst 6 års bopæl eller beskæftigelse i Danmark, Færøerne eller Grønland inden for de seneste 10 år ikke er opfyldt, bliver børne- og ungedydelsen udbetalt med en forholdsmæssig andel heraf jf. lovens § 2 stk. 2. Dette indebærer, at ydelsen bliver udbetalt efter følgende regler:

- 1) Efter 6 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 8,3 pct. Af ydelsen
- 2) Efter 12 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 16,7 pct. Af ydelsen
- 3) Efter 18 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 25 pct. Af ydelsen
- 4) Efter 24 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 33,3 pct. Af ydelsen
- 5) Efter 30 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 41,7 pct. Af ydelsen
- 6) Efter 36 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 50,0 pct. Af ydelsen
- 7) Efter 42 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 58,3 pct. Af ydelsen
- 8) Efter 48 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 66,7 pct. Af ydelsen
- 9) Efter 54 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 75,0 pct. Af ydelsen

- 10) Efter 60 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 83,3 pct. Af ydelsen
- 11) Efter 66 måneders bopæl eller beskæftigelse her i riget inden for de seneste 10 år udbetales 91,7 pct. Af ydelsen

Reglerne om optjening af ret til fuld børne- og ungeydelse finder ikke anvendelse for udlændinge, der har fået opholdstilladelse i DK efter udlændingelovens §§ 7, 8 eller 9b før den 1. september 2015. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse jf. lov nr. 999 af 30. august 2015.

Retten til børne- og ungeydelse er desuden betinget af, at kommunen ikke har truffet afgørelse om en standsning af børne- og ungeydelsen i en periode på grund af forskellige situationer jf. LBK nr. 609 af 3. juni 2016 § 2. Det kan være tilfældet, hvis: 1) pligten til at deltage i et læringstilbud om sprogstimulering for 1-årige ikke er overholdt jf. § 2 stk. 1 nr. 9, 2) pligten til sprogvurdering eller sprogstimulering af 2-3-årige ikke er overholdt jf. § 2 stk. 1 nr. 8, 3) pligten til uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet for 15-17-årige ikke er overholdt jf. § 2 stk. 1 nr. 6, 4) forældreplægget ikke er overholdt jf. § 2 stk. 1 nr. 5 eller 5) ulovligt fravær fra undervisning i skolen på 15 pct. eller derover i en periode jf. § 2 stk. 1 nr. 10. Disse regler fremgår af forskellige love og gennemgås ikke yderligere i denne håndbog.

Midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere

Pr. 1. januar 2020 trådte en ny lov om indførelse af et nyt midlertidigt børnetilskud til visse forsørgere (MBT) i kraft (lov nr. 1550 af 27/12/2019). Med loven indføres en ret til et midlertidigt børnetilskud til forsørgere med børn i alderen 0-15 år, der er berørt af kontanthjælpsloftet og/eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse.

Kort fortalt gives tilskuddet til børnefamilier med børn under 15 år, hvor en eller begge forældre er berørt af kontanthjælpsloftet og/eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse. Det betyder, at modtagere af kontanthjælp eller uddannelseshjælp skal have været berørt af kontanthjælpsloftet og dermed nedsat i deres boligstøtte og/eller særlige støtte efter AKL § 34 i den pågældende måned for at være berettiget til midlertidigt børnetilskud.

Betingelserne for at få udbetalt midlertidigt børnetilskud skal være opfyldt den første dag i måneden, hvor tilskuddet udbetales. Forældrene skal have samme folkeregisteradresse som barnet. Man skal ikke selv søge om at få midlertidigt børnetilskud, da tilskuddet automatisk bliver udbetalt til dem, der har ret til at få det. Der er ikke ét fast beløb for, hvad man kan få i midlertidigt børnetilskud, da beløbet vil afhænge af den pågældendes individuelle situation og den sats, som tilskuddet beregnes ud fra. Udbetaling Danmark foretager udregningen og udbetalingen af de midlertidige børnetilskud jf. MBT § 7. Udbetaling Danmark vil hver måned automatisk tage stilling til, hvilke forsørgere der opfylder betingelserne for at modtage dette nye midlertidigt børnetilskud.

Tilskuddet ydes med tre forskellige satser:

- ➔ Enlige personer, der forsørger eget barn 0-15 år i hjemmet og modtager uddannelseshjælp med aktivitetstillæg, uddannelseshjælp med barselstillæg, uddannelseshjælp med satsen for gravide kvinder, der har passeret 12. svangerskabsuge, uddannelseshjælp med satsen for personer, der har en dokumenteret psykisk lidelse som nævnt i AKL eller kontanthjælp jf. MBT § 1. Den enkelte skal være berørt af kontanthjælpsloftet og skal således have fået nedsat en eller begge af disse ydelser: boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte og særlig støtte efter AKL § 34. Det midlertidige børnetilskud efter denne bestemmelse udgør 607 kr. pr. barn pr. måned.
- ➔ Gift eller samlevende personer, der forsørger eget barn under 0-15 år i hjemmet og modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp. Parret får beregnet deres hjælp, så de begge mindst modtager det beløb, de hver ville have modtaget i selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse og evt. danskbonus jf. MBT § 2. Reglen gælder desuden for personer, der ikke er omfattet af MBT § 1 eller § 3, som forsørger eget barn under 0-15 år i hjemmet, som modtager uddannelseshjælp som uddannelsesparat. Personer omfattet af den sidste målgruppe skal være berørt af kontanthjælpsloftet og skal således have fået nedsat en eller begge af disse ydelser: boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte og særlig støtte efter AKL § 34. Midlertidigt børnetilskud efter denne bestemmelse udgør 708 kr. pr. barn pr. måned.
- ➔ Gifte eller samlevende personer, der forsørger eget barn 0-15 år i hjemmet og modtager uddannelseshjælp med aktivitetstillæg, uddannelseshjælp med barselstillæg, uddannelseshjælp med satsen for gravide kvinder, der har passeret 12. svangerskabsuge, uddannelseshjælp med satsen for personer, der har en dokumenteret psykisk lidelse som nævnt i AKL eller kontanthjælp jf. MBT § 3. Den enkelte skal være berørt af kontanthjælpsloftet og skal således have fået nedsat en eller begge af disse ydelser: boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte og særlig støtte efter AKL § 34. Midlertidigt børnetilskud efter denne bestemmelse udgør 556 kr. pr. barn pr. måned.

Der udbetales derudover ét supplerende tillæg til enlige forsørgere, der er omfattet af MBT §§ 1-2, uanset antallet af børn. Dette supplerende tillæg udgør 657 kr. pr. måned uanset antallet af børn jf. MBT § 4.

I loven er der fastsat et maksimalt beløb for det midlertidige børnetilskud og tillæg til enlige forsørgere efter MBT §§1-4, så det sammenlagt ikke kan overstige det beløb, boligstøtten eller særlig støtte efter AKL § 34, som den enkelte person er nedsat efter reglerne om kontanthjælpsloftet jf. MBT § 6, stk.1.

Til modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse kan der dog ud over beløbet efter stk. 1 udbetales midlertidigt børnetilskud og eventuelt tillæg til enlige forsørgere op til et grænsebeløb på:

- 1) 1.913 kr. månedligt for en enlig, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter AKL § 22, stk. 2, nr. 1.

2) 4.208 kr. månedligt for gifte og samlevende, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse efter AKL § 22, stk. 2, nr. 2.

Loven har virkning fra den 1. august 2019 og til den 30. juni 2021.

Rådgivning af børn, unge og voksne

SEL (lov om social service) indeholder bestemmelser om gratis rådgivning i SEL §§ 10-12b.

Den almindelige rådgivningsbestemmelse er fastsat i SEL § 10, hvorefter kommunen har pligt til at sørge for, at enhver har mulighed for at få rådgivning med henblik på forebyggelse af sociale problemer og afhjælpning af øjeblikkelige vanskeligheder. På længere sigt er formålet at sætte personen i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Rådgivningen skal kunne gives som et åbent og anonymt tilbud. Der skal tilbydes rådgivning om valg af hjælpemidler og forbrugsgoder samt instruktion i brugen heraf.

Den almindelige rådgivningsbestemmelse suppleres af SEL § 11, hvorefter kommunen har pligt til at yde familieorienteret rådgivning til børn, unge og deres forældre med henblik på at afhjælpe vanskeligheder i familien. Rådgivningen skal tilbydes som et åbent og anonymt tilbud og omfatte opsøgende arbejde, herunder f.eks. i forhold til børn og unge, som er involveret i kriminalitet, misbrug eller i øvrigt er udsat for omsorgssvigt. Vordende forældre er omfattet. Rådgivningen skal sikre en sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for støtte.

Endelig har kommunen pligt til at yde rådgivning til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer jf. SEL § 12. Rådgivningen omfatter opsøgende arbejde, herunder f.eks. i forhold til voksne med sindslidelser og misbrug.

Rådgivningsbestemmelserne i SEL §§ 12a-12b er for personer over 18 år, som er udsat for æresrelaterede konflikter eller i risiko for radikaliserings eller ønsker hjælp til at forlade et ekstremistisk miljø.

Forebyggende indsatser

Kommunen skal tilbyde en forebyggende indsats, når det vurderes, at denne kan imødekomme behovet hos barnet eller den unge jf. SEL § 11 stk. 3. De forebyggende indsatser forudsætter i modsætning til foranstaltninger efter SEL § 52 ikke, at der er gennemført en børnefaglig undersøgelse efter SEL § 50, eller at der udarbejdes en handleplan efter SEL § 140. Tilsvarende bliver der ikke truffet en formel afgørelse om den forebyggende indsats, hvorfor der ikke er adgang til at klage over støtten.

De forebyggende indsatser er

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser
- 2) Netværks- og samtalegrupper

- 3) Rådgivning om familieplanlægning
- 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge vanskeligheder hos barn, ung eller familie

Konsulentbistand efter nr. 1 forudsætter et behov, der rækker ud over den rådgivning, som i øvrigt ydes efter SEL § 11, men samtidig ikke er så omfattende, at behovet fordrer en egentlig foranstaltning efter SEL § 52. Konsulentbistand kan dermed målrettes konkrete afgrænsede problemer som f.eks. samlivsproblemer, opdragelsesproblemer, sociale eller psykiske problemer eller kriminalitet, og konsulentbistanden kan være længerevarende. Konsulentbistand efter nr. 1 skaber en snitflade til foranstaltninger efter SEL § 52. Hvorvidt SEL § 11 stk. 3 nr. 1 eller SEL § 52 skal anvendes afhænger af en konkret vurdering af sagens kompleksitet og indsatsbehovet.

Et barn eller en ung kan tilbydes deltagelse i netværks- eller samtalegrupper, som kan være oprettet og drevet af kommunen selv, i fællesskab med flere kommuner eller af private humanitære organisationer, som er specialiserede inden for det pågældende område efter nr. 2.

Rådgivning om familieplanlægning efter nr. 3 skal ydes, når det er af væsentlig betydning for et barn eller en unges særlige behov for støtte. Dette kan f.eks. være aktuelt i forhold til forældre, hvis børn er anbragt uden for hjemmet. Formålet er at forebygge risikoen for, at en familie får flere børn, hvis sundhed og udvikling vil være i risiko for alvorlig skade, og som derfor kan komme i fare for at blive anbragt udenfor hjemmet. Generel rådgivning om prævention kan være omfattet.

Kommunen kan tilbyde andre indsatser, herunder f.eks. rådgivning om deltagelse i fritidsaktiviteter efter nr. 4. Kommunen har dermed vide rammer i forhold til iværksættelse af den forebyggende indsats, som skal være sagligt begrundet.

Som led i det forebyggende arbejde kan kommunen tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte jf. SEL § 11 stk. 6. Støtten kan f.eks. vedrøre udstyr og kontingent. I denne forbindelse kan kommunen fastsætte kriterier for tildeling af støtten, herunder f.eks. kriterier om økonomiske forhold eller en målrettet indsats i særlige boligområder. Kommunens afgørelse om støtte kan ikke påklages.

Herudover skal kommunen tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier jf. SEL § 11 stk. 7. Rådgivningen rækker udover den familieorienterede rådgivning, som ydes efter SEL § 11 stk. 1-2, men er ikke af en sådan karakter, at der skal iværksettes særlig støtte efter lovens kap. 11. Forpligtigelsen til at tilbyde undersøgelse og behandling omfatter f.eks. psykologsamtaler og fysio- eller ergoterapeutisk behandling. Formålet er at afhjælpe eksisterende problemer, herunder evt. af forbigående karakter, samt at forebygge at problemer udvikler sig til at blive mere alvorlige.

Endelig skal kommunen etablere en særlig familievejlederordning for familier med børn under 18 år med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. SEL § 11 stk. 8. Formålet med ordningen er, at familier i den indledende fase efter

funktionsnedsættelsen er konstateret, får et tilbud om indgående rådgivning og vejledning for at styrke familien og barnets videre udvikling og trivsel i lyset af familiens ændrede livssituation som følge af barnets funktionsnedsættelse. Hensigten er at øge familiens kendskab til de offentlige støttemuligheder, hvorfor ordningen kan betragtes som en form for brobygning mellem familien og det offentlige i den indledende fase. Vejledningen skal tilbydes inden 3 måneder efter, kommunen har fået kendskab til, at funktionsnedsættelsen er konstateret.

Økonomisk støtte til forebyggende indsatser

Kommunen kan yde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehavere, når kommunen vurderer, at støtten kan imødekomme barnets eller den unges behov for særlig støtte jf. SEL § 11 stk. 4. Kommunen kan yde økonomisk støtte til:

- ➔ Udgifter i forbindelse med konsulentbistand
- ➔ Udgifter i forbindelse med prævention

Den økonomiske støtte er betinget af, at forældremyndighedsindehavere ikke selv har tilstrækkelige midler jf. SEL § 11 stk. 5. Vurderingen heraf vil være, om udgiften vil bringe et i øvrigt rimeligt budget ud af balance.

Refusion

Kommunen afholder udgifterne til rådgivning efter SEL § 173. I forhold til udlændinge, som har opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, som er nævnt i SEL § 181 stk. 1, refunderer staten kommunens udgifter fuldt ud i de første tre år efter datoen for opholdstilladelsen til hjælp efter de bestemmelser, som er nævnt i SEL § 181 stk. 2, herunder bl.a. udgifter til rådgivning og forebyggende indsatser efter SEL § 11 stk. 3.

Praksis

AFG. 77-17: Kommunen havde tilsidesat sin vejledningsforpligtelse, da kommunen ikke havde vejledt en mor om muligheden for at vælge mellem dækning af tabt arbejdsfortjeneste og revalideringsydelse. Kommunen kunne derfor ikke give afslag på hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste med henvisning til, at hun modtog revalideringsydelse.

Særlig støtte til børn, unge og deres familier

Området for særlig støtte til børn, unge og deres familier er undergivet en detaljeret regulering i SEL. I denne sammenhæng sættes der alene fokus på nogle af de centrale dele i dette afsnit, herunder formål, børnefaglig undersøgelse og foranstaltninger samt økonomisk støtte i forbindelse hermed nedenfor. Herudover behandles tilbud til unge fra 18 til 22 år (efterværn). De to afsnit afsluttes med en kort beskrivelse af refusionsreglerne og nogle af de centrale principafgørelser.

Formål, børnefaglig undersøgelse, foranstaltninger og økonomisk støtte

Formålet med at yde støtte til børn og unge, der har et særligt behov herfor, er at sikre at disse børn og unge kan opnå samme muligheder for personlig udvikling, sundhed og et

selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende jf. SEL § 46 stk. 1. Støtten skal sikre barnets bedste og have til formål:

- ➔ At sikre kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk
- ➔ At sikre barnets eller den unges muligheder for personlig udvikling og opbygning af kompetencer til at indgå i sociale relationer og netværk
- ➔ At understøtte barnets eller den unges skolegang og mulighed for at gennemføre en uddannelse
- ➔ At fremme barnets eller den unges sundhed og trivsel
- ➔ At forberede barnet eller den unge til et selvstændigt voksenliv

Støtten skal være tidlig og helhedsorienteret, så problemer så vidt muligt forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø jf. SEL § 46 stk. 2. Støtten skal tilrettelægges på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold. Herudover skal støtten bygge på barnets eller den unges ressourcer, og barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed jf. SEL § 46 stk. 3. Vanskelighederne skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken, og hvis dette ikke er muligt, skal foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehavere og barnet eller den unge.

Forud for iværksættelse af særlig støtte skal der gennemføres en børnefaglig undersøgelse efter SEL § 50 stk. 1 og 2. Undersøgelsen gennemføres så vidt muligt i samarbejde med forældremyndighedsindehavere og den unge, som er fyldt 15 år, og undersøgelsen skal være så skånsom, som forholdene tillader, og må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger. Undersøgelsen omfatter efter SEL § 50 stk. 2 barnets eller den unges:

- ➔ Udvikling og adfærd
- ➔ Familieforhold
- ➔ Skoleforhold
- ➔ Sundhedsforhold
- ➔ Fritidsforhold og venskaber
- ➔ Andre relevante forhold

I undersøgelsen skal der indgå en samtale med barnet eller den unge, medmindre modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod dette jf. SEL § 50 stk. 3. I disse tilfælde skal barnets eller den unges synspunkter søges tilvejebragt på anden vis. Samtalen kan finde sted uden forældremyndighedshavers samtykke og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnet eller den unge tilsiger dette.

Undersøgelsen skal afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket, og for unge fra 15 år skal undersøgelsen afdække de særlige forhold for denne aldersgruppe jf. SEL § 50 stk. 4. Endelig skal undersøgelsen resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger og hvilke jf. SEL § 50 stk. 6.

Der kan iværksættes foranstaltninger efter gennemførelse af den børnefaglige undersøgelse, evt. sideløbende med undersøgelsen, når det er af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en unges særlige behov for støtte jf. SEL § 52 stk. 1 og 2. Foranstaltningmulighederne efter SEL § 52 stk. 3 er:

- 1) Ophold i dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted el.lign.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. SEL § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en almen plejefamilie, i en forstærket plejefamilie, i en specialiseret plejefamilie, på et opholdssted eller på en døgninstitution, jf. SEL § 66, stk. 1, nr. 1-3 & nr. 6-7, eller i et botilbud, jf. SEL § 107.
- 5) Aflastningsordning, jf. SEL § 55, i en almen plejefamilie, i en forstærket plejefamilie, i en specialiseret plejefamilie eller i en netværksplejefamilie, på et opholdssted eller på en døgninstitution, jf. SEL § 66, stk. 1, nr. 1-4 & nr. 6-7.
- 6) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge eller for hele familien.
- 7) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.
- 8) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 9) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Som udgangspunkt kræver iværksættelse af foranstaltninger efter SEL § 52 stk. 3 samtykke fra forældremyndighedsindehaver jf. bestemmelsens stk. 1. Foranstaltninger i henhold til nr. 1, 3 og nr. 6 kan dog iværksættes uden samtykke fra forældremyndighedsindehaver, hvis det er af væsentlig betydning for barnets eller den unges særlige behov for støtte, og formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke jf. SEL § 56. Anbringelse udenfor hjemmet efter nr. 7 kræver også samtykke fra en ung på 15 år jf. SEL § 52 stk. 1.

Kommunen har mulighed for at yde økonomisk støtte til en forældremyndighedsindehaver, når det er af væsentlig betydning for barnet eller den unges særlige behov for støtte jf. SEL § 52a stk. 1, og forældremyndighedsindehaver ikke selv har tilstrækkelige midler hertil jf. SEL § 52a stk. 3. Økonomisk støtte kan efter SEL § 52a stk. 2 ydes til:

- ➔ Udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter SEL § 52 stk. 3, eller forbedringsforløb efter §§ 13 og 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Det er en forudsætning, at støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter et af regelsættene.
- ➔ Udgifter, der bevirker, at en anbringelse udenfor hjemmet kan undgås, eller at en hjemgivelse kan fremskyndes

- ➔ Udgifter, der kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og barn under barnets anbringelse uden for hjemmet

Refusion

Kommunen afholder udgifterne efter SEL jf. § 173 – dog er der statsrefusion i særligt dyre enkeltsager efter §§ 176-176a.

I forhold til udlænge, som har opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, som er nævnt i SEL § 181 stk. 1, refunderer staten kommunens udgifter fuldt ud i de første tre år efter datoen for opholdstilladelsen til hjælp efter de bestemmelser, som er nævnt i § 181 stk. 2, herunder bl.a. udgifter til foranstaltninger efter SEL § 52 stk. 3 nr. 1-6, nr. 8-9 og § 52a.

Praksis

P 49-19 Hvis anbringelsesstedet for et barn eller en ung skal ændres, skal det afklares, om forældremyndighedsindehaveren vil give samtykke til dette. En anbragt ung over 12 år skal også give samtykke. Hvis der ikke gives samtykke, skal sagen som udgangspunkt forelægges for børn- og ungeudvalget, der skal tage stilling til kommunens indstilling om ændring af anbringelsessted.

P 84-17 Der kan ikke gives økonomisk støtte efter SEL § 52a til gennemførelse af en familiesammenføring, der er bevilliget efter anden lovgivning. Der kunne således ikke ydes økonomiske støtte til transportudgifterne til en familie med henblik på familiesammenføring med et barn, som opholdt sig i DK som uledsaget flygtningebarn.

P 34-17 Hvis en forælder modsætter sig gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse, kan kommunen træffe afgørelse om adgang til hjemmet uden forældrenes samtykke mod behørig legitimation og uden retskendelse. Forudsætningen herfor er, at kommunen vurderer, at adgangen til hjemmet er nødvendig for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på et barns eller en ungs sundhed eller udvikling, og hvis forældrene har modarbejdet, at en vurdering af barnets eller den unges støttebehov kan gennemføres med andre mere lempelige foranstaltninger. Politiet bistår kommunen.

P 93-13 En afgørelse om rent praktiske spørgsmål i et anbragt barns dagligdag, f.eks. hvad barnet må spise, er faktisk forvaltningsvirksomhed, og kan som udgangspunkt ikke efterprøves af ankeinstanserne. Der kan dog ske efterprøvelse, hvis der er tale om spørgsmål af væsentlig personlig betydning for forældremyndighedsindehaver. En afgørelse om, at to muslimske piger på 1 og 6 år, der var anbragt udenfor hjemmet uden samtykke, godt måtte få serveret svinekød hos plejefamilien, var af religiøse årsager af så væsentlig personlig betydning for indehaveren af forældremyndigheden, at afgørelsen var ugyldig. Selvom pigerne er anbragt udenfor hjemmet, bevarer forældremyndighedshaveren retten til at bestemme over en række meget personlige forhold, herunder religiøse forhold.

P 44-11 Et fast ophold uden for hjemmet fra torsdag efter skole til mandag morgen hver uge er af et sådant omfang, at det skal bevilliges efter reglerne om anbringelse uden for hjemmet i SEL § 52 stk. 1 nr. 7. Opholdet kan ikke etableres som aflastning efter SEL § 52 stk. 1 nr. 5.

C 21-07 En afgørelse om foranstaltninger efter SEL § 52 kræver samtykke fra begge forældre, hvis de begge har del i forældremyndigheden.

Tilbud til unge fra 18 til 22 år (efterværn)

Kommunen kan give tilbud til unge fra 18 til 22 år dvs. efterværn efter SEL § 76 og opretholdt anbringelse i plejefamilie efter SEL § 76a. I denne forbindelse skal der udarbejdes en handleplan i henhold til SEL § 140. Heri skal der bl.a. opstilles konkrete

mål for den unges overgang til voksenlivet, herunder beskæftigelse og uddannelse jf. SEL § 140 stk. 3. I denne sammenhæng fremgår det videre af SEL § 68 stk. 12, at kommunen senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18 år, skal træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for efterværn efter SEL § 76 eller opretholdt anbringelse efter SEL § 76a og hvilke foranstaltninger der i givet fald skal iværksættes.

Kommunen kan etablere efterværn efter SEL § 76, hvis formålet hermed er af væsentlig betydning for den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed jf. SEL § 76 stk. 1. Hjælpen skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse, herunder understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse og øvrige relevante forhold, herunder f.eks. anskaffelse af selvstændig bolig.

Der skal være udsigt til en positiv udvikling for den unge i efterværnsperioden, men det er ikke et krav, at den unge bliver fuldt ud selvhjulpnen på baggrund af efterværnet, hvorfor en ung godt kan have brug for hjælp efter voksenbestemmelserne i loven efter afslutningen af efterværnet.

Efterværnsmulighederne efter SEL § 76 er følgende:

- ➔ En fast kontaktperson kan opretholdes efter det fyldte 18. år jf. stk. 2.
- ➔ For unge der er eller var anbragt uden for hjemmet umiddelbart inden det fyldte 18 år kan:
 - Et døgnophold på et anbringelsessted opretholdes jf. stk. 3 nr. 1.
 - En fast kontaktperson udpeges for den unge jf. stk. 3 nr. 2.
 - Der etableres en udslusningsordning i det hidtidige anbringelsessted jf. stk. 3 nr. 3.
 - Der tildeles andre former for støtte, der kan bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse for den unge jf. stk. 3 nr. 4, herunder f.eks. psykologtimer (fleksibelt efterværn)
- ➔ Unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet uden samtykke umiddelbart før det fyldte 18 år, skal tilbydes en kontaktperson frem til det 23. år, medmindre den unge tilbydes opretholdelse af et døgnophold efter § 76 stk. 3 nr. 1 jf. § 76 stk. 5.
- ➔ Unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet på eget værelse, kollegium eller kollegielignende opholdssteder umiddelbart inden det fyldte 18 år, skal tilbydes en kontaktperson frem til det 19 år, medmindre den unge tilbydes opretholdelse af et døgnophold efter § 76 stk. 3 nr. 1 jf. § 76 stk. 6.

Hvis en ung har afvist støtte og efterfølgende fortryder dette, og behovet fortsat er til stede, eller den unges situation har ændret sig med behov for støtte til følge, eller støtte er ophørt og behov herfor igen er opstået, kan kommunen tildele eller genetablere støtte efter SEL § 76 stk. 2-3 jf. SEL § 76 stk. 4.

Efterværnstilbud efter SEL § 76 stk. 2-6 skal ophøre, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til den unges behov for støtte, eller når den unge fylder 23 år jf. SEL § 76 stk. 7.

I det omfang, det er muligt, skal kommunen sørge for, at en ung, der har været anbragt udenfor hjemmet, umiddelbart inden det fyldte 18 år får mulighed for at vende tilbage til

det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter SEL § 76 stk. 3 eller SEL § 76a jf. SEL § 76 stk. 8.

Kommunen kan tilbyde opretholdt anbringelse i plejefamilie efter SEL § 76a til unge med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når det er af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge eller dennes værge er indforstået hermed jf. SEL § 76a stk. 1. Hjælpen skal bidrage til en god overgang til voksenlivet, herunder med fokus på omsorg og forberedelse til den unges næste boform.

Omfattet af ovenstående er unge, der umiddelbart inden det fyldte 18 år, er anbragt uden for hjemmet i en plejefamilie jf. SEL § 76a stk. 2. Kommunen kan træffe afgørelse om opretholdelse af anbringelsen i plejefamilien. Hvis plejefamilien ikke længere vurderes egnet som plejefamilie for den unge, kan kommunen tilbyde den unge anbringelse i en anden plejefamilie, som den unge har en nær relation til og er tryk ved. Hvis det vurderes, at den unge ikke kan drage nytte af en fortsat anbringelse i plejefamilie, men i stedet skal visiteres til en anden boform, er den unge ikke omfattet af bestemmelsen og skal derfor gives et andet botilbud.

Opretholdelse af anbringelsen skal ophøre, når den ikke længere opfylder sit formål under hensyn til den unges behov for støtte, eller når den unge fylder 23 år jf. SEL § 76a stk. 3.

Refusion

Kommunen afholder udgifterne efter SEL jf. § 173 – dog er der statsrefusion i særligt dyre enkeltsager efter SEL §§ 176-176a.

I forhold til udlænge, som har opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, som er nævnt i SEL § 181 stk. 1, refunderer staten kommunens udgifter fuldt ud i de første tre år efter datoen for opholdstilladelsen til hjælp efter de bestemmelser, som er nævnt i SEL § 181 stk. 2, herunder bl.a. udgifter til efterværn efter SEL § 76 stk. 2 og stk. 3 nr. 2.

Udgifter til opretholdt anbringelse efter SEL § 76a er ikke omfattet heraf, men derimod af de almindelige refusionsregler i SEL §§ 176-176a.

Praksis

P 92-15 Kommunen kan ikke stille krav om, at en plejefamilie i forbindelse med en opretholdt anbringelse efter SEL § 76a skal medvirke til, at den unge udvikler sig henimod en selvstændig voksertilværelse, idet formålet med en opretholdt anbringelse efter § 76a er et andet formål end formålet med efterværn efter § 76.

P 10-15 En ung, som er for dårligt fungerende til efterværn efter SEL § 76, har ret til opretholdt anbringelse i sin plejefamilie efter SEL § 76a, selvom kommunen har vurderet, at den unge har gennemgået en vis udvikling og i begrænset omfang har kunne forbedre sine færdigheder, idet den unge er omfattet af personkredsen efter SEL § 76a.

P 95-13 Efterværn efter SEL § 76 forudsætter, at der er udsigt til en positiv udvikling i forhold til den unges livssituation og evne til at føre en selvstændig tilværelse, herunder uddannelse og beskæftigelse samt andre forhold som f.eks. en stabil og selvstændig boligsituation, økonomihåndtering, husholdning m.v. For den konkrete unge var der ikke udsigt til en sådan positiv udvikling i forhold til en selvstændig voksertilværelse, idet pågældende ville have brug for omfattende støtte efter voksenreglerne i SEL (den unge ville i dag være omfattet af SEL § 76a, som blev vedtaget efter afgørelsen).

P 43-11 Efterværn kan ikke tidsbegrænses udover, hvad der følger af loven, herunder døgnophold i et anbringelsessted, som skal ophøre, når tilbuddet ikke længere opfylder deres formål under hensyn til den unges behov, eller den unge fylder 23 år.

Særlig støtte til voksne

Bestemmelserne om særlig støtte til voksne efter SEL indeholder bl.a. regler om:

- Almene tilbud i kap. 14
- Formålsbestemmelser i kap. 15
- Tidlig forebyggende indsats i kap. 15a
- Personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. i kap. 16
- Dækning af nødvendige merudgifter i kap. 17
- Behandling i kap. 18
- Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud i kap. 19
- Botilbud i kap. 20
- Hjælpe midler, boligindretning og befordring i kap. 21
- Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom i kap. 22
- Pasning af døende i kap. 23

Denne håndbog medtager for nuværende alene nogle få af bestemmelserne i SEL kap. 16, herunder grundlaget for personlig og praktisk hjælp efter SEL § 83 m.v., ledsagelse i SEL § 97 og støtte- og kontaktpersonsordningen efter SEL § 99.

Personlig og praktisk hjælp

Kommunen skal tilbyde personlig hjælp og pleje, hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet samt madservice jf. SEL § 83 stk. 1. Nævnte tilbud skal efter bestemmelsens stk. 2 gives til personer, som på grund af en midlertidig eller varig nedsættelse af den fysiske eller psykiske funktionsevne eller særlige sociale problemer, ikke selv kan udføre disse opgaver.

Personlig hjælp og pleje kan ydes til f.eks. personlig hygiejne, hjælp til at komme op og i seng, få tøj på, spise eller lignende. Den praktiske hjælp i hjemmet kan ydes til f.eks. rengøring, tøjvask, indkøb og levering af mad fra den kommunale madordning. Personlig og praktisk hjælp ydes som 'hjælp til selvhjælp', dvs. modtageren selv i videst muligt omfang skal deltage i opgaveløsningen, hvilket indebærer, at hjælpen skal tilrettelægges i samarbejde med modtageren af hjælp.

Forud for vurderingen af hjælp efter SEL § 83 skal kommunen vurdere, om et tilbud efter SEL § 83a vil kunne forbedre personens funktionsevne jf. SEL § 83 stk. 3. I henhold til SEL § 83a skal kommunen tilbyde et korterevarende og tidsafgrænset rehabiliteringsforløb til personer med en nedsat funktionsevne, hvis dette kan forbedre personens funktionsevne og dermed nedsætte behovet for hjælp efter SEL § 83. I forbindelse med afslutning af et forløb efter SEL § 83a skal kommunen vurdere modtagers behov for hjælp efter SEL § 83.

Hjælp efter SEL § 83 skal bidrage til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder samt afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer jf. SEL § 83 stk. 4. Kommunen skal fastsætte individuelle mål for den enkelte modtager af hjælp og tilpasse hjælpen løbende jf. SEL § 83 stk. 5.

Kommunen skal sikre, at hjælp efter SEL § 83 i nødvendigt omfang kan varetages døgnet rundt jf. SEL § 87.

Kommunen skal behandle anmodninger om hjælp efter SEL § 83 ved en konkret individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, som modtageren ikke selv kan udføre jf. SEL § 88 stk. 1.

Modtager af hjælp efter SEL § 83 skal have en skriftlig afgørelse om den bevilgede hjælp og oplyses om, hvor hos myndigheden den pågældende kan rette henvendelse, hvis hjælpen ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen jf. SEL §§ 89-90.

Kommunen skal give modtager af hjælp efter SEL § 83 mulighed for at vælge mellem to eller flere leverandører, hvoraf en kan være kommunal, eller tilbyde modtager et fritvalgsbevis jf. SEL § 91.

Endelig kan en modtager af hjælp efter SEL § 83 vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne jf. SEL § 94. Den udpegede person skal godkendes af kommunen, som indgår en kontrakt med pågældende.

Hvis kommunen ikke kan stille den nødvendige hjælp efter SEL § 83 til rådighed, kan kommunen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som modtager selv antager jf. SEL § 95 stk. 1 (hjælpeordning).

Har modtager behov for hjælp i mere end 20 timer pr. uge, kan modtager vælge at få udbetalt et kontant tilskud og selv antage hjælpen jf. SEL § 95 stk. 2. Kommunen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen fortsat skal ydes som naturalhjælp (kommunen yder fortsat hjælpen) eller udbetales til en nærtstående, som helt eller delvist passer modtager jf. SEL § 95 stk. 3. Den nærtstående kan som udgangspunkt højst varetage pasningsopgaven i 48 timer om ugen, medmindre pågældende har indgået aftale om overførsel af tilskuddet efter SEL § 95 stk. 4.

Overførsel af tilskud efter SEL § 95 stk. 4 forudsætter, at modtager kan fungere som arbejdsleder og arbejdsgiver, medmindre modtager indgår aftale med en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet, om, at tilskuddet overføres til denne, som herefter er arbejdsgiver. Hvis modtager selv er arbejdsgiver, skal kommunen tilbyde at stå for lønudbetalinger m.v.

Refusion

I henhold til SEL § 173 afholder kommunen udgifterne til hjælp efter SEL § 83

Praksis

P-31-18 Efter servicelovens §83 skal kommunen tilbyde hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet. Hjælpen skal medvirke til, at borgeren med funktionsnedsættelse kan fungere i sin aktuelle bolig. Det primære mål med indsatsen er at gøre borgeren i stand til at klare sig selv. Hvis det ikke er muligt, bør indsatsen sigte mod at gøre borgeren i stand til at klare så mange opgaver selv som muligt. Praktiske opgaver i hjemmet er de tilbagevendende huslige pligter, der normalt udføres i forbindelse med opretholdelsen af hjemmet, fx oprydning, tøjvask, indkøb og rengøring.

P 55-17 Påmindelse af medicin og overvågning af borgers reaktion på medicinen kan ikke bevilliges efter SEL § 83, da det er en del af selve medicinadministrationen, som skal bevilliges efter sundhedslovgivningen, hvis personen opfylder betingelserne herfor.

P 75-16 Personlig hjælp og pleje efter SEL § 83 kan også bevilliges ud af hjemmet, hvis der er en naturlig sammenhæng mellem udførelsen af de praktiske opgaver i hjemmet og uden for hjemmet f.eks. hjælp til indkøb eller at hente og bringe børn i daginstitution.

P 13-16 En kommune kan i sin kvalitetsstandard fastsætte, at borgere, som er i stand til selv at benytte tekniske redskaber f.eks. online supermarked, ikke kan modtage en indkøbsordning efter SEL § 83. Kommunen er i givet fald ikke forpligtiget til at betale for vareudbringning bestilt via online supermarkeder. Videre skal kommunen tilbyde en borger med behov for en indkøbsordning et rehabiliteringsforløb efter SEL § 83a med det formål at sætte borger i stand til selv at foretage indkøb via online supermarkeder.

Ledsagelse

Kommunen skal tilbyde personer under folkepensionsalderen (mindst 67 år), der ikke kan færdes alene på grund af en betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, ledsagelse svarende til 15 timer om måneden jf. SEL 97 stk. 1. Hvis ledsagelse tildeles en person, inden pågældende når folkepensionsalderen, bevarer personen ordningen efter overgang til folkepension jf. SEL § 97 stk. 2.

Ledsageordningen gælder uanset boform for personer, som f.eks. har svære bevægelseshandicap, kørestolsbrugere, hjerneskedede, blinde, udviklingshæmmede m.v. Personer med sindslidelse er ikke omfattet af ordningen. Ledsageordningen omfatter selve ledsagelsen, samt funktioner forbundet med ledsagelsen, herunder f.eks. hjælp med at tage overtøj af og på, hjælp til toiletbesøg samt hjælp med kørestol og andre ganghjælpemidler. Selve indholdet i ordningen kan f.eks. omfatte biografture, indkøb, deltagelse i undervisning, sportsudøvelse, møder, ture i naturen m.v. Hvis borgers behov kræver særlige kvalifikationer hos ledsager, vil dette ikke være omfattet af ledsageordningen, men evt. socialpædagogisk støtte.

Modtager af ledsagelse har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven, som skal godkendes og ansættes af kommunen jf. SEL § 97 stk. 3. Der kan normalt ikke ske ansættelse af en person med en meget nær tilknytning til modtager jf. SEL § 97 stk. 4. Kommunen kan tilbyde modtager et kontant tilskud til en ledsager, som modtager selv antager jf. SEL § 97 stk. 5.

Modtager af ledsagelse kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder jf. SEL § 97 stk. 6.

Modtagers udgifter til ledsagers befordring og andre aktiviteter kan efter anmodning dækkes med et beløb på 919 kr. årligt jf. SEL § 97 stk. 7.

En modtager af en hjælperordning i form af borgerstyret personlig assistance efter SEL § 96 kan ikke opnå ledsagelse efter SEL § 97.

Kommunen skal tilsvarende tilbyde en ledsageordning til unge mellem 12 og 18 år i henhold til SEL § 45, medmindre den unge har et døgnophold efter SEL § 52 stk. 3 nr. 4-5 og 7.

Refusion

I henhold til SEL § 173 afholder kommunen udgifterne til ledsagelse efter SEL § 97

Praksis

P 25-17 Ledsageordningen træder først i kraft, når kommunen har godkendt og ansat ledsager, hvilket medfører, at borger først er berettiget til ordningen og de afledte muligheder for at få dækket et begrænset beløb i forbindelse med ledsagelsen fra dette tidspunkt.

P 95-16 En borger, som kunne deltage i 2-3 aktiviteter i lokalområdet (svømning og frisør), var omfattet af ledsageordningen, idet aktiviteterne ikke var selvvalgte. Borger ønskede kulturelle oplevelser som koncerter og biografdure, som ikke blev udbudt i lokalområdet.

P 18-18 Kommunen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte og fleksibilitet i levering af hjælpen, som er nødvendig for at leve så normalt et liv som muligt. Der er som udgangspunkt tale om borgere, der har et behov, der ikke kan dækkes ved almindelig personlig og praktisk hjælp, ledsagelse m.v.

P 78-15 Der kan ikke gives afslag på ledsagelse alene med den begrundelse, at ansøger har en nedsat psykisk funktionsevne som følge af en sindslidelse. Der skal foretages en konkret og individuel vurdering af borgers behov, og hvis der er behov for socialpædagogisk støtte, vil borger ikke være berettiget til ledsagelse. Sindslidende er dermed ikke udelukkede fra at være omfattet af ledsageordningen.

P 52-15 Ledsageordningen kan ikke anvendes til lægeordnede aktiviteter, idet formålet er deltagelse i kulturelle og sociale aktiviteter.

P 74-10 En borger med et omfattende kommunikationshandicap, der umuliggjorde kommunikation med andre end personer, som kendte borger godt, var omfattet af ledsageordningen, selvom borger kunne bevæge sig rundt i lokalområdet ved egen hjælp.

Støtte- og kontaktperson

Kommunen skal sørge for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, personer med et stof- eller alkoholmisbrug samt personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig jf. SEL § 99.

Støtte- og kontaktpersonsordningen efter SEL § 99 er et opsøgende tilbud til personer, som ikke kan eller vil gøre brug af de etablerede kommunale tilbud og er isolerede og uden kontakt til omverdenen. Typiske opgaver for støtte- og kontaktpersonen kan være

at skabe kontakt til andre mennesker og f.eks. væresteder, at hjælpe med kontakten til læge, sagsbehandler m.v. samt at få hverdagen til at fungere.

Refusion

I henhold til SEL § 173 afholder kommunen udgifterne til støtte- og kontaktpersonsordningen efter SEL § 99

Praksis

C 43-01 En person med døgnophold i et botilbud var ikke berettiget til tilbud om en støtte- og kontaktperson, idet pågældende allerede blev tilbudt en relevant og omfattende behandling og støtte. En anden borger havde fortsat ret til en støtte- og kontaktperson, idet pågældende ikke havde noget netværk og ønskede at bevare ordningen.

TEMA 4 - ULEDSAGEDE MINDREÅRIGE FLYGTNINGE

Børn og unge under 18 år, som kommer til Danmark uden forældre eller værger, betragtes som uledsagede mindreårige flygtninge. De problemstillinger, som knytter sig til asylsagsprocessen for disse børn og unge, behandles ikke i denne sammenhæng. I dette afsnit belyses dele af retsgrundlaget for de uledsagede mindreårige flygtninge, efter den mindreårige har opnået opholdstilladelse i Danmark.

De uledsagede mindreårige flygtninge er som udgangspunkt omfattet af de samme regler som andre børn og unge i Danmark, hvilket indebærer, at de kan få tilbud efter flere forskellige love, herunder f.eks. INL, SEL m.v.

Integrationsloven

Som udgangspunkt er uledsagede mindreårige flygtninge ikke omfattet af INL § 16 stk. 1, idet de ikke er fyldt 18 år, hvorfor de ikke skal tilbydes et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram. Kommunen har dog mulighed for at tilbyde en uledsaget mindreårig flygtning et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram jf. INL § 16 stk. 9.

Hvis den mindreårige tager imod tilbuddet om et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, vil den pågældende blive omfattet af reglerne i INL, herunder kravet om udarbejdelse af en kontrakt. Kommunen skal i givet fald fremsætte tilbuddet, inden den mindreårige fylder 18 år, og selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet regnes fra kommunens beslutning om at tilbyde programmet. Hvis der bliver fastsat et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram for en uledsaget, mindreårig flygtning, er dette omfattet af de almindelige regler i INL jf. nærmere herom under tema 1 ovenfor.

Hvis kommunen ikke tilbyder en mindreårig uledsaget flygtning et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram efter INL, inden den mindreårige fylder 18 år, får den pågældende ikke ret til at modtage tilbud herom efter det fyldte 18 år. Disse uledsagede mindreårige flygtninge, som efterfølgende er blevet myndige, vil derimod kunne modtage tilbud efter anden lovgivning, herunder SEL, AKL, LAB, DUL m.v.

Forældreansvarsloven

Når en uledsaget mindreårig flygtning søger asyl i Danmark, skal den pågældende have udpeget en repræsentant. Hvis den mindreårige får meddelt opholdstilladelse i Danmark, skal der på dette tidspunkt udpeges en midlertidig forældremyndighedsindehaver for den pågældende. Den udpegede repræsentant fortsætter som repræsentant, indtil den midlertidige forældremyndighedsindehaver er udpeget.

Efter forældreansvarslovens § 28 træffer Familieretshuset afgørelse om, hvem forældremyndigheden midlertidigt skal tilkomme. Udpegningen af en midlertidig indehaver af forældremyndigheden gælder, indtil den mindreårige fylder 18 år, medmindre den mindreåriges forældremyndighedsindehaver kommer til Danmark eller på anden måde bliver i stand til at udøve forældremyndigheden.

Familieretshuset, i det område hvor den mindreårige bor, udpeger en egnet midlertidig indehaver af forældremyndigheden efter indstilling fra den mindreåriges opholdskommune jf. SEL § 57 stk. 1. Afgørelsen skal træffes ud fra, hvad der er bedst for den mindreårige, og dennes perspektiv skal belyses. Det vil så vidt muligt være den mindreåriges repræsentant, der bliver udpeget som midlertidig forældremyndighedsindehaver for at skabe kontinuitet for den mindreårige. Den midlertidige indehaver af forældremyndigheden er også værge for den mindreårige.

Den midlertidige forældremyndighedsindehaver skal drage omsorg for den mindreårige og kan træffe afgørelse om den mindreåriges personlige forhold ud fra dennes interesser og behov.

Dette indebærer, at den midlertidige forældremyndighedsindehaver skal inddrages i væsentlige beslutninger om den mindreåriges forhold, herunder f.eks. skolevalg, bolig, opdragelse og fritidstilbud.

Den midlertidige forældremyndighedsindehaver repræsenterer også den mindreårige i forhold til myndigheder og kan i denne forbindelse bl.a. indsende ansøgninger, anmode om aktindsigt og klage over afgørelser.

Den midlertidige forældremyndighedsindehaver skal tage hensyn til den mindreåriges synspunkter i alle forhold, alt efter den mindreåriges alder og modenhed. Den midlertidige forældremyndighedsindehaver har ikke forsørgelsespligt over for den mindreårige, da forsørgelsespligten påhviler kommunen, som kan opfylde denne via reglerne i f.eks. SEL, INL, AKL, LAB.

Serviceoven

Enhver, der opholder sig lovligt i Danmark, har ret til hjælp efter denne lov jf. SEL § 2 stk. 1. Denne bestemmelse omfatter også uledsagede mindreårige flygtninge, der har fået opholdstilladelse i Danmark. Dette indebærer, at uledsagede mindreårige flygtninge har adgang til støtte efter samme bestemmelser som andre børn og unge i Danmark, herunder f.eks. SEL kap. 11 (se mere under tema 3).

Refusion

I henhold til INL § 45 stk. 8 yder staten den integrationsansvarlige kommune et månedligt tilskud til en uledsaget mindreårig flygtning på kr. 9.503.

Tilskuddet ydes indtil den mindreårige fylder 18 år, eller pågældendes forældre får lovligt ophold i Danmark. Efter bestemmelsen kan der ikke samtidig ydes grundtilskud eller refusion for udgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseprogram efter INL.

Hvis en kommune yder støtte til en uledsaget mindreårig flygtning efter SEL, refunderer staten kommunens udgifter, indtil den mindreårige er blevet 18 år, eller den mindreåriges forældre får lovligt ophold i Danmark jf. SEL § 181 stk. 3 nr. 2.

Praksis

P 54-17 Udlændinge med processuelt ophold i Danmark dvs. med ret til at opholde sig i Danmark, mens deres ansøgning om opholdstilladelse behandles, har lovligt ophold i Danmark i forhold til SEL. Dette indebærer i den konkrete sag, at Ankestyrelsen besluttede at anbringe to børn uden for hjemmet uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren.

P 53-17 Udlændinge uden lovligt ophold i Danmark hører under lovgivningen på udlændingeområdet, og støtte ydes herefter. Kommunernes generelle tilsynsforpligtelse omfatter dog også børn, der opholder sig uden lovligt ophold i kommunen. Dette medfører, at kommunen skal vurdere, om der er behov for støtte, selvom der ikke er direkte hjemmel i SEL, herunder om behovet kan dækkes i regi af udlændingemyndighederne, eller der af hensyn til barnets tarv er behov for, at kommunen iværksætter foranstaltninger med henvisning til principperne i SEL, nødretlige principper og Børnekonventionen. I den konkrete sag traf Ankestyrelsen afgørelse om at anbringe tre børn uden for hjemmet uden samtykke. I sagen havde udlændingemyndighederne truffet afgørelse om afholdelse af udgifterne ved en anbringelse af børnene

TEMA 5 - REPATRIERING

Repatrieringsloven (REP) regulerer personers muligheder for rådgivning og økonomisk støtte i forbindelse med repatriering til den pågældendes hjemland eller tidligere opholdsland. Formålet er at give personer det bedst mulige grundlag for at tage stilling til og eventuelt træffe beslutning om at repatriere og yde støtte jf. REP § 1. Repatriering betyder i denne lov frivillig tilbagevenden til den pågældendes hjemland eller tidligere opholdsland med henblik på at tage varig bopæl jf. REP § 2.

Den økonomiske støtte skal styrke den enkelte udlændings mulighed for at repatriere og etablere en bedre tilværelse i hjemlandet. Kommunen har pligt til at yde rådgivning og vejledning om repatriering jf. REP § 5.

Personkredsen i loven er flygtninge m.v., familiesammenførte til flygtninge, andre familiesammenførte og danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der i forbindelse med repatriering løses fra deres danske statsborgerskab jf. REP § 3. Loven omfatter også andre udlændinge, som er meddelt opholdstilladelse i Danmark efter regler, som gjaldt før udlændingeloven af 1983 jf. lov nr. 226 af 8. juni 1983, eller som er født her i landet som efterkommere af disse jf. REP § 3 stk. 1.

Pr. 1. marts 2019 blev det med lov nr. 174 af 27. februar 2019 også muligt for kommunen at yde økonomisk støtte til personer, der frivilligt ønsker at repatriere til et land, hvor sikkerhedssituationen er af en sådan karakter, at der aktuelt er mulighed for at få midlertidig opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Der blev samtidig indført mulighed for, at danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der i forbindelse med repatriering løses fra deres danske statsborgerskab, er omfattet af REP jf. REP § 3 stk. 5.

Derudover kan udlændinge, hvis opholdstilladelse er nægtet forlænget eller inddraget, jf. UDL § 11, stk. 2 & UDL § 19, stk. 1, også være omfattet af loven indtil udløbet af den udrejsefrist, der er fastsat i forbindelse med afgørelsen om nægtelse af forlængelse eller inddragelse af opholdstilladelsen jf. REP § 3 stk. 5.

Udlændinge- og integrationsministeren kan desuden efter ansøgning beslutte, at en udlænding, der har opholdstilladelse på andet grundlag end de nævnte i REP § 3 stk. 2-4, skal anses for omfattet af loven jf. REP § 3 stk. 7.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har det overordnede ansvar for repatrieringsområdet og har uddelegeret opgaven med at rådgive personer, der overvejer at vende tilbage til deres hjemland eller tidligere opholdsland til DRC Dansk Flygtningehjælp jf. REP § 4 stk. 2. DRC Dansk Flygtningehjælps opgave er i forbindelse med repatriering at yde uvildig og neutral rådgivning og vejledning til alle i personkredsen, som overvejer at repatriere.

Kommunen har pligt til at vejlede om muligheden for repatriering, og pr. 1. juli 2018 blev denne vejledningsforpligtelse indskærpet, da der blev indført en forpligtelse for kommunen til at vejlede systematisk om mulighederne for at repatriere til alle

målgrupper omfattet af REP ved alle samtaler i integrations- og beskæftigelsesindsatsen jf. INL § 20b, BEK nr. 1180 af 25. november 2019 § 42 stk. 2. & BEK nr. 1175 af 25. november 2019 § 20. Hvis en udlænding giver udtryk for et ønske om at vende tilbage til hjemlandet, henviser kommunen den pågældende til DRC Dansk Flygtningehjælp med henblik på rådgivning (se kontakinfo til sidst i håndbogen).

Kommunen træffer efter ansøgning afgørelse om hjælp til repatriering jf. REP § 7. Kommunen kan bevillige hjælp til en række udgifter som f.eks. rejseudgifter, anskaffelse af rejседokumentation, transport af personlige ejendele eller erhvervsudstyr, etablering, sygeforsikring eller hjælp til behandlingsudgifter, medbragt lægeordineret medicin eller nødvendige personlige hjælpemidler, skolegang jf. REP § 7 stk. 2 & VEJ nr. 10059 af 25. november 2019.

Der er mulighed for, at kommunen efter ansøgning fra en udlænding tillader at hjælpen til forsørgelse efter AKL, SDP eller lov om arbejdsløshedsforsikring bevares under en rekonosceringsrejse til hjemlandet eller det tidligere opholdsland jf. REP § 6.

Siden den 1. marts 2019 har kommunen kunne tilbyde vejledning og opkvalificering i Danmark til personer omfattet af REP, hvis det vurderes relevant for at kunne understøtte eller forberede tilbagevenden til hjemlandet eller et tidligere opholdsland jf. INL § 17a stk. 3 & REP § 6a. I den forbindelse kan kommunen fravige kravet om, at der maksimalt må være 6 ugers pause mellem hvert virksomhedsrettet tilbud for jobparate udlændinge omfattet af INL.

Kommunen kan efter ansøgning yde en løbende, månedlig reintegrationsbistand i 5 år jf. REP kap. 4.

Personer, der vil ansøge om støtte efter repatrieringsloven, skal indgive deres ansøgning til deres bopælskommunen, som træffer afgørelse i sagen. Kommunen udarbejder i den forbindelse en skriftlig afgørelse om bevilling eller afslag på støtte til repatriering.

Kommunen har ansvaret for udbetaling af støtte til repatriering efter REP § 7, og Udbetaling Danmark har ansvaret for udbetaling af reintegrationsbistand. Afgørelser kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kap. 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område jf. REP § 12.

Refusion

I henhold til REP § 13 refunderer staten udgifterne til hjælp til repatriering efter REP §§ 7-8 og til reintegrationsbistand efter REP § 10.

Staten yder et resultattilskud på 25.000 kr. til kommunen for hver person med bopæl i kommunen, som repatrierer med støtte i medfør af loven.

LOVTEKSTER MED MERE

Lovtekster

LBK nr. 68 af 25/01/2019 om sygedagpenge

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206429#id5b276edb-317b-45b4-bbd9-5641ad9c91ab

LBK nr. 1092 af 01/11/2019 om arbejdsløshedsforsikring m.v.

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209978

LBK nr. 903 af 26/08/2019 sundhedsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210110

LBK nr. 798 af 07/08/2019 om social service (serviceloven)

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209925

LBK nr. 776 af 07/08/2019 forældreansvarsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209794

LBK nr. 983 af 23/09/2019 om social pension (pensionsloven)

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209560

LBK nr. 901 af 19/08/2019 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210119

LBK nr. 1 af 01/01/2020 om integration af udlændinge i Danmark

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=212071

LBK nr. 1022 af 02/10/2019 af udlændingeloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210545

LBK nr. 1086 af 19/09/2017 om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=193776

LBK nr. 981 af 23/09/2019 om aktiv socialpolitik

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209997

Lov nr. 548 af 07/05/2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209082

Lov nr. 623 af 08/06/2016 om integrationsgrunduddannelse (IGU)

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=181798

Lov nr. 562 af 07/05/2019 om videreførelse af igu-ordningen og egu-bonusordning

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209222

LBK nr. 609 af 03/06/2016 om en børne- og ungeydelse

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180134

LBK nr. 63 af 21/01/2019 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=205362

LBK nr. 287 af 16/04/2018 om planlægning (Planloven)

retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=200614

LBK nr. 119 af 01/02/2019 om almene boliger

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206725

LBK nr. 1023 af 02/10/2019 repatrieringsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210568

Lov nr. 551 af 07/05/2019 konsekvenser af aftaler om en forenklet beskæftigelsesindsats m.v.

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209084

Lov nr. 1550 af 27/12/2019 om midlertidigt børnetilskud

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=212424>

Bekendtgørelser

BEK nr. 1223 af 22/11/2019 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211516

Bek nr. 1607 af 27/12/2019 om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager overgangsydelse eller uddannelseshjælp som uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, eller selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller kontanthjælp for jobparate

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211893

BEK. nr. 1608 af 27/12/2019 om rådighed for personer der ansøger om eller modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp som aktivitetsparate

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211894

BEK nr. 1180 af 25/11/2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats

retsinformation.dk/eli/ta/2019/1180

BEK nr. 617 af 27/05/2018 om danskbonus efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201809

BEK nr. 912 af 30/08/2019 om boligplacering af flygtninge

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210134

BEK nr. 855 af 23/06/2018 om tolkebistand efter sundhedsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202255

BEK nr. 1467 af 16/12/2019 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211984

BEK nr. 1598 af 27/12/2019 om særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211654>

BEK nr. 1614 af 27/12/2019 om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211953

BEK nr. 707 af 04/07/2019 om integrationsgrunduddannelse (IGU)

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209758

BEK nr. 1599 af 27/12/2019 om kontanthjælpsloftsbekendtgørelse

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211655

BEK nr. 911 af 30/08/2019 om udarbejdelse af kontrakt og om selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210132

BEK nr. 979 af 28/06/2016 om tilbud om helbredsmæssig vurdering af nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183357

BEK nr. 1463 af 16/12/2019 om kommunernes pligt til varslings, vejledning m.v. af modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp, hvis hjælp kan bortfalde eller blive nedsat som følge af 225-timersreglen.

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211656

BEK nr. 1616 af 27/12/2019 om midlertidigt børnetilskud

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211973

Vejledninger

VEJ nr. 10059 af 25/11/2019 om regulering pr. 1. januar 2020 af satser i integrationsloven, repatrieringsloven, danskuddannelsesloven, lov om integrationsgrunduddannelse (IGU) og lov om aktiv socialpolitik

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211456

VEJ nr. 9695 af 04/07/2019 om repatrieringsloven

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209894

VEJ nr. 10322 af 20/12/2016 om de øvre grænser for den samlede hjælp (kontanthjælpsloftsvejledningen).

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186038

VEJ nr. 10310 af 20/12/2016 om 225-timersreglen for ægtepar og ugifte der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik § 11

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185845

VEJ nr. 10084 af 29/11/2019 om aktiv beskæftigelsesindsats

retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211492

Andet

Ny i Danmark – Udlændinge- og Integrationsministeriets portal

nyidanmark.dk

Borger.dk - fælles offentlig portal

borger.dk

Kommunernes Landsorganisation (KL)

kl.dk

Retsinformation.dk, hvor love, bekendtgørelser og cirkulærer m.v. findes

retsinformation.dk

TILBUD I DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

INTEGRATIONSNET

Integrationsnet er et praksisorienterede konsulenthus. Integrationsnet løser opgaver for kommuner, regioner og institutioner i hele Danmark og tilbyder professionelle løsninger inden for modtagelse af flygtninge, trivsel for udsatte børn, unge og familier samt mentorforløb og beskæftigelsesrettede indsatser.

www.integrationsnet.dk

LÆRDANSK

Lærdansk er Danmarks største netværk af sprogcentre. Lærdansk underviser og kvalificerer udlændinge i det danske sprog og arbejder for en bedre integration af udlændinge i Danmark.

www.laerdansk.dk

CENTER FOR UDSATTE FLYGTNINGE

Center for Udsatte Flygtninge (CUF) er et videnscenter med indgående kendskab til integration, traumer og rehabilitering. Centret indsamler viden og tilbyder konkrete redskaber og metoder til, hvordan særligt udsatte flygtninge får et aktivt og værdigt liv i det danske samfund. Centerets medarbejdere yder rådgivning til fagfolk.

www.udsatteflygtninge.dk

FRIVILLIGAFDELINGEN

DRC Dansk Flygtningehjælp har en række frivilligt baserede tilbud, som f.eks. lektiehjælp, netværksfamilier og mentorforløb, der støtter flygtninge og indvandrere i at blive en del af det danske samfund. Som en del af den frivillige indsats driver DRC Dansk Flygtningehjælp syv rådgivninger i Danmark, hvor flygtninge, indvandrere og deres familier kan få gratis, professionel rådgivning i juridiske, psykologiske og sociale anliggender.

www.flygtning.dk/frivillig

TOLKESERVICE

DRC Dansk Flygtningehjælps tolkeservice tilbyder tolkning og oversættelse af skriftlige materialer på 65 forskellige sprog. Tolkningen kan både foregå telefonisk, på video og ved personligt fremmøde.

tolkeservice.flygtning.dk

REPATRIERING

DRC Dansk Flygtningehjælp tilbyder rådgivning og information til flygtninge og indvandrere, der overvejer at vende frivilligt tilbage til deres tidligere hjemland eller opholdsland. I hjemlandene støtter vi forskellige projektaktiviteter - ofte i kombination med den økonomiske støtte, der gives fra kommunen.

www.flygtning.dk/danmark/om-at-vende-hjem

RÅDGIVNING AF ASYLANSØGERE

DRC Dansk Flygtningehjælps asylrådgivning tilbyder rådgivning til alle asylansøgere i Danmark. Rådgivningen giver svar på spørgsmål om alle faser af asylproceduren, den danske udlændingelov, Dublin-forordningens bestemmelser og udrejsespørgsmål.

www.flygtning.dk/asyl

